

De'en Gwso'on Apostol Ca'

Jeso'osən' bene' lyebe sele'e Spirit che Diozən'

¹⁻² Teofilo dao', ca' naquə libr de'en bzoja' de'e nech, bzoja' che yoguə'əlōl de'e güen de'e ben Jeso'osən' na' de'en bsed blo'ine' dezd catə'an gw-zolaogüe' bsed blo'ine' xte catə'an beyepe' yoban'. Žlac bsed blo'ine'enə' gwleje' apostol che' ca' na' len yelə' chnabia' che Spirit che Diozən' bene' mendad naquən' so'one'.

³ Nach gwde gwso'ot beṇə' Jeso'osən', jəyeloe' laogüe' apostol che' ca'. Na' de'e zan de'e bene' par nič gosə'ənezene' de que mbancze'enə', na' gwda-lene' lega'aque' čhoa ža na' bzejni'ine' lega'aque' can' chene'e Diozən' nabi'e beṇə' so'e latjə.

⁴ Na' žlac ne'e zo Jeso'osən' len apostol che' ca' bene' mendad cui yesyə'əžaše' syoda Jerosalennə' lgüegwzə. Gože' lega'aque' yesyə'əga'ane' yesə'əbeze' xte catə'an bač goc can' ben Xe' Diozən' lyebe gaquə, ca de'en bzejni'ine' lega'aque'.

⁵ Jeso'osən' goze'e lega'aque': —De'e zaque'enə' ca naquə Juannə' bčhoe' beṇə' nis, pero entr yeto čopə ža, nada' gona' par nič gaquə to de'e zaquə'əche, gona' par nič yedəso Spirit che Diozən' lo'o yičjla'ažda'olen' nabi'an le'e.

Jeso'osən' beyepe' yoban'

⁶ Na' catə' bazjəndopə zjənžague' len Jeso'osən' gwse'ene': —Xanto' čəbabžin ža gono' ca yechoj nasyon Izrael chechon' xni'a beṇə' zitə' ca'?

7 Jeso'osən' gože' lega'aque': —Bito naquən par nič le'e ənezele bi ža bi orən' gon Xacho Diozən' de'e ca' babži'e bia' gone'.

8 Pero na' catə' yedəso Spirit che'enə' len le'e, gaquəlenən le'e len yelə' guac che'enə' par nič güe'ele xtiža'anə' syoda Jerosalen nga, na' doxen ga mbane Jodean', na' Samarian' na' doxenlə lao yežlyon'.

9 Beyož gwna Jeso'osən' ca', lao chəsə'əgüia disipl che' ca' le' beyepe' yoban' to lo'o bejw na' bitoch besə'əle'ine' le'.

10 Na' ne'e chəsə'əgüiachgua disipl che' ca' le'e yoban' gan' besə'əle'ine' beyepe', catə'əczla gwsa'ache'ine' bazjəzecha chopə angl len lega'aque' beṇə' zjənyaz lachə' šyiš.

11 Na' beṇə' ca' chopə gwse'e lega'aque': —Beṇə' Galilea, žbixchen' chgüiale le'e yoban'? Catezəczən' ble'ile beyep Jeso'os nga yoban' catə'ən bechoje' ladjwlen', ca'atezəczən' le'ile yide' de'e yoblə.

Gosə'əbeje' Matias par gaque' apostol lgua'a Jodən'

12 Nach besa'aque' ya'a de'en nzi' ya'a Olibos jəya'aque' Jerosalennə', na' naquə galə'əzə Jerosalennə' to catə'ətə'ən de lsens sa'aque' ža dezcanzən' segon costombr che beṇə' Izrael ca'.

13 Na' catə' besə'əžine' Jerosalennə' apostol ca' šnej na' beṇə' ca' zjənžague' besyə'əgüie' gan' nite'enə' lo'o cuartən' zo žcuia la'alə. Apostol ca' šnej beṇə' quinga: Bedən', Jacobən', Juannə', Ndresən', na' Lipən', Tomasən', Bartolomen', Mtion' na' Jacob xi'in Alfeo, na' Simon ben' chon txen len

partid de'en nzi' Cananista, na' Jodasən' beṇə' bišə' Jacobən'.

14 Yoguə' ža gwnitə'ətezə gwnitə' apostol ca' šnej gwso'one' orasyon txen len beṇə' ca' zjənaquə bišə' Jeso'osən' na' len Maria xna' Jeso'osən' na' len yez-iquə'əchlə no'ol ca' zjənžague'.

15 Na' ca tyemp na' Bedən' gwzeche' ladjo to gueyoa galjə beṇə' ljuežj chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən' par be'elene' lega'aque' dižə'an, na' gože' lega'aque':

16 —Beṇə' bišə', Spirit che Diozən' benən par nič de'e Rei Dabin' bzoje' na' be'e dižə' che Jodən' ben' gwche'e beṇə' ca' gosə'əzen Jeso'osən' gan' jesə'əšague'ene'. Na' benən byen goc complir can' nyoj Xtižə' Diozən' che'.

17 Jodən' goque' txen len neto' apostol, na' bene' txen len neto' yoguə'əlol de'en gwyo'o lao na'ato' bento'.

18 Na' Jodən' gwxi'e to pedas yežlyo len laxjue' de'en gwxi'e par de'e malən' bene' bdie' Jeso'osən' lao na' beṇə' ca'. Pero na' bexope' gan' golə'ədite'enə' na' gošj le'enə' na' doxen xjlo'enə' bchoj.

19 Yoguə'əlol beṇə' ža' Jerosalennə' gosə'ənezene' can' goc che'enə' na' de'e na'anə' bosə'əsi'e yežlyon' Aseldama na' xtižə'əga'aque'enə' zeje dižə' yežlyo chen.

20 Na' de'en gwso'one' ca' goc can' nyoj to Salmo nan:

Liže'enə' gaquən to yo'o daš, notono no so' na'.

Na' leczə nyojən nan:

Na' te beṇə' yoblə gwlane' xlatje'enə'.

21 Na' nitə' benə' entr chio'o nga benə' bagwso'on t xen len chio'o bedote lao gwdalen Xancho Jeso'osən' chio'o.

22 Bagwso'one' t xen dezd catə' de'e Juannə' bchoe' le' nis xte catə'an beyepe' yoban', na' cheyalə' cuejcho toe' gone' t xen len neto' apostol güe'eto' dižə' can' beban Xancho Jeso'osən' ladjo benə' guat ca'.

23 Na' gosə'əbeje' chopə benə', toe' Jwse ben' le Barsabas, na' leczə le' Josto, na' ben' yeto Matias.

24-25 Nach gwso'one' orasyon gwse'e Diozən': —Xanto' le' nombi'o yichjla'aždao' yoguə'əlol benə'. Entr benə' ca' chopə blo'išguei neto' noe' bagwlejo' par tie' gwłane' xlatjə Jodən' par gaque' apostol na' gone' xšino'onə' t xen len neto', ca naquə Jodən' gwlejyichje' de'en ngo'o lao ne'enə' gone' na' bazjəyede' gabil gan' naquən yeyeje' yelə' güen de'e mal che'enə'.

26 Nach gwso'one' rif par gosə'ənezene' non' bagwlej Diozən' na' Matiasən' bchoje' na' gwso'onene' cuent len apostol ca' šnej.

2

Can' goquə catə'an bidə Spirit che Diozən'

1 Na' bžin ža lni de'en ne' Pentecostes, na' apostol ca' na' yoguə'əlol benə' ca' bagwso'onlilažə' Jesocristən' zjəndopə zjənžague' t xen tozə latjə.

2 Na' to de repentzə goc to sšag le'e yoban' ca sšag che to be' bdon' gual na' nenxejə lo'o yo'o gan' zjəchi'enə'.

³ Na' besə'əle'ine' to de'en naquə ca yi' bel na' bžinte latə' güejə de'enə' chalə'əniŋ gan' zjəchi' to toe'.

⁴ Ca' goquə bedənabia' Spirit che Diozən' yichjla'aždao' to toe', na' Spiritən' benən par nič gosə'əzolaogüe' gwso'e gwde gwdele dižə' de'e gwse'ejni'i beŋə' zitə' ca'.

⁵ Na' ca tyempən' beŋə' zan beŋə' Izrael ca' ža' Jerosalennə' beŋə' chso'elao' Diozən', za'aque' zan yež yoblə lao yežlyon'.

⁶ Na' catə' gwse'enene' sšaguən' de'en goquə lo'o yo'o gan' ža' apostol ca', zan beŋə' Izrael ca' besə'əžague', na' lechgualə besyə'əbanene' chedə' to toe' gwse'enene' chso'e beŋə' ca' chso'onlilažə' Jesocrisən' dižə' de'e chəsə'əne to toe'.

⁷ Bito gwse'ejni'ine' bin' chac na' besyə'əbanene', gosə'əne': —¿Ecaguə beŋə' Galilea beŋə' quinga chso'e dižə'əna'?

⁸ ¿Nactecxa chaquən' to tocho chenecho chso'e dižə' can' chso'e beŋə' gwlaž checho ca' dižə'?

⁹ Balcho naccho beŋə' Partia na' balcho beŋə' Media, na' balcho beŋə' Elam, na' balcho beŋə' Mesopotamia. Na' yebalcho beŋə' Jodea, na' yebalcho beŋə' Capadosia, yebalcho beŋə' Ponto, yebalcho beŋə' Asia,

¹⁰ yebalcho beŋə' Frigia na' beŋə' Panfilia, na' yebalcho beŋə' Egipto, na' yebalcho za'acho yež Africa ca' de'en zjəchi' delant Sirene. Na' entr chio'o za'acho Roman' balcho goljcho naccho beŋə' Izrael na' yebalcho ben cuincho beŋə' Izrael.

¹¹ Na' balcho naccho beŋə' Creta na' beŋə' Arabia. Na' gətə'ətezə beŋə' naccho, yoguə'əcho chenecho chso'e beŋə' Galilea quinga xtižə'əchon'

de'en chaccho, chso'e dižə' che de'e zan de'e baben Diozən' de'e zaquə' yebanecho.

¹² Na' yoguə' beṇə' ca' besə'ədoba choso'ozenague' besyə'əbanene' na' gwsa'acžejlaže'e che de'en chaquən', na' zane' gosə'əne': —¿Bi zejen de'e nga chaquən?

¹³ Na' yebale' gwso'one' borl gosə'əne': —Beṇə' quinga chesə'əzožene'.

Dižə' de'en be' Bedən' len beṇə' Izrael ca' besə'əžag

¹⁴ Na' Bedən' gwzeche' lao beṇə' ca' txen len apostol ca' yešnej na' be'e dižə'ən zižjo gože' beṇə' ca' zjənžaguən': —Le'e beṇə' Jodea na' notə'ətezəchle zole Jerosalennə', che'enda' gwzenagle chia' na' gonle xbab che de'en ze'e ņia' le'e.

¹⁵ Beṇə' ljuežja' quinga bito chəsə'əzožene' can' chaquele, la' ne'e naquə' tempran.

¹⁶ Bachac can' bzoj de'e profet Joelən' ben' be' xtižə' Diozən' cana', bzoje' de'en gwna Diozən', nan:

¹⁷ Catə' bazon əžin tyemp par šo'o fin che yežlyon' nada' Dioz gona' par nič Spirit chia'anə' yedəson len beṇə' ža' doxen lao yežlyon'.

Na' gona' par nič xi'inle ca' so'e xtiža'anə' na' beṇə' byo xcuidə' ca' yesə'əle'idaogüe'ene' bi de'en gona' par yesə'əle'idaogüe'ene', na' güe'elena' beṇə' byo golə ca' dižə' lao bišgal chega'aque'enə'.

¹⁸ Na' yoguə' beṇə' ca' chso'on xšina'anə' la'anə' beṇə' byo o la'anə' no'olə, yedəso Spirit chia'anə' len lega'aque' par nič so'e xtiža'anə'.

19 Gona' par niçh gaquə de'en cui nonə' le'i le'e yoban' na' lao yežlyon'.

Gwlo'a yelə' guac chia'anə' len chen, len yi' na' len žen de'en naquə ca bejw.

20 Cuich əgwse'eni' bgüižən',

nach bio'onə' yeyaquən xna ca color che chen antslə ze'e əžin ža yida' de'e yoblə

par choglaogua'an che yoguə'əloł beṇə' šə non' napə dolə', nadan' naca' Xanle.

Gaquən to ža žialao xen,

na' gwlo'a yelə' guac xen chia'anə'.

21 Na' gaquə de que notə'ətezə beṇə' yesə'əṇab golen laogua',

nada' naca' Xanle gona' par niçh cui žjəya'aque' lao yi' gabil.

Can' gwna Diozən' na' bzoj de'e profet Joelən' len, ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

22 Na' le'e beṇə' Izrael gwlaž chia', legwzenag chia'. Ca naquə Jeso'osən' ben' naquə beṇə' Nasaretən', Diozən' blo'ine' le'e de que naque' beṇə' zaque'e. Diozən' bene' par niçh Jeso'osən' bene' miłagr na' bichlə de'e zaquə' yebanecho par ble'ile, can' nezczenə'.

23 Lao yelə' neze che Diozən' bin' ze'e gaquə che Jeso'osən', bsi'e xneze par niçh Jodən' benene' lao na'alen' na' benle par niçh beṇə' mal ca gwso'ote'ene' bosə'ode'ene' le'e yag corozən'.

24 Pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca', chedə' bito gwzoi yelə' gotən' nabia'an le'.

25 Quinga bzoj de'e Rei Dabin' xtižə' Jeso'osən' gan' nyoj Xtižə' Diozən' nan:

Nezda' de que Xana' Diozən' zoe' len nada' do tyempte

na' chaclene' nada' par niḥ cui bi chžeba'.

26 De'e na'anə' zoa' mbalaz na' cho'a dižə' can' chebeida'

na' nezda' yolis yosbane' nada' ladjo beṇə' guat ca' catə' bagota'.

27 Dioz chia' nezda' bito yocua'anə' nada' gan' ža' beṇə' guat ca',

ni que go'o latjə gožə' cuerp chia'anə',

nadan' naca' Xi'inon' na' naquə la'aždaogua'anə' xi'ilažə'.

28 Bablo'ido' nada' naquən' gona' par niḥ əbana' zejlicane

na' lechguale mbalaz soa' yedote de'en zoleno' nada'.

29 Beṇə' Izrael, nezecho de que de'e xaxta'ocho Rei Dabin' gote' na' boso'ocuaše'ene'. Na' nombi'acho yo'o de'en zo gan' boso'ocuaše'ene'.

30 Na' de'e Rei Dabin' ža be'e dižə' can' bzejni'i Diozən' le' cana'. Gwne' naquən segor can' ben Diozən' lyebe de que to beṇə' galjə lao dia che'enə' nabi'e Izraelən' can' gwnabia' le'enə'.

31 Diozən' bene' par niḥ de'e Rei Dabin' gwnezene' can' gaquə na' de'e na'anə' be'e dižə' che Cristən' ben' babselə' Diozən' par chaclene' nasyon chechon'. Gwne' de que Cristən' yebane' na' bito yega'ane' gan' ža' beṇə' guat ca' na' nic gožə' cuerp che'enə'.

32 Na'a ža, Diozən' bolis bosbane' Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca' na' neto' naquəto' testigw de que beyas bebane'enə'.

33 Na' Diozən' len yelə' guac che'ene' bene' par niḥ beyep Jeso'osən' gan' zoe'enə' na' chnabi'e txen len le'. Na' Diozən' bnežjue'ene' Spirit che'enə'

can' bene' lyebe. Na' Jeso'os na'anə' babene' milagr nga de'en babenele na' de'en bable'ile, babene' par nič zedaso Spiritən' len neto'.

³⁴ Caguə de'e Rei Dabi na' ben' beyep yoban', sino de'e Dabin' bzoje' che Jeso'osən' gwne':

Xancho Diozən' gože' Xana'anə':

“Gwche'edo' cuita' nga nabi'acho txen,

³⁵ na' gona' par nič nıtə' de'e ca' chso'on contr le' na' beṇə' contr čio' ca' xni'onə'.”

³⁶ Na' yoguə' chio'o beṇə' Izrael cheyalə' nezecho de'en ngan' che Jeso'osən' ben' betle bda'alene' le'e yag corozən'. Diozən' gwleje'ene' par nič naque' Xančon' na' naque' Cristən', zeje dižə' ben' bsele'e par chaclene' nasyon chechon'.

Can' gwna Bedən' gože' beṇə' Izrael ca' zjənžaguən'.

³⁷ Na' catə' beṇə' ca' zjənžaguən' gwse'enene' xtiže'enə' de'e juisy de'e gwsa'aque' lo'o la'ažda'oga'aque'enə', nach gwse'e Bedən' na' apostol ca' yela': —Beṇə' gwlaž, čbin' cheyalə' gonto' ža?

³⁸ Nach Bedən' gože' lega'aque': —Cheyalə' yedinjele xtolə'ale ca' par nič Diozən' yezi'ixene' čele na' čhoale nis par yesə'əneze beṇə' de que bachonlilažə'ale Jesocristən'. Nach Diozən' gone' le'e Spirit che'enə' son lo'o yičjla'ažda'olen'.

³⁹ Diozən' gone' notə'ətezle Spirit che'enə' can' none' lyebe, le'e na' xi'inle ca' na' notə'ətezə beṇə' zitə', la' chnežjue'en yoguə' beṇə' chbeje' par chsa'aque' xi'inə'.

⁴⁰ Nach Bedən' be'elene' lega'aque' dižə' zan, na' gwṇeyoine' lega'aque' gože': —Leyechoj lao

de'e malən' de'en chso'onchgua beṇə' ca' cui zjənobm̄ia' Diozən'.

⁴¹ Ca' goquən' beṇə' ca' gwse'ejle' che dižə' de'en be' Bedən' gosə'əchoe' nis. Na' lao žanə' šona mil beṇə' ca' gwso'onlilažə'e Jeso'osən' na' gwsa'aque' txen len yeziqə'əchlə beṇə' bachso'onlilažə'əcze' le'.

⁴² Yogue'e gwnitə'ətezə gwnite'e gosə'ənaogüe' de'en bosə'osed bosə'olo'i apostol ca' lega'aque' na' gwsa'aque' tozə len yeziqə'əchlə beṇə' gwso'onlilažə' Jeso'osən' na' gwse'ej gwsa'ogüe' txen na' gwnitə'ətezə gwnite'e gwso'one' orasyonṇə' txen.

Can' gwso'on beṇə' ca' gwso'onlilažə' Cristən' de'e neche

⁴³ Na' yoguə'əzə beṇə' besyə'əbanene' can' gwso'on apostol ca' milagr zan len yelə' guac che Diozən'.

⁴⁴ Na' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' gwsa'aque' tozə na' gwso'one' tozə yoguə'əloḷ de'en zjədeine'.

⁴⁵ Na' gwso'ote'e byen čhega'aque'enə' na' bichlə de'e ca' zjədeine' na' mech de'en besə'əle'ine' čhein' gosə'əyise'en entr yoguə'əloḷga'aque' segon de'en besə'əyažje to toe'.

⁴⁶ Na' tža tža besə'ədopə besə'əžague' yo'odao' əblaonə' na' leczə gwse'ej gwsa'ogüe' txen liž to toga'aque' na' gwnite'e mbalaz na' besyə'əbeine' gwso'one' txen.

⁴⁷ Gwnitə'ətezə gwnite'e gwso'elaogüe'e Diozən'. Na' gwsa'azlažə' beṇə' yeziqə'əchlə can' gwso'one'enə'. Na' tža tža Xancho Diozən'

bene' par ničh gwyanch beṇə' ca' gwso'onlilažə' Jesocristən'.

3

Besyə'əyone' to beṇə' coj

¹ Na' to ža Bedən' na' Juannə' ja'aque' yo'oda'o əblaonə' do cheda šonə, or catə' chso'on beṇə' Izrael ca' orasyon segon costombr čhaga'aque'enə'.

² Na' gwzo to beṇə' nxiṅj ni'enə' dezd goljtie' na' yoguə' ža gosə'əbec beṇə' le' cho'a puert che yo'oda'onə' puert de'en nzi' "De'e Xochē", par gwṇabe' carida lao beṇə' ca' chja'ac yo'oda'onə'.

³ Nach catə' besə'əžin Bedən' na' Juannə' yo'oda'onə' na' be'enə' nxiṅj ni'enə' bolgüiže' lega'aque' yoso'onežjue'ene' mech.

⁴ Nach Bedən' na' Juannə' gosə'əbeze' na' bosə'əgüiachgüe'ene' na' Bedən' gože'ene': —Bgüia neto'.

⁵ Na' be'enə' bene' xbab yoso'onežjue'ene' mechən'.

⁶ Pero Bedən' gože'ene': —Bito bi mech chia' de gona' le', pero de to de'e gona' gaquəlena' le'. Por yelə' guac che Jesocristən' ben' naquə beṇə' Nasaretən' chona' mendad gwzoža' na' gwda.

⁷ Nach Bedən' bexe'e na' licha be'en bsože'ene', na' le'e gocte gwzeche' na' ni'e ca' le'e besyə'əyacten gual na' lecza ca' bechj ni'e ca'.

⁸ Na' catə' gocbe'ine' babesyə'əyac ni'e ca' gual bxite'e yelə' chebei che'enə'. Na' gwyo'e cha'ašil che yo'oda'onə' len lega'aque' chxite'e na' cho'elaogüe'e Diozən'.

⁹ Na' benə' ca' ža' cha'ašilən' besə'əle'ine' can' chde' chxite'e na' cho'elaogüe'e Diozən'.

¹⁰ Na' gwsa'acbe'ine' de que naque' ben' chbe' chṇab carida yoguə' ža cho'a puert che yo'oda'onə' puert de'en nzi' "De'e Xoche", na' lechguale besyə'əbanene' de que babeyaque ni'enə'.

Bedən' be'e xtižə' Diozən' cha'ašil che yo'oda'onə'

¹¹ Na' to cha'ašil che yo'oda'onə' nzi'in "Che de'e Salomonṇə'". Cha'ašil na' gwyej ben' beyaque ni'enə' len Bedən' na' Juannə'. Bito bsane' lega'aque', con bexe'e na'aga'aque'enə', na' yoguə' benə' ca' ža' yo'oda'onə' besə'əžagsese' par jəsə'əgüie'ene' chedə' besyə'əbanchgüeine' de'en babeyaque be'enə'.

¹² Na' catə' Bedən' ble'ine' de que bazjənžag benə' zan gan' nite'enə' nach be'elene' lega'aque' dižə' gože' lega'aque': —Le'e benə' gwlaž chia' benə' Izrael, chebanele can' babeyaque be'enga. De repent chaquele de que por yelə' guac cheton' bento' par niḥ beyaque be'enga o šə chaquele beyaquene' por ni che de'en chonchguato' can' chazlažə' Diozən', pero caguə ca'anə'.

¹³ De'e xaxta'ocho Abraannə', Isaaquən' na' Jacobən' gwso'elaogüe'e tozə Diozən' ben' cho'ela'ocho, na' Dioz na'anə' bnežjue' yelə' bala'an xen che Xi'ine' Jeso'osən'. Pero le'e bdele Jeso'osən' lao na' jostis ca' par gwso'ote'ene' na' bžonle catə' Pilatən' gone'ene' əgwsane'ene'.

¹⁴ Can' benle len Jeso'osən' la'aṇə'əczə naque' benə' la'aždao' xi'ilažə' juisy na' naque' le'ezelaogüe benə' güen. Nach gwṇable bosan Pilatən' to benə' güet benə' de ližyan' lgua'a Jeso'osən'.

15 Na' ca naquə Jeso'osən' ben' əbxe yelə' mban zejlicanən', le'enə' betle pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'. Neto' ble'ito'one' na' cho'eto' dižə' de que bebane' ladjo beṇə' guat ca'.

16 Na' chle'ile benga cui goquə sa' na' nombi'alene', na' cheyalə' ənezele de que Diozən' beyone' ni'enə' chedə' chonlilažə'əto' Jeso'osən'. De'e yoblə nia' de que de'en chonlilažə'əto' Jeso'osən' de'e na'anə' Diozən' bene' par niçh beyacšao' ni'a benga can' chle'ilen'.

17 Beṇə' bišə' dao', nezdə' de que le'e na' beṇə' golə blao chele ca' betle Jeso'osən' laogüe de'en cui gwyejni'ile de que Dioz nan' bsele'ene'.

18 Naque' Cristən' ben' gwlej Diozən' par gaquəlene' nasyon chechon'. Can' goquə goc complir de'e ca' ben Diozən' mendad boso'ozoj de'e profet ca' che Cristən' antslə ze'e sele'ene'. Gwso'e dižə' de que yoso'oçhi' yoso'osaquə' beṇə' le' na' so'ote'ene'.

19 Na'a ža leyoša' xbab chelen' na' le'e yedinje xtolə'əle ca' par niçh Xancho Diozən' gwnitlaogüe'en na' par niçh gone' ca' sole mbalaz.

20 Nach Xancho Diozən' sele'e Jeso'osən' yežlyo nga yetlas ben' gwleje' gwlatte par naque' Cristən'.

21 Pero chonən byen yega'an Jesocristən' yoban' xte catə' əžin ža gon Diozən' par niçh yežlyon' yeyaquən de'e cobə. La' Diozən' bene' par niçh de'e profet ca' beṇə' ca' gwleje' par gwsa'aque' lažə' ne'enə' na' gwso'e xtiže'enə' cana'ate boso'ozoje' de que yeyaquən de'e cobə.

22 De'e Moizezən' be'elene' de'e xaxta'ocho ca' dižə' gože' lega'aque': "Xancho Diozən' sele'e yeto beṇə' lao dia chelen' par güe'elene' le'e xtiže'enə'

can' bsele'e nada'. Che be'enan' gwzenagle bitə'ətezə əne'.

²³ Na' Diozən' gone' par niĉ yesə'əbiayi' yoguə' beṇə' ca' cui yoso'ozenag che be'enə' əsele'e." Can' gož de'e Moizezən' de'e xaxta'ocho ca'.

²⁴ Le'egatezə ca' yoguə'ələl de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' gwzolaozən' len de'e Samuelən' na' beṇə' ca' gwsa'ac gwdechlə gwso'e dižə' che tyemp nga zocho na'a na' che de'e ca' bachac na'a.

²⁵ De'e profet ca' zjənaque' xaxta'ocho na' lyebe de'en ben Diozən' len de'e Abraanṇə' de que gone' güen len xi'in dia che'enə' naquən par chio'o. Gože' de'e Abraanṇə': "Por xi'in dia chio' beṇə' nitə' to to nasyon nite'e mbalaz."

²⁶ Can' chac, Diozən' gwleje' Xi'inen' bsele'ene' por ni checho na' gone' par niĉ to tole sole mbalaz šə yedinjele xtolə'əle ca'.

4

Bedən' na' Juannə' nite'e lao beṇə' gwnabia' ca'

¹ Ne'e chso'elente Bedən' na' Juannə' beṇə' ca' dižə' catə' besə'əžin balə bxož che beṇə' Izrael ca', na' beṇə' gwnabia' che yo'odao' əblao chega'aque'enə' na' beṇə' sadoseo ca' beṇə' ca' cui chse'ejle'e de que yesyə'əban beṇə' guat ca'.

² Beṇə' sadoseo ca' chəsə'əže'e de'en chošo'osed choso'olo'i Bedən' na' Juannə' beṇə' ca' zjənžaguən', choso'ozejni'ine' lega'aque' de que gwžin ža catə' yesyə'əban beṇə' guat ca' chedə' beban Jeso'osən'.

³ Na' beṇə' blao ca' gosə'əzene' Bedən' len Juannə' na' gosə'əyixjue' lega'aque' ližyan' sin cui gwsa'ogüe' xya chega'aque' can' cheyalə', chedə'

bachexjw že'enə' na' bito golə'əch so'one' yelə' jostis
 čhega'aque'enə' že'enə'.

⁴ Na' ca naquə beṇə' ca' gwse'ene choe' Bedən' na'
 Juannə' xtižə' Diozən' zane' gwsə'onlilaž'e'e Cristən',
 na' txen len beṇə' ca' bagwsə'onlilaž'e'ene' antslə
 gwnitə' gueyə' mil beṇə' byo cui cuent no'olə.

⁵⁻⁶ Na' beteyo beṇə' gwnabia' čhe beṇə' Izrael
 ca', beṇə' golə blao ca' na' beṇə' ca' choso'osed
 choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moizezən' besə'ədopə
 besə'əžague' Jerosalennə' len Anasən' ben' naquəch
 bχoz əblao na' len Caifasən' na' Juannə' na' Ljandr
 na' nochlə beṇə' ca' zjənaque' bišə' lježj ben'
 naquəch bχoz əblaon'.

⁷ Nach gwso'one' mendad jəsə'əxi'e Bedən' na'
 Juannə' na' gosə'əṇabene' lega'aque': —¿Non' ben
 lsens čhele par beyonle be'enə' nxinjən'? o ¿non'
 ben mendad par beyonlene'?

⁸⁻⁹ Na' ca naquə Spirit čhe Diozən' gwnabia'an
 yichjla'aždao' Bedən' nach benən par nič gože'
 beṇə' ca': —Le'e beṇə' gwnabia' na' beṇə' golə beṇə'
 blao čhe Izraelən', chṇable nac goquən' beyonto'
 be'enə' nxinj ni'enə'.

¹⁰ Yoguə'əle cheyalə' gwzenagle na' ənia' le'e,
 de que le'e betle Jesocristən' be'enə' naquə beṇə'
 Nasaret, bda'alene' to le'e yag coroz, pero Diozən'
 bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca', na' Jesocrist
 nan' bene' yelə' guac beyaque bengā.

¹¹ Jesocristən' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e,
 pero bito bzenagle čhe'. De'e na'anə' gwxa-
 aquə'əlebene' ca to yej de'en naquə le'ezelaogüe
 de'e güen na' le'e gwxaquə'əlebele ca beṇə' güen
 yo'o beṇə' jəsə'əcho'on yejən' de'e naquəch yej
 güen, pero yejən' banaquən yej squin ṇa'a.

12 Tozə Jesocristən' gwaquə yebeje' beṇə' xni'a de'e malən', na' notono nochlə zo doxen lao yežlyon' beṇə' gaquə yebej chio'o xni'a de'e malən' sino tozə Jesocristən'.

13 Besyə'əbane beṇə' gwnabia' ca' can' boži'i Bedən' na' Juannə' xtižə'əga'aque'enə' sin cui besə'əžebe', len nachia' zjənaque' beṇə' yixə' na' bito zjənsedteque'. Nach gwsa'acbe'ine' de que beṇə' ca' bito chesə'əžebe' čhedə' bagosə'ədalene' Jeso'osən'.

14 Na' de'en zecha ben' beyaque ni'enə' txen len Bedən' na' Juannə' bito besyə'əžebe beṇə' gwnabia' ca' bi xya sa'ogüe' čhega'aque'.

15 Nach besyə'əbeje' apostol ca' fuerlə žlac boso'oxi'e entr ljuežjga'aque' naclə so'one'.

16 Na' beṇə' gwnabia' ca' gwse'e ljuežjga'aque': —¿Bi goncho len beṇə' quinga? Yoguə' beṇə' ža' Jerosalen nga zjənezene' de que gwso'one' to milagr xen na' bito gaquə ye'echo beṇə' de que bito gwso'one' milagrən'.

17 Letechozə goncho par nič cui gasə' laljə dižə' de'en chso'enə'. De'e na'anə' cheyalə' ye'echo lega'aque' gata' castigw gual čhega'aque' šə so'eche' xtižə' Jeso'osən'.

18 Nach gwsa'axe' Bedən' na' Juannə' de'e yoblə na' gwse'e lega'aque' cuich so'e dižə' čhe Jeso'osən' na' cuich no yoso'osed yoso'olo'ine' čhe'.

19 Nach Bedən' na' Juannə' bosyo'oži'en gwse'e lega'aque': —Legon xbab čhe de'e nga, ¿chaquale chene'e Diozən' gwzenagto' čhele o šə chene'ene' gwzenagto' čhe'enə' ža?

20 Bito gaquə cuzəto' cuich güe'eto' dižə' čhe de'e ca' bable'ito' na' babeneto' čhe Jeso'osən'.

21-22 Na' de'e zan de'e gwse' beṇə' gwnabia' ca' lega'aque' par yoso'ošebe' lega'aque'. Pero na' bito besə'aželene' naclə so'one' lega'aque' castigw chedə' beṇə' zan chso'e yeḷə' choxcwlen che Diozən' de'en beyaque be'enə'. Mazəchlə choa izene' na' dezd goljtie' cui goquə se'e. Na' beṇə' gwnabia' ca' cui gwse'enene' yoso'oše'e beṇə' zan ca', de'e na'anə' bosyo'osane' Bedən' na' Juannə'.

Gosə'aṇabene' Diozən' gaquəlene' so'e xtiže'enə' sin cui yesə'ažebe'

23 Na' Bedən' len Juannə' catə' bosyo'osan beṇə' gwnabia' ca' lega'aque' jəya'aque' gan' nitə' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' na' gwso'elene' lega'aque' dižə' yoguə'əlol can' əgwse' bχoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' lega'aque'.

24 Na' beṇə' ca' catə' gwse'enene' dižə'ən tozə can' gwso'one' xbab len lega'aque' na' gwso'one' orasyonṇə' lao Xacho Diozən' gosə'əne': —Xanto' Dioz, len' beno' yoban' na' yežlyon' na' nisda'onə'. Len' beno' beṇəch, bia ca' chsa'aš na' biquə'əchlə de'e zjəde, na' len' chnabi'o doxenlə.

25 Na' Spirit chio'onə' benən par niçh de'e Rei Dabin' bzenague' chio' na' bzoje' dižə' quinga de'en nan:

Beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael chsa'ase' contr le' Xanto' Dioz,
pero bitoczə gaquə can' chso'one' xbabən'.

26 Beṇə' gwnabia' che ṇasyon ca' na' che yež ca' txenṇə' zjənaque' chso'one' contr le' Xanto' Dioz,
na' contr Xi'ino' Cristən' ben' bselo'o par gaquəlene' ṇasyon Izrael cheto' nga.

27 Na' lao' syoda ngan' besə'ədobə Rei Erodən' na' Ponsio Pilatən' na' beṇə' cui zjənaque' beṇə' Izrael, na' len beṇə' Izrael ca'. Na' yogue'e gwso'one' txen par gwso'ote' Xi'ino' Jeso'osən' ben' naquə beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisy, ben' gwlejo' par gaquəlene' nasyon cheto' nga.

28 Gwso'one' can' bsi'o xneze gaquə na' can' gwduxjui'o cana'ate.

29 Na' na'a ža Xanto', bgüia can' chso'on beṇə' gwnabia' ca' chse'enene' yoso'ošebe' neto' beṇə' güen žin chio', na' goclen neto' par niçh cui žebto' güe'eto' xtižo'onə'.

30 Na' catə' güe'eto' xtižo'onə' blo'ešga yelə' guac che Xi'ino' Jeso'osən' beṇə' la'aždao' xi'ilažə' juisyən' ca de'en gaquə no miłagr, na' yesyə'ayaque no beṇə' chsa'acšene na' gaquə bichlə de'e yesyə'əbane beṇə'.

31 Na' catə' beyož gwso'one' orasyonṇə' ca' Diozən' bene' par niçh gwxo' gan' zjəndopə zjənžague'enə' na' Spirit che'enə' bedəṇabia'achən yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' goclenən lega'aque' par gwso'e xtiže'enə' sin cui besə'əžebe'.

Gwso'one' de'en zjəde chega'aque' tozə

32 Na' yoguə' beṇə' ca' gwso'onlilažə' Cristən' tozə can' goquə yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Na' yoguə' bi de'en zjəde chega'aque'enə' gwso'one'en tozə na' notono gwna: "Chia' de'e nga", o "Chia' de'e na'", la' naquən che yoguə'əga'aque'.

33 Na' apostol ca' gwnitə'atezə gwnite'e bosozejni'ine' beṇə' de que Jeso'osən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'. Na' Diozən' goclenchgüe' lega'aque' len bi de'en gwso'one' na' bene' par

nich beṇə' yeziquə'əchlə gwsa'apəchgüe' lega'aque' respet.

³⁴ Can' goquə bito bi bi goquə falt bi de'en besə'əyažje beṇə' ca' gwso'onlilažə' Cristən', chedə' beṇə' ca' gotə' yežlyo chega'aque' o ližga'aque' tgüejə gwso'otəga'aque'en.

³⁵ Na' mech de'en besə'əle'ine' che to ton bosə'onežjue'en apostol ca' na' apostol ca' gosə'əyise'en len beṇə' ca' yela' con noe' byažjene'en.

³⁶ Can' ben to beṇə' Chipre beṇə' le Jwse. Naque' beṇə' goljə lao dia che de'e Lebin' na' apostol ca' bosə'əsi'ene' Bernabe, zejen dižə' ben' chtipe' lažə'əcho.

³⁷ Jwse na'anə' bete'e to yežlyo che'enə' na' mech de'en ble'ine' cheinə' bnežjue'en apostol ca'.

5

De'e mal de'en ben Ananias na' Safira

¹ Na' zo to beṇə' le Ananias na' no'ol che'enə' Safira, na' Ananiasən' bete'e to yežlyo che'enə'.

² Pero na' bosə'oxi'e entr lega'acze' yoso'oxoayague' apostol ca' yoo'onežjue' to partzə mech de'en besə'əle'ine' cheinə' na' se'e lega'aque' de que doxenəṇṇə'. Nach gwyej Ananiasən' na' bnežjue' mechən'.

³ Nach Bedən' gože'ene': —Ananias, ¿bixchen' bzenago' che gwxiye'enə' par chacdo' əxoayago' Spirit che Diozən', nao' neto' de que choṇo' doxen mechən' de'en ble'ido' che yežlyon' len bagwlo'oša'ole to partən' par cuinlen'?

⁴ Chio' yežlyon' catə' cuinə' goto'on, na' chio' mechən' de'en ble'ido' catə' beto'on na' zaco'o par

beno' bi che'endo' len len. De'e malən' benle ca de'en goquele əxoayagle len de'en benle neto'. Caguə contr neto'onə' babenle de'en benlažə'əle sino contr Dioz na'anə'.

⁵ Nach Ananiasən' catə' benene' xtižə' Bedən' to bgüixze' na' gote'. Na' yoguə' beṇə' ca' gwse'ene' dižə' can' goquən' lechgualē besə'əžebe'.

⁶ Na' besə'əžin beṇə' xcuidə' ca' gan' bgüixə de'e Ananiasən' na' bosyə'əchele' cuerp che'enə' to lachə' na' besyə'əyo'ene' gan' bosu'ocuaše'ene'.

⁷ Na' gwde do šon or gote' bžin no'ol che'enə' na' gwyo'e yo'onə' sin cui nezene' šə bin' bagoc che de'e be'en che'enə'.

⁸ Na' Bedən' gože'ene': —Ca naquə yežlyon' de'en betə'əlen' žəleine' to ca'atə'ətən' ble'ile chein' ža?

Na' Safiran' gože'ene': —To ca'atə'ətən'.

⁹ Nach Bedən' gože' no'olən': —žBixchen' goco' tozə len be'en chio'onə' chaquele gonle Diozən' prueb šə leine' can' ne' bito əxoayagcho? Cho'a puert nga zžəzecha beṇə' ca' baboso'ocuašə' be'en chio'onə' na' ṇa'a so'e le'.

¹⁰ Na' le'e bgüixte Safiran' lao Bedən' na' gote'. Na' catə' gwso'o beṇə' xcuidə' ca' lo'o yo'onə' besə'əle'ine' bagote' nach gwso'ene' žəsə'əcuaše'ene' cuit de'e be'en che'enə'.

¹¹ Na' yoguə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' besə'əžebe' can' goquən' na' lecə besə'əžeb yez-iquə'əchlə beṇə' gwse'ene dižə' can' goquən'.

Gwso'one' de'e zan miłagr

¹² Na' apostol ca' gwso'one' de'e zan miłagr entr beṇə' ca' ža' Jerosalennə'. Na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Xancho Jesocristən' chəsə'ədopə

chəsə'əžague' txen cha'ašil ĉhe yo'odao' əblaonə' gan' nzi' "Ĉhe Salomonŋə'".

13 Na' yeziqə'əchlə beŋə' ca' ža' Jerosalenŋə' lechguale gwsa'apəga'aque'ene' respet, la'anə'əczə besə'əžebe' par yesə'əžague' txen len lega'aque'.

14 Pero na' zane' gwsə'onlilaže'e Xanĉon' na' besə'əžague' txen, zan beŋə' byo na' no'olə.

15 Na' catə' no beŋə' gwsa'acšene gosə'əyiĉjue' lega'aque' tnezən' do lao cam o do lao yagla' gosə'əbeze' catə' te Bedən' na' gwse'enene' nite'e gan' yesə'əchele' bĉen ĉhe Bedən' par niĉh yesyə'əyaquene' šə bi yižgüen' chse'ine'.

16 Na' beŋə' ca' ža' yež ca' zjəĉhi' galə'əzə Jerosalenŋə' ja'aque' Jerosalenŋə' zjənĉhe'e beŋə' ca' cha'acšene na' beŋə' ca' zjəyo'o zjəyaz de'e xio' ca'. Na' por yelə' guac ĉhe Diozən' apostol ca' gwsə'one' par niĉh besyə'əyaque beŋə' ca' gwsa'acšene na' besyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o yiĉhĵla'aždao' beŋə'.

Boso'olagzeĵə boso'olagzide' Bedən' len Juannə'

17 Nach ben' naquəch bĉoz əblao na' yeziqə'əchlə beŋə' sadoseo ca' beŋə' ca' cui chse'ejle'e de que yesyə'əban beŋə' guat ca', besə'əgue'ine' apostol ca'.

18 Na' gosə'əzene' lega'aque' na' gosə'əyiĉjue' lega'aque' ližyan'.

19 Na' to angl beŋə' za' gan' zo Xanĉo Diozən' bžine' ližyan' še'elə na' bsaljue' puert ca' na' bebeje' lega'aque'.

20 Na' gože' lega'aque' žja'aquəche' yo'odao' əblaonə' na' so'eche' dižə' len beŋə' ca' chəsə'əžaguən' naquən' so'one' par yesə'əzi'e yelə' mban zejlicanən'.

21 Nach de'en gwse'enene' can' gož anglən' lega'aque', ja'aque' yo'odao' əblaonə' catə' gwye'eni'inə' na' boso'osed boso'olo'ine' beṇə' ca' zjənžaguən'.

Na' ben' naquəch bχoz əblao txen len beṇə' golə blao ca' chəsə'anabia' nasyon Izraelən' besə'ədobe' par gwso'one' jontən' nach gwso'one' mendad žjəsə'əxi'e apostol ca' gan' zjədie' ližyan'.

22 Pero catə' besə'əžin xə'ag yo'odao' ca' ližyan' caguə no apostol ca' nla'. Na' jəya'aque' lao beṇə' gwnabia' ca' jəsyə'ədixjuie'.

23 Chse'e beṇə' ca': —Nyeyjw chech ližyan' na' soldad ca' nite'e cho'a puertən' chsa'ape'en pero catə' bsaljwto' puertən' caguə no apostol ca' ža' lo'o ližyan'.

24 Na' ben' naquəch bχoz əblao na' beṇə' gwnabia' che soldad ca' chsa'apə yo'oda'onə', na' bχoz golə blao ca' catə' gwse'enene' rsonnə' besyə'əbanene' na' gwsa'acžejlaze'e bi zeje ca de'en bagoquən'.

25 Na' lao chsa'acžejlaze'enə' bžin to beṇə' gože' lega'aque' de que apostol ca' beṇə' ca' gosə'əyixjue' ližyan' že'e cha'ašil che yo'odao' əblaonə' choso'osed choso'olo'ine'.

26 Nach beṇə' gwnabia' che soldad gop ca' gwyeje' len xə'ag yo'odao' ca' jəsyə'əxi'e apostol ca' dižə' šao'. Bitə gwso'one' znia len lega'aque' chedə' besə'əžebe' beṇə' ca' choso'ozenag xtizə' apostol ca' šə yoso'ošizə'e lega'aque' yej.

27 Na' catə' besə'əžin apostol ca' lao beṇə' gwnabia' ca' beṇə' ca' chso'on jontən' nach ben' naquəch bχoz əblao gože' lega'aque':

28 —Bačh bento' mendad cui güe'ele dižə' čhe Jeso'osən' na' cuich əgwsed əgwlo'ile beṇə' čhe le'enə', na' mazəchlə babe'elenle yoguə' beṇə' Jerosalen ca' xtiže'enə'. Na' bachosbaguə'əle neto' čhe de'en gwso'ote'ene'.

29 Nach Bedən' na' apostol ca' yela' gwse'e le': —Naquəchən de'e žialao xench gwzenagto' čhe Diozən' cle ca čhe beṇəchən'.

30 Le'e betle Jeso'osən' bda'alene' to le'e yag coroz pero Dioz ben' cho'ela'ocho na' ben' be'elao' de'e xaxta'ocho ca' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'.

31 Na' ṇa'a Diozən' babnežjue'ene' yelə' bala'aṇ xen na' yelə' gwnabia' xen par ničh chnabi'e na' chebeje' beṇə' xni'a de'e malən'. Na' le'enə' chene'ene' gaquəlene' yoguə' chio'o beṇə' Izrael par ničh yedinjecho xtolə'əchon' na' yezi'ixene' čhecho.

32 Neto' ṇezetot' can' ben Diozən' len Jeso'osən' na' cho'eto' dižə' čhei, na' leczə Spirit čhe Diozən' ṇezczen na' cho'en dižə' čhei na' Diozən' babsele'e Spirit čhe'enə' zon lo'o yičhjlə'aždao' beṇə' ca' choso'ozenag čhe'.

33 Na' lechguale besə'əža'a beṇə' gwnabia' ca' catə' gwse'enene' can' gož Bedən' lega'aque' na' gwse'enene' so'ote' apostol ca'.

34 Pero na' lao jontən' zo to beṇə' fariseo beṇə' le Gamaliel. Chsed chlo'ine' beṇə' lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' gwsa'apəchgua beṇə' le' respet. Na' Gamalielən' gwzeche' lao jontən' na' bene' mendad yesə'əchoj apostol ca' fuerlə žlac güe'elene' beṇə' ca' ža'anə' dižə'.

35 Nach gože' beṇə' ca' ža'anə': —Beṇə' gwlaž, cheyaḷə' gongaxjcho xbab nac goncho len beṇə' quinga par nič goncho de'en naquə de'e sin'.

36 Le'e yosa'alažə' can' goquə catə' bchoj ben' le Teudas gwne' de que naque' beṇə' zaque'e. Na' do tap gueyoa beṇə' bos'ozenag che' na' gwsa'aquene' txen. Pero na' bžin ža gwso'ot beṇə' le' na' besyə'ayasəlas beṇə' ca' gwsa'aque' le' txen, caguə bi goquəch so'one'.

37 Nach gwdechlə to beṇə' Galilea ben' le Jodas bchoje' ca tyempən' bos'oquale'e yiš balə beṇə' ža' to to yež, na' beṇə' zan gwsa'aquene' txen na' leczə bžin ža gwso'ote'ene' na' beṇə' ca' gwsa'aque' le' txen leczə besyə'ayasəlase'.

38 Na' de'e na'anə' čona' le'e consejw nga, ljoye' beṇə' quinga, bito bi gonecho lega'aque'. La' šə de'en choso'osed choso'olo'ine'enə' naquən che lega'acze' gwžin ža catə' yenitən.

39 Na' šə de'en choso'osed choso'olo'ine'enə' naquən che Diozən', bito bi gaquə goncho par cui gasəlasən. Cheyaḷə' gapcho cuidad par nič cui tiləlencho Diozən'.

40 Na' gwsa'azlažə' beṇə' gwnabia' ca' can' gož Gamalielən' lega'aque'. Nach gwsa'axe' apostol ca' na' gosə'yine' lega'aque' na' gwso'one' men-dad cuich no yoso'osed yoso'olo'ine' che Jeso'osən' batə'ətezəchlə. Nach bos'o'sane' lega'aque'.

41 Na' ca naquə apostol ca' catə' besyə'əchoje' gan' gotə' jontən' chesyə'əbeine' de que Diozən' bsi'e xneze bos'o'ochi' bos'o'saquə' beṇə' lega'aque' por ni che de'en choso'osed choso'olo'ine' che Jeso'osən'.

42 Na' yoguə' ža bos'o'osed bos'o'ol'iche apos-

tol ca' che Jesocristən' do liž beṇə' na' do catə' chja'aque' yo'odao' əblaonə'.

6

Beṇə' ca' chso'onlilažə' Cristən' gosə'əbeje' gažə beṇə' par gwsa'aque' comisyon čhega'aque'

¹ Na' ca tyempən' zda chanch beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' beṇə' ca' chso'e dižə' griego gwzolao chəsə'əže'eše'e čhedə' no'olə gozeb ca' entr lega'aque' bito chəsə'əzi'e lebe len no'olə gozeb ca' entr beṇə' ca' chso'e dižə' ebreo catə' chəsə'əyise' de'en chse'ej chsa'o to toga'aque'.

² Nach apostol ca' šižin bosyo'otobe' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' gwse'e lega'aque': —Bito naquən güen par neto' cuzəto' cuich əgwsed əgwlo'ito' beṇə' xtižə' Diozən' par nič chisto' de'en əse'ej əsa'o beṇə'.

³ De'e na'anə' beṇə' bišə', lecuej gažə beṇə' entr le'e, beṇə' chnabia' Spirit čhe Diozən' yičjla'ažda'oga'aque'enə', beṇə' zjənaquə beṇə' sin' na' beṇə' chso'on de'e güennə', na' le'e gon lao na'aga'aque' yesə'əyise' de'en əse'ej əsa'o beṇə' ca'.

⁴ Na' neto' sotezə soto' gonto' orasyonṇə' na' əgwsed əgwlo'ito' beṇə' xtižə' Diozən'.

⁵ Na' gwsa'azlažə' yoguə' beṇə' ca' gwso'one' can' gwse' apostol ca' lega'aque', na' gosə'əbeje' to beṇə' le Esteban, beṇə' chonlilažə'əchgua Diozən' na' chnabi'achgua Spirit čhe Diozən' yičjla'aždaogüe'enə'. Na' leczə gosə'əbeje' Lip na' Procoro na' Nicanor na' Timon, na' Parmenas na' Nicolas beṇə' Antioquia, beṇə' ben cuine' beṇə' Izrael.

6 Na' boso'ozoe' lega'aque' lao apostol ca' par nich apostol ca' gwso'one' orasyon chega'aque' na' boso'oḵoa na'aga'aque'enə' yichj beṇə' ca' par gwso'o lao na'aga'aque'enə' žinnə' de'en so'one'enə'.

7 Na' beṇə' zanch gwse'enene' xtižə' Xancho Jesocristən', na' zan beṇə' Jerosalennə' gwso'onlilaže'ene' na' leczə zan bḵoz ca' boso'ozenague' na' gwse'ejle'e xtiže'enə' de'en boso'osed boso'olo'ine'.

Gosə'əzene' Estebannə'

8 Na' ca naquə Estebannə' gwzochgua yelə' guac che Diozən' len le' na' Diozən' goclenchgüe' le'. De'e na'anə' bene' miḷagr na' bichlə de'e zaquə' yesyə'əbane beṇə' lao beṇə' ca' ža' Jerosalennə'.

9 Na' zo to yo'oda'onə' de'en chəsə'əne' "Yo'odao' che Beṇə' ca' Gwsa'ac Esclabos". Beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag na' za'aque' Sirene na' Alejandria, na' Silisia na' Asia, na' balə beṇə' ca' gwzolao gwsa'acyože' Estebannə'.

10 Pero na' bito besyə'əželene' nac yosyo'oži'e xtižə' Estebannə' chedə' Spirit che Diozən' bnežjon le' yelə' sin' na' bzejni'in le' bin' gwne'.

11 Nach gosə'əgo'oyele'e to chopə beṇə' par boso'oḵoayague' gosə'əne' de que Estebannə' babžia bnite'e de'e Moisezən' ben' bzoj lei che beṇə' Izrael ca' na' leczə gosə'əne' de que babžia bnite'e Diozən'.

12 Na' beṇə' ca' gwsa'acyožə Estebannə' boso'ota boso'one' beṇə' lao syodan' na' beṇə' golə blao che beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' choso'osed choso'olo'i lei de'en bzoj de'e Moisezən'. Na' ja'acdoe' gan'

zo Estebannə' na' gwso'oxe'ene' na' gosə'əche'ene' gan' ža' beṇə' ca' chəsə'ənabia' Izraelən'.

13 Nach besyə'əyilje' beṇə' soe' dižə' güenlažə' beṇə' gosə'əne' che': —Benga cuiczə žizə zoe' chžia chnite'e yo'odao' əblao nga na' lei de'en bzoj de'e Moisezən'.

14 Babeneto' ne' de que Jeso'os beṇə' Nasaretən' yochinje' yo'odao' əblaonə' na' yoše'e costombr checho ca' de'en ben de'e Moisezən' mendad ņaocho.

15 Na' beṇə' gwnabia' ca' na' notə'ətezəchlə beṇə' ca' zjəchi' gan' chso'one' yelə' jostisən' besə'əgüie' cho'alao Estebannə' na' besə'əle'ine' chactitən ca cho'alao angl.

7

Choe' Estebannə' dižə'

1 Nach ben' naquəch bχoz əblaonə' gože' Estebannə': —¿Enaquən ca nga chəsə'əna beṇə' quinga?

2 Nach Estebannə' gože' lega'aque': —Le'e beṇə' golə na' le'e beṇə' xcuidə', legwzenag chia' len to chopə de'e əṇia' le'e. Diozən' ben' naquə le'ezelaogüe beṇə' zaque'e bloe' laogüe' de'e xaxta'ocho Abraannə' catə'n gwzoe' Mesopotamian' antslə ze'e žjəsoe' Arannə'.

3 Na' Diozən' gože'ene': “Bchoj lažo'onə' na' ladjo beṇə' family chio' na' gwyejjəso' latjə gan' gwlo'ida' le'.”

4 Nach de'e Abraannə' bchoje' gan' ža' beṇə' Caldea ca' na' jəsoe' Arannə'. Na' bžin ža got de'e xe'enə' na' gwdechlə Diozən' gwche'e de'e Abraannə' nga gan' zocho.

5 Diozən' bito bnežjue' de'e Abraannə' yežlyonə' gaquən che', ni to pedas da'ozən', sino bene' lyebe de que gaquən che beṇə' ca' ze'e za'ac lao dia che'enə' catə' bagote', la'anə'əczə cui no xi'ine' ne'e so catə'an gož Diozən' le' ca'.

6 Nach Diozən' leczə gože'ene' de que xi'in dia che'enə' žjəsə'anite'e laž beṇə' zitə' tap gueyoa iz gan' əsa'aque' esclabos na' yesə'əžaglaochgüe'.

7 Nach Diozən' gože'ene': "Nada' gwnežjua' castigw che nasyonə' gan' so'one' xi'in dia chio' ca' esclabos na' gona' ca' yesyə'əchoj xi'in dia chio'onə' na' da'aque' əso'elaogüe'e nada' nga."

8 Nach Diozən' bene' lyebe len de'e Abraannə' de que gone' gūen len xi'in dia che'enə'. Na' bene' mendad so Abraannə' to seņy de'en ne' sir-consision, le' na' len beṇə' byo ca' za'ac lao dia che'enə' par gachia' de que chse'ejle'e che lyebe de'en bene'enə'. De'e na'anə' catə' goljə xi'ine' Isaaquən' bzo'ebo' seņyən' to xmanzebo', na' leczə can' ben de'e Isaaquən' catə' goljə xi'ine' Jacobən'. Na' ca'aczə ben de'e Jacobən' len de'e xi'ine' ca' šižinə' beṇə' ca' gwsa'ac šižin dia che chio'o beṇə' Izrael.

9 Na' xi'in de'e Jacobən' be'en le Jwse, beṇə' biše'e ca' gwsa'acxi'ine' le' na' gwso'ote'ene' gosə'əzi' beṇə' Egipto ca' le'. Pero Diozən' gwzoe' len Jwsen'.

10 Na' goclene'ene' na' bebeje'ene' lao yoguə'ələl de'en bžaglaogüe'enə'. Na' Diozən' bene' par nich de'e Rei Faraonnə' ben' chnabia' Egipton' bebeine' le' na' gwleje' le' par goque' gobernador che Egipton' na' Faraonnə' bzo'ene' bgüia bye' ližen'.

11 Na' gwche' to bgüin doxen Egipton' na' leczə can' goquə Canaannə' na' de'e xaxta'ocho ca' bito

besə'əželene' de'e əsa'ogüe' na' besə'əžaglaochgüe'.

12 Pero na' bžin ža bene de'e Jacobən' rsonnə' de trigw Egipton' na' bsele'e de'e xaxta'ocho ca' tši'i jəsə'əxi'en.

13 Na' bechop ši'i ja'aque' catə' ben Jwsen' ca besyə'əyombia' beṇə' biše'e ca' le', na' gwṇeze Faraonnə' ca zjənaquə family che Jwsen'.

14 Na' Jwsen' bene' mendad žjəsyə'əxi'e xaga'aque' Jacobən' na' yoguə'əloj bišə' ljuežje' ca', naquə ca do gyonšino'e.

15 Can' goquə gwyej Jacobən' Egipton' na' Egipto na' gote', na' leczə na' gwsa'at xi'inə' ca' beṇə' ca' zjənaquə xaxta'ocho.

16 Na' gwdechlə besyə'əyo'e cuerp chega'aque'enə' na' jəsyə'əcuaše'ene' to lo'o bloj ba gan' nzi' Siquem, to yežlyo de'en gwxi' Abraannə' de'en gwso'tə' xi'in Amor beṇə' Siquem.

17 Na' catə' bazon əžin tyemp əgwnežjo Diozən' lega'aque' yežlyon' can' bene' lyebe len de'e Abraannə', bazda chan beṇə' Izrael ca' ža' laž beṇə' Egipto ca'.

18 Na' ca' chac beža' rei che Egipton' na' rei cobən' bito gwṇezene' can' goquəlen Jwsen' ṇasyon Egipton'.

19 Na' rei nga gwdiljlaže'e bin' əbde'ine' par bene' mal len de'e xaxta'ocho beṇə' Izrael ca', na' bene' mendad žjəsə'əcho'on xi'in ga'aque'enə' par nič yenit dianə'.

20 Na' ca tyempən' goljə de'e Moisezən' na' bebei Diozən' le' na' xaxne'enə' bosyo'oscha'ogüe' le' šonə bio'.

21 Pero na' bžin ža benən byen jəsə'əcho'one'ebo', na' xi'in rein' to no'olə beželene'ebo' na' beyo'ebo'

liže'enə' boscha'ogüe'ebo' ca xi'ine'.

22 Ca' goquən' bsed de'e Moizezən' tcho'a tšao' yelə' sin' che beṇə' Egipto ca', na' bene' de'e zaque'e na' be'e dižə' de'e zaque'e.

23 Na' čhoa ize de'e Moizezən' catə' gwnan žjəlāne'e beṇə' Izrael gwlaž che' ca'.

24 Na' jələ'ine' to beṇə' Egipton' chčhi' chsaque'e to beṇə' Izraelən', na' goclene' beṇə' Izraelən' na' bete' beṇə' Egipton'.

25 De'e Moizezən' bene' xbab se'ejni'i beṇə' Izrael gwlaž che' ca' de que Diozən' gaquəlene'ene' par yosle' lega'aque' lao na' beṇə' Egipto ca', pero na' bito gwse'ejni'i beṇə' Izrael ca'.

26 Na' beteyo gosə'ədilə chopə beṇə' Izrael ca' entr lega'acze'. Na' bžin de'e Moizezən' goquene' gone' par nič yenite'e binlo, na' gože' lega'aque': “čBixčhen' chdiləlen ljuežjle ca' entr beṇə' gwlažzle?”

27 Nach ben' napə dolə'anə' bžigue'e de'e Moizezən' ca'alə gože'ene': “čNo gwna le' gaco' beṇə' gwnabia' par gono' yelə' jostis čheto'onə'?”

28 čElezə che'endo' goto' nada' can' beto' beṇə' Egipton' nejən'?”

29-30 Na' catə' bene de'e Moizezən' can' gož be'enə' le', nach bxonje' jəsoe' čhoa iz gan' nzi' Madian la'anə'əczə naque' beṇə' zitə' len beṇə' ca'. Na' bšagne'e na' na' gwnitə' chopə xi'ine'.

Na' goc čhoa iz zoe'enə' catə' bloe' lao to angl le' latjə dašən' galə'əzə ya'a Sinai. Yo'o anglən' to lo'o yi' bel chdoljən to lo'o xis yešə'.

31 Na' catə' ble'i de'e Moizezən' can' čaquən' bebanene', nach bgüigue'e yelatə' par ble'iša'ogüe'ene'

na' benene' cholgüiž Xancho Diozən' le' che'ene':

³² “Nada' naca' Dioz na' de'e xaxta'ogo'o Abraannə', Isaaquən' na' Jacobən' gwso'elaogüe'e nada'.” De'e Moisezən' bžebe', caguə cheyaxjene' əggüie'.

³³ Na' gož Xanchon' le': “Gwlechj xelo'onə' par gapo' nada' respet la' latjə gan' zecha'onə' naquən chia'.

³⁴ Nada' ble'ida' yelə' yašə' yelə' zi'inə' chde nasyon chia' Izraelən' Egipton' na' babenda' can' chso'onyašə'əga'aque'. De'e na'anə' gaquə'enga'aca'ane'. Da nič əselə'a le' Egipton'.”

³⁵ Diozən' gože'ene' ca' la'anə'əczə antslə beṇə' Izrael ca' cui gosə'əzi'e che' na' gwse'ene': “¿No gwna le' gaco' beṇə' gwnabia' par gono' yelə' jostis cheto?” Diozən' bsele'e de'e Moisezən' par gwnabi'e de'e xaxta'ocho ca' na' par nič bebeje' lega'aque' lao na' beṇə' Egipto ca', na' angl che Diozən' ben' gwyo'o lo'o yi' belən' gwzoe' goclene'ene'.

³⁶ Na' de'e Moisezən' bebeje' lega'aque' Egipton' bene' zan miłagr na' bichlə de'e zaquə' yebanecho Egipton', na' nisdəo' Exnan' na' latjə dašən' lao čoa iz.

³⁷ Na' de'e Moisez na'anə' gože' de'e xaxta'ocho ca': “Xancho Diozən' sele'e yeto beṇə' lao dia chele par güe'elene' le'e xtiže'enə' can' bsele'e nada'. Che be'enan' əgwzenagle.”

³⁸ De'e Moisezən' gwzoe' len de'e xaxta'ocho ca' latjə dašən'. Na' anglən' be'elene' le' dižə' lao ya'a Sinain' gože' le' dižə' de'e zaquə' əgwzenagcho chei na' de'e cui te chei. Na' de'e Moisezən' bzejni'ine'en de'e xaxta'ocho ca' zjəndopə zjənžag

galə'əzə ya'anə'. na' Moizezən' bzoje' dižə'anə' par chio'o.

39 Pero na' de'e xaxta'ocho ca' bito boso'ozenague' che de'e Moizezən', boso'ozo'ene' ca'alə. Gwse'enene' žjəya'aque' Egipton'.

40 Na' lao zda de'e Moizezən' lao ya'a Sinain', gwse'e beṇə' biše'e Ronṇə': "Ben lgua'a lsaquə' de'en šejni'alažə'əcho, de'e yesə'əbialao lao chio'o tnezən'. La' ca naquə Moizezən' ben' bebej chio'o Egipton' cuili bin' bagoc che'."

41 Nach gwso'one' to me'e go'on dao' de or na' gwso'ote' no bia yixə' par gwso'elaogüe'eb na' gwnite'e chesyə'əbeine' len de'en gwso'one' len ni'a na'aga'aque'enə'.

42 De'e na'anə' Diozən' gwlejyichje' nasyon Izraelən' na' be'e latjə gwse'ejni'alažə'e bgüižən', bio'onə' na' beljw ca'. Na' nyoj de'en gwna Diozən' can' gwso'one' nan:

Le'e beṇə' Izrael, caguə nadan' be'ela'ole catə'an betle bia yixə' latjə dažən' lao čhoa iz.

43 Benle no lgua'a lsaquə'an gwyejni'alažə'əle, na' bi'ale yo'o de lachə'an gan' gwyejni'alažə'əle lgua'a lsaquə' de'en ne' Moloc, na' bi'ale beljon' gwyejni'alažə'əle de'en nzi' Renfan.

Na' de'en bagwlejyichjle nada' de'e na'anə' cueja' le'e gan' zolen' na' selə'a le'e zitə' gan' nzi' Babilonia.

44 Na' žlac chaše' latjə dažən' de'e xaxta'ocho ca' gwso'one' to yo'o de lachə' gan' ža' yej ta'a ca' gan' nyoj lei čhega'aque'enə'. Na' gwso'one'en con can' gož Diozən' de'e Moizezən' na' con can' blo'ine' le'.

45 De'e xaxta'ocho ca' boso'osa'ate' yo'o de'e lachə' chega'aque'enə' na' yej ta'a ca' gan' nyoj lei chechonə' con ga ja'aque', gwzolaozən tyemp che de'e Moisezən' na' gwzelaon tyemp che de'e Rei Dabin'. Na' gwde got de'e Moisezən' de'e Josuen' gwche'e lega'aque' yežlyon' de'en ben Diozən' lyebe gwnežjue' lega'aque', na' Diozən' bene' benə' ca' ža' yež ca' lao na'aga'aque' catə' gosə'ədiləlene' lega'aque'.

46 Na' Diozən' bebeine' de'e Rei Dabin', na' de'e Dabin' gone'ene' gone' to yo'odao' par Diozən', Dioz ben' leczə gwyejni'alažə' de'e Jacobən' cana'ate.

47 Pero na' Diozən' bito be'e latjə gon de'e Dabin' yo'oda'onə', sino de'e xi'ine' Salomonnə' bene'en.

48 Na' bito ənacho de que Diozən' ben' chnabia' doxenlə zoe' do lo'o yo'o de'e chon beṇachən', sino chac can' gwna Diozən' de'en bzoj to profet beṇə' be' xtiže'enə' cana' nan:

49 Nada' zoa' yoban' chnabia' na' gwaquə gona' par nič gaquə con bin' che'enda' lao yežlyon'.

¿Ena' chaquele gonle to liža'anə' ža?

Nada' bito chyažjda' yo'o gan' gona' dezcanz.

50 Nada' bena' yoguə'ate de'e zjəde.

51 De'en cui chzenagle, de'en cui chejle'ele lo'o la'ažda'olen' naquəchguale beṇə' žod can' gwsa'ac de'e xaxta'ocho ca'. Cuiczə chzenagle che Spirit che Diozən'.

52 De'e xaxta'ocho ca' leczə boso'oči' boso'osaque'e de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' na' gwso'ote' lega'aque' catə'an gwso'e dižə' can' selə' Diozən' Xi'ine'enə' ben' naquə

le'ezelaogüe beṇə' güen. Na' catə' bide'enə' le'e
 əbdelene' lao na' beṇə' ca' gwso'ote'ene'.

⁵³ La'aṇə'əczə nombi'ale lein de'en bnežjw angl ca'
 de'e Moisezən' cana', bitoczə chzenagle chei.

Gwso'ote' Estebannə'

⁵⁴ Na' catə' Estebannə' gože' lega'aque'
 ca' lechgualē besə'əloque' xte gwsa'oxoǰə
 leyga'aque'enə'.

⁵⁵ Pero na' Estebannə' chnabi'achgua Spirit che
 Diozən' le', bcos laogüe'en chgüiachgüe' yobalən' na'
 ble'ine' yeḷə' chey che'eni' che Diozən' na' ble'ine'
 zecha Jeso'osən' cuit Diozən' chnabi'e txen len le'.

⁵⁶ Nach Estebannə' gwne': —Le'e ggüiašč
 nla'axeǰə yoban' na' nla' zecha Jeso'osən' ben' golǰə
 beṇač cuit Diozən' chnabi'e txen len le'.

⁵⁷ Nach beṇə' ca' zjənžaguən' chso'osya'adie' na'
 bosu'oseyǰw nagga'aque'enə' nach tši'izə ja'acdoe'
 gan' ze' Estebannə'.

⁵⁸ Nach gosə'əbeje' Estebannə' fuerlə syodan' na'
 bosu'ošiže'ene' yeǰ. Na' beṇə' ca' bosu'ošižə le' yeǰən'
 bosu'onežjo xaga'aquen' de'en zjənchele'enə' to
 beṇə' güego' beṇə' le Saul par ničh gwɔape'en.

⁵⁹ Na' žlac choso'ošiže'e Estebannə' yeǰən', Este-
 bannə' bene' orasyonṇə' gwne': —Xana' Jeso'os,
 bezi' nada' yoban'.

⁶⁰ Nach bzo xibe' lao yon' na' gwne' zižjo gwne':
 —Xana' bito gwnežjo' castigw che beṇə' quinga
 de'en bagwso'onene' nada'.

Na' beyož gwne' ca', gote'.

8

Saulən' blagzejə blagzide' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'

¹⁻² Na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə' jəsə'əcuaše'e de'e Esteban', na' gosə'əbežchgüe' che'.

Na' ca' naquə Saulən' ža, gwyazlaže'e de'en gwso'ote' de'e Estebannə'. Na' gwde gwso'ote' de'e Estebannə' beṇə' blao ca' gosə'əzolaogüe' bosə'olagzejə bosə'olagzide' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' Jerosalennə', na' zan beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' besə'əxonje' ja'aque' do Jodean', do Samaritan', pero bito len apostol ca'.

³ Na' Saulən' gwzolaogüe' cheje' liž to to beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' chjəxobe' no beṇə' byo na' no no'olə par chche'e lega'aque' ližyan'.

Beṇə' Samaria ca' gwse'enene' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'

⁴ Pero na' beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' lao besə'əxonje' ja'aque' doxenlə jəsə'ədixjui'e xtižə' Jesocristən'.

⁵ Na' to beṇə' le Lip beṇə' leczə chonlilažə' Jesocristən' bžine' to syoda ga mbane Samaritan' na' be'e dižə' che Jesocristən'.

⁶ Na' bene' milagr na' catə' besə'əle'ine' milagrən' de'en bene' len lega'aque' beṇə' zan besə'ədobə bosə'ozenague' che'.

⁷ Bebeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz lo'o yichjla'aždao' beṇə' zan, na' catə' besyə'əchojən' chso'osya'adi'an. Na' zan beṇə' nat to part güejə

cuerp chega'aque'enə' beyone' na' beyone' no beṇə' coj.

⁸ Na' lechguale besyə'abei beṇə' ca' ža' syodan'.

⁹ Na' lao' syodan' zo to beṇə' goža' beṇə' le Simon. De'e zan de'e bene' antslə de'e besyə'əbane beṇə' Samaria ca', bxoayague' lega'aque' gože' de que naque' beṇə' zaque'e.

¹⁰ Na' žlac bene' de'e ca' yoguə' beṇə' lao' syodan' bosozenague' che' tcho'a tšao', beṇə' gol ca' na' xte no bi'i xcuidə' na' gosə'əne' che': —Lele bengan' nse'e yelə' guac che Diozən'.

¹¹ Zan iz bosozenagteze' che' chedə' bentontene' yichjla'ažda'oga'aque'enə' len yelə' goža' che'enə'.

¹² Pero catə' Lipən' gwduxjui'e dižə' cobə che Jesocristən' len lega'aque' na' bzejni'ine' lega'aque' can' ṇabia' Diozən' notə'ətezə beṇə' soe' latjə, na' gwse'ejle'e che', na' gosə'əchoe' nis, beṇə' byo na' no'olə.

¹³ Na' lenczə Simonṇə' gwyejle'e che', na' gwchoe' nis na' goque' tozə len Lipən' gwdalene' le', na' bebanene' ca' naquə milagr ca' de'en chon Lipən' na' yeziquə'əchlə de'e zaquə' yebanczecho.

¹⁴ Nach apostol ca' nitə' Jerosalennə' gwse'enene' de que beṇə' Samaria ca' bachoso'ozenague' xtižə' Diozən', nach bososele'e Bedən' len Juannə' Samaritan'.

¹⁵⁻¹⁶ Na' catə' besə'əžine'enə' gwso'one' orasyonṇə' par nič so Spirit che Diozən' lo'o yichjla'aždao' beṇə' Samaria ca', chedə' ca orən' bitonə' son lo'o la'ažda'oga'aque'enə' la'anə'əczə bagosə'əcho'e nisən' gosə'əne' so'onlilaže'e Jeso'osən'.

17 Nach boso'o_xoa na' apostol ca' yichjga'aque'enə' par gwzo Spiritən' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə'.

18 Na' ble'i Simonnə' can' chso'on apostol ca' choso'o_xoa ne'en yichj beṇə' par chzo Spiritən' len lega'aque', na' bšabene' lega'aque' mech.

19 Gože' lega'aque': —Legon par ničh nada' gaquə_xoa na'anə' yichj beṇə' na' so Spiritən' len lega'aque' can' chonle.

20 Nach Bedən' gože'ene': —Cuiayi'ilenə' xmecho'onə' de'en chonlizo' xbabən' de que guac si'o yelə' chnabia' che Diozən' len mech.

21 Bitə' zaco'o par gono' ca naquə de'e nga chonto' chedə' yichjla'ažda'ogo'onə' naquən mal lao Diozən'.

22 De'en cheyalə' gono', bedinje ca naquə de'e malən' chono' na' gwnab goclen lao Diozən' par ničh yezi'ixene' chio' ca naquə xbabən' yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə'.

23 Nachia' chnabia' de'e malən' le' de'en yo'o lo'o yichjla'ažda'ogo'onə' na' ngo'on le' nez malən' gan' cuiayi'o.

24 Nach Simonnə' boži'en gože' le': —Lenab goclen lao Xanchon' par nada' ničh ni to de'e nga bačh gwnao' cui gaquəšga chia'.

25 Na' lao zjəya'ac Bedən' len Juannə' Jerosalennə' gwso'eche' xtižə' Diozən' len beṇə' ža' yež zan gan' mbane Samaritan' na' gwso'e dižə' can' bagoclen Diozən' lega'aque'.

Lipən' na' beṇə' Etioṗian'

²⁶ Nach Xancho Diozən' bsele'e to angl par gože' Lipən': —Gwyej gan' xoa nez de'en chetj Jerosalennə' na' chden latjə dašən' par yež de'en nzi' Gasa.

²⁷⁻²⁸ Nach Lipən' gwlo'e nezən' na' lao zde'enə' ble'ine' to beṇə' Etiopia zeyo'e to lo'o carret zeze'e gwyeje' Jerosalennə' je'elaogüe'e Diozən'. Le' naque' to beṇə' eunoco na' naque' tesorer che no'olə gwnabia' che beṇə' Etiopia ca' no'olən' le' Candase, na' yo'ote lao na' tesorerən' yoguə'əlolte byen che no'olə gwnabia'anə'. Na' lao zeyo'e lo'o carretən' chlabe' libr de'en bzoj de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

²⁹ Nach Spirit che Diozən' gožən Lipən': —Jəyexen carretən' na' gwyejlene' txen.

³⁰ Nach gwyejdoch Lipən' par jəyexene' carretən' na' benene' chlab ben' libr de'en bzoj de'e profet Isaiazən'. Nach gože'ene': —¿Echejni'ido' de'en chlabo'onə'?

³¹ Na' tesorerən' boži'en gože' Lipən': —¿Nacxa gaquə šejni'ida'anə'? la' caguə no nla' no əgwzejni'ine'en nada'anə'.

Nach gotə'əyoine' Lipən' par nič gwlo'e Lipən' gwche'elene'ene'.

³² Na' part de'en chlabe'enə' nyojən' nan:
Ca to xilə' bia nxobə beṇə' par gote'eb,
na' ca to xilə' dao' bia cui chosya'a catə' chšibe'eb,
can' gone', bito bi əṇe' catə'ən yesə'əzi'ičhiže'ene'.

³³ Na' yesə'əque'e yelə' bala'aṇ che'enə'.
Na' bito so'one' yelə' jostis che' can' cheyalə' gaquən.

Na' tant beṇə' mal ša' ca tyempən',
so'ote'ene' la'aṇə'əczə bito bi de'e mal none'.

34 Nach tesorerən' gože' Lipən': —Benšga goclen gwna nada' no chein' na profetən' ca', ĵəche cuine'en ne' ca' o šə che beṇə' yoblə?

35 Nach Lipən' gwzolaogüe' bzejni'ine' bi zejen part gan' chlab tesorerən' na' leczə gož Lipən' le' che dižə' güen dižə' cobə che Jeso'osən'.

36 Na' ca' chac besə'əžine' ga žia nis, nach tesorerən' gože' Lipən': —Nga žia nis. ĵEcabi gaquə čhoa' nisən' ṇa'a?

37 Nach Lipən' gože'ene': —Šə chejli'o che Jesocristən' do yichj do lažo'o, guaquə čho' nisən'.

Nach gwne': —Chejli'a de que Jesocristən' naque' Xi'in Diozən'.

38 Nach bene' mendad bcuezə ben' chsa' carretən' len, nach betj Lipən' len tesorerən' jəsə'əžo'e lo'o nisən' par nič Lipən' bcho'ene' nis.

39 Na' catə' besyə'əchoje' lo'o nisən', Spirit che Diozən' le'e beche'ete Lipən' ga yoblə, na' bitoch ble'i tesorerən' le'. Na' mbalaz beza' tesorerən' beyo'e lo'o carretən'.

40 Nach Lipən' bžine' yež de'en nzi' Asoto na' gwzolaogüe' gwduxjui'e dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' to to yež de'e zjəchi' galə'əzə xte bžinte' Sesarean'.

9

Diozən' bocobe' yichjla'aždao' Saulən'

1 Na' Saulən' con chdacze' cho'e dižə' can' chene'ene' gote' beṇə' ca' chso'onlilažə' Xancho Jesocristən' na' chdacze' cheyiljlaže'e naclə gone' gote' lega'aque'. Na' de'e na'anə' gwyeje' lao beṇə' gwnabia' che bχoz che ṇasyon Izraelən'.

2 Na' Saulən' gwṇabene' beṇə' gwnabia'anə' to yiš de'e goṇe'e yoso'olab beṇə' ža' to to yo'odao' ca' nitə' Damascon' na' güe'en dižə' əṇan de que nape' yelə' gwnabia' par sene' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' na' gwčheje' lega'aque' par əche'e lega'aque' Jerosalenṇə', la'anə' beṇə' byo o no'olə.

3 Na' bnežjue'ene' yišən' nach gwlo'e nezən' na' bazon əžine' Damascon' catə' to de repentzə to be'eni' de'e za' yoban' gwyečhjən le'.

4 Na' bgüixe' lao yon'. Na' lao de'enə' benene' che' to beṇə' le': —Saul, ¿bixchen' nlagzejə nlagzido' nada'?

5 Nach Saulən' boži'en gože': —¿No le' Señor?

Nach be'enə' gože'ene': —Nada' Jeso'osən' nlagzejə nlagzido'. Na' de'en chono' contr nada', chone zi' cuino' can' chac che to go'on bia'an chlibə lao ya la de'en zo lao garrošən'.

6 Na' do chaž do chžebze' gože': —Xana' Jeso'os, ¿bin' che'endo' gona'?

Nach Xanchon' gože'ene': —Beyas na' gwyej syoda Damascon' na' to beṇə' əṇe' le' de'en cheyalə' gono'.

7 Na' beṇə' ca' žag Saulən' benit bečol goc lo'o yichjla'aždaoga'aque'enə' de'e tant besə'əžebe' de'en goquən' na' de'en gwse'enene' xnen' na' cui no besə'əle'ine'.

8 Nach beyas Saulən', pero catə' beṇə' jelaogüe'enə' con cuich ble'ine'. Na' beṇə' ca' nžague'enə' gwso'oxe'e ne'enə' gosə'əche'ene' Damascon'.

9 Na' šonə ža gwzoe' sin cui ble'ine' na' bito güe'ej gwdaogüe'.

10 Na' zo to beṇə' chonlilažə' Xancho Jesocristən' Damascon' beṇə' le Ananias, na' Ananiasən' ble'idaogüe'ene' Xanchoṇ'. Na' Xanchoṇ' gože'ene': —Ananias.

Na' boži'en gože': —Nga zoa' Xana'.

11 Nach Xanchoṇ' gože'ene': —Gwzoža' na' gwyej liž Jodas de'en zo lao lqueyən' de'en nzi' “De'e Licha”, na' ṇabo' to beṇə' le Saul beṇə' Tarso. Bacheṇə' orasyon.

12 Na' babena' par ble'idaogüe'ene' le' gwyo'o yo'o gan' zoe'enə' na' bxoə na'onə' jela'ogüe'enə' par niç yele'ine'.

13 Nach Ananiasən' boži'en gože': —Xana', babenda' beṇə' zan chso'e xtižə' bengə ca naquə de'e mal juisyən' babene' Jerosalennə' len beṇə' ca' bagwlejo' par zjənaque' lažə' na'onə'.

14 Na' chəsə'əne' ze'e nga noxe'e yiš che bxoə əblao ca' par sene' yoguə'əloḷ'neto' chonto' orasyon cholgüižto' le'.

15 Nach Xancho Jesocristən' gože' Ananiasən': —Gwyej, la' bagwleja' Saulən' par niç šeje' entr beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' do lao rei par əgwzejni'ine' lega'aque' chia' nada'.

16 Na' gwlo'ida'ane' ca naquə de'e yašə' de'e zi' de'e gaquə che' de'en əgwzenague' chia'.

17 Nach Ananiasən' gwyeje' gan' zo Saulən' na' gwyo'e lo'o yo'onə' na' bxoə ne'enə' jela' Saulən' gože'ene': —Saul dao', Xancho Jeso'osən' ben' əbloe' laogüe' le' tnez gan' za'onə' babsele'e nada' par zedəlanə'a le' par niç yele'ido' na' yedəṇəbia' Spirit che Diozən' le'.

18 Nach le'e besyə'əyinjte de'e ca' ža' jelaogüe' ca' zjənaquən ca no yid bdi'ej na' le'e bele'iteine'. Nach le'e gwzož'a'ate' par gwyeje' gan' gwchoe' nisən'.

19 Na' gwdechlä beyaogüe' na' beyaclaže'e. Na' bega'ane' Damascon' yeto chopə ža len beṇə' ca' chso'onlilažə' Xanchon'.

Saulən' be'e xtižə' Diozən' Damascon'

20 Na' lgüegwzə gwzolao gwyeje' to to yo'odao' par be'e dižə' che Jeso'osən' de que naque' Xi'in Diozən'.

21 Na' yoguə' beṇə' ca' chse'enene' dižə' de'en be'enə' chesyə'əbanene' na' chse' ljuežjga'aque': —¿Ecaguə bengan' chda choṇit cholane' beṇə' ca' chso'on orasyonṇə' lao Jeso'osən' Jerosalennə'? na' ¿əcaguə par na'aczən' bide' nga na'a, par əgwcheje' beṇə' ca' na' žjue'e lega'aque' lao bχoz əblao ca'?

22 Pero na' Saulən' tža tža goquəch be'e dižə' len yelə' chnabia' che Diozən' na' Diozən' goclene'ene' par be'e dižə' che Jeso'osən' clar de que naque' ben' bselə' Diozən' par chaclene' beṇəchən', na' beṇə' Izrael ca' ža' Damascon' bito besə'əželene' bin' yesə'əne' chedə' gwsa'acbe'ine' de que de'en che'e lega'aque' naquən de'e li.

Saulən' bito goque' lao na' beṇə' Izrael contr che' ca'

23 Na' catə' bagoc sša cho'elen Saulən' beṇə' Damasco ca' xtižə' Jesocristən' nach boso'oxia beṇə' Izrael ca' so'ote' Saulən'.

24 Na' gosə'ənite'e chsa'ape' to to cho'a puert che ze'enə' de'en nyečj syodan' par yesə'əzene' Saulən' so'ote'ene' batə'ətezə yechoje' pero na' Saulən' gocbe'ine' ca naquən' bazjəchi'inaogüe'ene'.

25 Nach beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' besyə'aletje'ene' le'e ze'enə' še'elə besyə'əgüe'ene' to lo'o žomə cuent goc bechoje' lao' syodan'.

Gwyej Saulən' Jerosalennə'

26 Na' catə' bežin Saulən' Jerosalennə' gone'ene' lene' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na', pero yoguə'əlole' besə'əžebe' le', bito gwse'ejle'e šə de'e li bachonlilaže'e Jesocristən'.

27 Nach Bernaben' gwče'e Saulən' ja'aque' gan' ža' apostol ca' na' be'elene' lega'aque' dižə' can' goquə che Saulən' lao ngüe'e nezən' zde' Damascon' gože' lega'aque' de que Xancho Jeso'osən' be'elene' Saulən' dižə'. Na' leczə gož Bernaben' lega'aque' de que Saulən' babe'e xtižə' Jeso'osən' Damascon' sin cui chžebe'.

28 Nach apostol ca' gwse'ejle'e can' goc che Saulən', nach gwzolao gwdalen Saulən' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'.

29 Na' sin cui bi chaž chžebe' gwzolaogüe' chzejni'ine' beṇə' Izrael ca' dižə' che Xancho Jeso'osən'. Na' be'e dižə' len beṇə' ca' chsa'ac por dižə' griego, bzejni'ine' lega'aque' xtižə' Diozən' clar, pero na' lega'aque' gwse'enczene' so'ote'ene'.

30 Na' gwsa'acbe'i beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə' de que beṇə' ca' bazjəchi'inaogüe' so'ote'ene', nach gosə'əche'ene' ja'aque' syoda Sesarean' na' bosyo'osele'ene' par syoda Tarson'.

31 Na' ca naquə beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžague' chso'elaogüe'e Jesocristən' doxenlə Jodean', Galilean' na' Samaritan' gosə'anite'e binlo, notoch no no bosə'oči' bosə'osaquə' lega'aque', na'

gwyējäch gwso'onlilažə'äche' Xancho Jeso'osən' na' bos'ozenague' che' con bin' bzejni'ine' lega'aque'. Na' Spirit che Diozən' btipəchən lažə'əga'aque' na' benən par gwyanga'aque'.

Beyaque ben' le Eneas

³² Ca naquə Bedən' cheje' to to yež gan' ža' beṇə' ca' bagwleј Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' par chjəlane'e lega'aque', na' to ža gwyėje' jəlane'e beṇə' ca' ža' Lida.

³³ Na' yež Lidan' jti'e to beṇə' le' Eneas, beṇə' bachac xon' iz die' camən' chedə' nat to part cuerp che'enə'.

³⁴ Nach gož Bedən' le': —Eneas, Jesocristən' chey-one' le'. Gwyas na' btob xcamo'onə'.

Nach le'e gwyaste be'enə'.

³⁵ Na' yoguə'əlöl beṇə' ža' Lidan' na' beṇə' ža' yež de'en nzi' Saron besə'əle'ine' be'enə' babeyaquene', na' gosə'əbejyichje' costombr chęga'aque' de'en zjənaogüe' par gwso'onlilaže'e Xancho Jesocristən'.

Dorcasən' bebane' ladjo beṇə' guat ca'

³⁶ Na' ca tyemp na' to syoda de'en nzi' Jope zo to no'olə le Tabita na' leczə le' Dorcas. Na' chonlilaže'e Jesocristən' na' zotězə zoe' chone' de'e güen, chac-lene' no beṇə' yašə' beṇə' chyažj chchine.

³⁷ Pero na' gocšene Dorcasən' na' gottechgüe' na' besyə'aguazje'ene' na' beyož na' gosə'əxo'ene' lo'o yo'o de'en naquə chop cuia.

³⁸ Na' galə'əzə chęga'an yež Lidan' len Jopen' na' beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' Jopen' gosə'ənezene' de que Bedən' zoe' Lidan'. Nach bos'o'sele'e chopə

beṇə' jse'etə'əyoine' Bedən' gwse'ene': —Benšga goclen yo'o len neto' ṇa'atec ṇa'a.

39 Nach Bedən' le'e gwza'ate' gwyeje' len beṇə' ca', na' catə' besə'əžine' Jopen' gosə'əche'ene' lo'o yo'o gan' xoa beṇə' guatən' na' le'e gosə'əbiguə'ate yoguə' no'olə gozeb ca' laogüe'enə' chəsə'əbeže' choso'olo'ine' le' lachə' de'en beṇ de'e Dorcasən' lao bguane', no bestid na' no camis.

40 Nach Bedən' gwleje' yoguə'əloḷ beṇə' ca' chyo'olə na' bzo xibe' bene' orasyon. Na' beyechje' chgüie' cuerp che no'olən' na' gože'ene': —Tabita, gwyas.

Nach le'e beṇa'ate jəlao de'e Dorcasən' chgüie' Bedən' na' le'e bebe'ete'.

41 Nach Bedən' beṇe'e ne'enə' bosože'ene' nach goxe' no'olə gozeb ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' ca' zjənaque' lažə' na' Diozən' na' blo'ine' lega'aque' de que babeban Dorcasən'.

42 Na' yoguə'əloḷ beṇə' Jopen' gwse'enene' rson can' goquən', na' beṇə' zanch gwso'onḷilaže'e Xancho Jesocristən'.

43 Na' Bedən' bega'ane' Jopen' zan ža, gwzoe' liž to beṇə' le Simon, beṇə' gocol yid.

10

Bedən' na' Cornelion'

1 Na' Sesarea na' zo to beṇə' le Cornelio, naque' capitan che to gueyoa soldad, na' zjənzi'e “Beṇə' Italia”.

2 La'anə'əczə Cornelion' cui naque' beṇə' Izrael, txen len family che' ca' chso'elaogüe'e Diozən' na' Cornelion' zotezə zoe' chape' Diozən' respet na'

chaclenteze' beṇə' yašə' beṇə' chyažj chḫine, na' chontezə chone' orasyon lao Diozən'.

³ Na' goc che' to ža do cheda šonə ble'idaogüe'ene' to angl che Diozən' gwyo'e gan' zo'enə' na' anglən' gože'ene': —Cornelio.

⁴ Nach Cornelion' chgüiachgüe' lao anglən' na' do chžebe' gože'ene': —¿Bixan' ža Xana'?

Nach gož anglən' le': —Diozən' nezene' can' zotezə zo' chono' orasyon na' chnežjo' de'en chəsə'əyažje beṇə' yašə', na' Diozən' chene'ene' gaquəlene' le'.

⁵ De'e nga gono' na'a, bselə' beṇə' žjəsə'əxi'e to beṇə' zo Jopen' beṇə' le Simon na' leczə le Bed.

⁶ Zoe' liž to beṇə' gocol yid na' be'enə' leczə lie' Simon, na' liž ben' zon cho'a nisda'onə'. Na' Simon Bedən' əne' le' bin' cheyalə' gono'.

⁷ Catə' beza' anglən' Cornelion' goxe' chopə mos che' ca' na' to soldad beṇə' chaclen le', na' soldadən' leczə cho'elaogüe'e Diozən'.

⁸ Na' Cornelion' bzejni'ine' lega'aque' yoguə'əlolte can' goquən' nach bsele'e lega'aque' Jopen'. Na' gosə'əgüe'e nezən' əzja'aque'.

⁹ Na' beteyon' galə'əzə bazja'aque' par yesə'əžine' lao' syoda Jopen' catə' Bedən' gwlo'e yichjo'o che yo'o gan' zo'enə' ca do gobiž par jene' orasyon'.

¹⁰⁻¹¹ Na' lao chone' orasyonnə' gwdonchgüe' xte gone'ene' gaogüe' lgüegwzə. Na' žlac chac de'en gaogüe'enə' ble'idaogüe'ene' le'e yoban' chetj ca to lachə' xen na' nchej dap squinten na' chetjən par lao yon'.

¹² Na' lo'inə' zjəža' yoguə' claste bia yixə' ža' yežlyon', bia žia tap ni'a ne'i na' bia zjənxbə le'i lao yon', na' len bia žia xile'e bia chaš le'e yoban'.

13 Nach benene' gož Diozən' lē': —Gwyas Bed na' bet bia ca' gwdao.

14 Nach Bedən' gože'ene': —Bito gaoga'aca'ab Xana'. Ni šlinzə cuiṇə' gaogua' bia zban ca' zjənac ca' na' bia cui de lsens len lei cheto'onə' gaoto'.

15 Nach Diozən' gože' lē' de'e əgwchope: —Bian' bach gwnia' gaogo' bito əṇao' de que bia əzbanga'aquən'.

16 De'e gwyon lase gož Diozən' lē' ca' nach begüe lachə'an lē'e yoban'.

17 Žlac chacžejlažə' Bedən' bi zejen ca naquə de'en ble'idaogüe'ene'enə' besə'əžin beṇə' ca' əbselə' Cornelion' cho'a puert che Simon gocol yidən' ba-gosə'əṇabe' gan' zo liže'enə'.

18 Nach zižjo gosə'əṇabe' šə lē na' zo to beṇə' lēcə lē' Simon Bed.

19 Pero Bedən' nechone' xbab che de'en ble'idaogüe'ene' catə'əczlə gož Spirit che Diozən' lē': —Šonə beṇə' chəsyə'əyilje' lē'.

20 Gwzoža' na' beyetj gwyejlenga'aque' na' bito gaquəžejlažə'o la'anə'əczə cui zjənaque' beṇə' Izrael la' nada' əbselə'əga'aca'ane'enə'.

21 Nach Bedən' beyetje' jəšague' beṇə' ca' əbselə' Cornelion' nach gože' lega'aque': —Nga zoa', nadan' Simon Bedən'. ¿Bin' cheyilje nada'?

22 Nach gwse' beṇə' ca' lē': —To capitan beṇə' le Cornelio əbselə'e neto'. Lē' zdacze' chone' de'e güen na' cho'elaogüe'e Diozən', na' yoguə'əlol beṇə' Izrael ca' chso'e xtiže'e de que naque' beṇə' güen. To angl che Diozən' gože' lē' deṇabe' šejo' liže'enə' nič əgwzenague' chio' šə bin' yo'one'.

23 Nach gwlo'o Bedən' lega'aque' yo'o na' besyə'əga'anlene' lē' tže'. Nach beteyon' Bedən'

gwyase' gwyejlene' lega'aque' na' gwche'e to chopə
beṇə' Jopen' beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən'.

24 Na' ža əgwchop žei besə'əžine' Sesarean'. Na'
Cornelion' bačh ntobe' bišə' ljuežje' na' beṇə' ca'
nžaguəche' migw, baže'e liže'ene' chesə'əbeze'.

25 Na' catə' bžin Bedən' liž Cornelion' le'e bchojte
Cornelion' bšague'ene' na' bzo xibe' laogüe'ene'
be'elaogüe'ene'.

26 Na' Bedən' boso'ože'ene' gože'ene': —Bezoža'.
Łeczə beṇəčh nada'.

27 Na' ne'e cho'elene' le' dižə'an ca' gwyo'e lo'o
yo'on na' ble'ine' beṇə' zan baža' lo'o yo'onə'.

28 Nach gože' lega'aque': —Le'e ńezcele de que
lei che neto' beṇə' Izrael nan de que bito cheyalə'
šo'oto' liž beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' nan
bito cheyalə' gonto' txen len le'e cui nacle beṇə'
Izrael. Pero bačh bzejni'i Diozən' nada' de que
ni tozə beṇə' cui cheyalə' gona' xbab che' de que
naque' beṇə' zban par šo'a liže'ene'.

29 De'e na'anə' catə' bselə'əle beṇə' ca' bedəsə'əxi'
nada' bito goquəžejlaža'a šə nacle gona' sino
babida' do laža'a na' ņa'a che'enda' ənezda' ħbin'
gwnio' nada'?

30 Nach Cornelion' gože'ene': —Na'a chac tap ža
łeczə do cheda šoṇə zoa' sin cui bi naogua', na'
chona' orasyon liža' nga, catə'əczla ble'ida' to beṇə'
byo laogua'anə' nyaze' to lachə' de'e chey che'eni'.

31 Nach gože' nada': “Cornelio, ca naquə orasyon
čhio'onə' chono', bačh bzenag Diozən' len na'
ńezene' chnežjo' de'e chyažj chčhine beṇə' yašə'.

32 Bselə' to chopə beṇə' žjəsə'əxi'e to beṇə' zo
Jopen' beṇə' le Simon Bed. Zoe' liž to beṇə' łeczə
le Simon, to beṇə' gocol yid. Liž beṇə' gocol yidən'

zon galə'əzə cho'a nisdə'onə'. Na' catə' la' Bedən' ližo' nga güe'elene' le' dižə'."

33 Nachən' le'e bselə'ətia' beṇə' ca' par bedə'əsə'əxi'e le', na' choxcwłentio' de'en bač bido'. Na' nezcze Diozən' de que yoguə'əto' nitə'əto' əgwzenagto' yoguə'əlolte de'en baben Diozən' mendad əṇao'.

Bedən' be'e dižə' liž Cornelion'

34 Nach Bedən' gwzolaogüe' be'e dižə'ən gwne': —De'e li bač nezda' notono nla' beṇə' əṇacho nzo Diozən' le' to šla'azə.

35 Sino que gatə'ətezə beṇə' nasyon con beṇə' chso'elao' Diozən' do yichj do lažə'əga'aque' na' chso'one' de'e güen, Diozən' chebeine' lega'aque'.

36 Diozən' bsele'e Jesocristən' par naque' Xan yoguə'əlol beṇə', na' bsele'ene' entr neto' beṇə' Izrael, na' gwduxjue'ine' neto' de que guaquə soto' binlo len le' šə gonlilažə'əto' Xi'ine' Jesocristən'.

37 Nezczele can' goquə Galilean' na' doxen Jodean'. De'e Juannə' gwduxjui'e xtižə' Diozən' na' bchoe' beṇə' nis. Na' gwdechlə Jeso'os beṇə' Nasaretən' gwduxjui'e xtižə' Diozən'.

38 Diozən' gwleje' Jeso'osən' par chaclene' chio'o beṇəč na' be'ene' Spirit che'enə' na' yelə' chn-abia'. Na' gwda Jeso'osən' bene' de'e güen na' be-yone' yoguə'əlol beṇə' ca' chsaquə'əzi' gwxiye'enə', chedə' Diozən' zoe' len le'.

39 Neto' nezeto' na' cho'eto' dižə' ca' naquə yoguə' de'e güennə' de'e ben Jeso'osən' na' de'en bsd blo'ine' Jodean' na' Jerosalenṇə', na' leczə ble'ito' can' gwso'ote'ene' bosode'ene' to le'e yag coroz.

40 Pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca' beyon ža na' ben Diozən' par niĉ Jeso'osən' blo'e laogüe' neto'.

41 Caguə yoguə'əlöl beṇə' besə'äle'ine' Jeso'osən' catə'ən bebane' ladjo beṇə' guat ca', pero Diozən' gwleje' neto' par cho'eto' xtiž'e'enə' na' bene' par niĉ ble'ito'one'. Na' neto' gü'e'ej gwdaolento'one' txen gwde bebane' ladjo beṇə' guat ca'.

42 Na' Jeso'osən' bene' mendad ĉixjue'ito' beṇəĉən' de que Diozən' əbzoe' le' par əĉhoglaogüe'en ĉe yoguə'əlöl beṇə' šə non' napə dolə', beṇə' ca' zjəmban na' beṇə' ca' bagwsa'at, na' neto' cho'eto' dižə' de que can' gone'.

43 Na' libr ca' de'en boso'ozoj yoguə' profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'ate zjənyojən ĉesə'anən de que notə'ətezə beṇə' so'onlilažə' Jesocristən' Diozən' yezi'ixene' xtolə'əga'aque'enə'.

Spirit ĉe Diozən' gwyo'on lo'o yichjla'aždao' balə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael

44 Ne'e cho'ete Bedən' dižə'ən ca' catə' Spirit ĉe Diozən' gwyo'on lo'o yichjla'aždao' yoguə' beṇə' ca' choso'ozenag dižə' de'en choe'enə'.

45 Na' beṇə' Izrael ca' ĉso'onlilažə' Jesocristən', beṇə' ca' žag Bedən' catə'ən besə'əžine' liž Cornelion', besyə'abanene' de que Spirit ĉe Diozən' gwyo'on lo'o yichjla'aždao' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

46 Gwsa'acbe'ine' gwyo'o Spirit ĉe Diozən' lo'o yichjla'aždao' beṇə' ca' ža' liž Cornelion' ĉedə' gwso'elaogüe'e Diozən' na' gwso'e gwde gwdelelə dižə' de'en cui gwse'ejni'ine'.

⁴⁷ Nach Bedən' gože' beṇə' Izrael ca' žague': —Bito bi de de'e gwžon yesə'əchoa beṇə' quinga nisən', la' nacia' bazo Spirit che Diozən' len lega'aque' can' zon len chio'o.

⁴⁸ Nach Bedən' bene' mendad gosə'əchoe' nis par gosə'əneze beṇə' de que chso'onlilaže'e Jesocristən'. Na' gwsa'atə'əyoine' le' par bega'ane' yeto chopə ža.

11

Bedən' gože' beṇə' Jerosalen ca' can' goquən'

¹ Na' apostol ca' na' yeziqə'əchlə beṇə' ca' ža' Jodean' beṇə' ca' chso'onlilaže' Jesocristən' gwse'ene' de que leczə len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael bachso'one chega'aque' xtižə' Diozən'.

² Nach Bedən' beze'e beyeje' Jerosalennə' gan' nitə' beṇə' Izrael ca' chso'onlilaže' Jesocristən' na' gwsa'acyože' le'.

³ Gwse'ene': —žBixchen' bagwyejo' gan' ža' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' jtaolenga'aco'one'? Malən' babeno'.

⁴ Nach Bedən' gwzolaogüe' be'elene' lega'aque' dižə'an tcho'a tšao' ca' naquən' goquə che', gože':

⁵ —Lao zoa' lao' syoda Jopen' chona' orasyon Diozən' bene' par nič ble'idaogüe'eda' ca' to lachə' xen nchej dapte squinei ca' chetjən le'e yoban' za'an gan' zo'anə'.

⁶ Na' bgüiayana'an na' ble'ida' lo'inə' ža'an bia yixə' ca' chaš yežlyon' bia žia tap ni'a ne'i, na' ble'ida' bia zjənxobə le'i lao yo, na' bia žia xile'e bia chaš le'e yoban' na' bałə bia ca' zjənacob bia əznia.

⁷ Na' benda' gwna Diozən' nada': “Gwyas Bed, na' bet bia ca' gwdao.”

8 Nach božia'an gwnia': "Xana', bito gaoga'aca'ab. Ni šlinzə cuiṇə' gaogua' bia zban ca' zjənac ca' chedə' cui de lsens len lei cheto'onə'."

9 Na' de'e əgwchop lase Diozən' gwne': "Bian' baḥ gwnia' gaogo' bito əṇao' de que zjənacob bia zban."

10 Šoṇ ši'i gože' nada' ca' nach begüe lachə'an le'e yoban'.

11 Ze'e beyož ble'idaogüe'eda' de'enə' catə' bla'ac šoṇə beṇə' byo gan' zoa'anə' beṇə' za'ac Sesarean'.

12 Na' Spirit che Diozən' bzejni'in nada' de que cheyalə' ša'alenga'aca'ane' sin cui gaquəžejlaža'a, na' gwchi'a beṇə' bišə'əcho quinga xop gwyejto', na' bžinto' Sesarean' liž ben' le Cornelio.

13 Nach Cornelion' be'elene' neto' dižə' can' blo'e lao to angl le' liže'enə' na' anglən' gože'ene': "Bselə' beṇə' əžja'ac syoda Jopen' žjəsə'əxi'e to beṇə' le Simon Bed.

14 Be'ena' əṇe' le' na' family chio' nac gonle par niḥ yechojle xni'a de'e malən'."

15 Nach catə' bžina' liž Cornelion' gwzolaogua' bi'a dižə'an len lega'aque', na' Spirit che Diozən' bedəson lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' can' babeledəson len chio'o.

16 Nach jsa'alaza'a xtižə' Xancho Jesocristən' can' gwne': "De'e zaque'enə' can' ben Juannə' bchoe' beṇə' nis, pero de'e zaquə'əche' gac chele ca de'en yedəso Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'olen' ṇabia'an le'e."

17 Na' ca naquən' baben Diozən' par niḥ zo Spirit che'enə' lo'o yichjla'aždaoga'aque'enə' can' babene' len chio'o, nachia' zon len notə'ətezcho chonlilažə'əcho Xancho Jesocristən'. Na' ħnoxa

naca' nada'anə' par gwžona' gon Diozən' de'en chene'ene' gone'?

18 Na' ca beyož boso'ozenague' xtižə' Bedən' bitoch bi bi gosə'əne' contr Bedən' de'en gwyeje' liž Cornelion', sino gwso'e yelə' choxcwlen che Diozən', gosə'əne': —Na'a nezecho de que leczə len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael chazlažə' Diozən' yesyə'ədinjəne' xtolə'əga'aque'enə' nich əgwnežjue' yelə' mban zejlicane chega'aque'.

Beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' Antioquian' gan mbane Siria

19 Na' gwde gwso'ot beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' Estebannə' gosə'əzolaoga'aque' boso'oči' boso'osaquə'əchgüe' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' nach beṇə' ca' chso'onlilaže'ene' gwsa'asəläse', bale' ja'aque' do Fensia, do Čipre na' do Antioquia ga mbane Siria. Na' lao chesə'əde'enə' boso'osed boso'olo'ine' con beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael xtižə' Jeso'osən', bito boso'osed boso'olo'ine'en beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

20 Pero na' to chopə beṇə' Čipre na' beṇə' Sirene beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' catə' leczə besə'əxonje' ja'aque' Antioquian', na' na' gosə'əzolaogüe' gosə'əyixjue'ine' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael dižə' güen dižə' cobə che Xancho Jesocristən'.

21 Na' Xanchon' goclene' lega'aque' len yelə' guac che'enə' na' beṇə' zan gosə'əbejyichje' costombr chega'aque' de'en zjənaogüe' na' gwso'onlilaže'e Xanchon'.

22 Na' catə' gwse'ene beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə' ca' naquən' bachac Antioquian', nach bosose'e Bernaben' par gwyeye' Antioquian'.

23 Na' catə' bžin Bernaben' Antioquian' ble'ine' de que de'e li bagoclenchgua Diozən' beṇə' ca', na' lechguale bebeine'. Nach gwneyoine' lega'aque' nitə'atezə' nite'e yoso'ozenague' che Xanchon' do yichj do lažə'aga'aque'.

24 Bernaben' naque' to beṇə' güen, na' chonlilažə'ačgüe' Jesocristən' na' Spirit che Diozən' chnabia'an yichjla'aždaogüe'enə'. Na' de'e na'anə' zanch beṇə' Antioquian' gwso'onlilaže'e Jesocristən'.

25 Gwde na' Bernaben' gwze'e zde' Tarson' par jəyedilje' Saulən', nach catə' beželene' le', gwche'ene' Antioquian'.

26 Na' gosə'ənite'e Antioquian' tgüiz gwso'one' txen len beṇə' ca' chəsə'ədopə' chəsə'əžag chso'elao' Jesocristən' na' bososed bosolo'ine' beṇə' zanch. Na' Antioquia na'atequən' gwzolao bososi'e beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' beṇə' cristian chedə' choso'ozenague' che Cristən'.

27 Lao nitə' Bernaben' na' Saulən' Antioquian' besə'əžin balə' beṇə' Jerosalen beṇə' chsa'aš choso'ozenene' de'en bagož Diozən' lega'aque'.

28 Na' entr beṇə' ca' besə'əžinnə' to beṇə' le Agabo gwzeche' lao beṇə' ca' zjəndopə' zjənžag chso'elao' Jesocristən' be'e dižə' can' babzejni'i Spirit che Diozən' le' de que doxenlə' yežlyon' gatə' to bgüin juisy. Na' catə' bžin ža gwnabia' ben' le Claudio doxen gan' mbane Roma, cana' goc bgüinnə' can'

gwna Agabon'.

²⁹ Nach beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristən' Antioquian' bosoxi'e yesə'ətobe' mech par ničh yosə'əsele'en əsa'aclene' beṇə' ljuežjga'aque' ca' chso'elao' Jesocristən' gan' mbane Jodean'. Na' bosoxi'e de que to toe' yoso'onežjue' segon ja'aque'ətə' de'e gaquə yoso'onežjue'.

³⁰ Na' gwso'one' can' bosoxi'enə' nach bososele'e Saulən' len Bernaben' Jodean' par jəsə'ənežjue' mechən' beṇə' ca' zjənaque' comisyon che beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'.

12

Gwso'ote' Jacobən' na' gosə'əyixjue' Bedən' ližyan'

¹ Na' ca tyempən' Rei Erodən' bene' contr beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' bene' mendad gosə'əzene' baļe' na' bosochi' bososaque'e lega'aque'.

² Nach bene' mendad gwso'ote' Jacob beṇə' bišə' Juannə' gosə'əchogue' yene'en len spad.

³ Na' gocbe'i Rei Erodən' chesyə'əbei beṇə' Izrael ca' de'en bene' mendad gwso'ote' Jacobən', nach bene' mendad gosə'əzene' Bedən' catə' bžin tyemp che lni pascon', lnin' catə'an chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixə.

⁴ Nach Erodən' gwdixjue' Bedən' ližyan' na' bsele'e ši'into soldad beṇə' gwsa'ape' ližyan', tap güje' do ža do yel. Erodən' bene' xbab cueje'ene' ližyan' te lni pascon' par gone' yelə' jostis che' lao lcue' na' so'ote'ene'.

5 Soldad ca' gwsa'apə'əchgüe' Bedən' lao die' ližyan', pero na' ca' naquə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' gwso'onchgüe' orasyon lao Diozən' par Bedən'.

Diozən' bebeje' Bedən' ližyan'

6 Na' to že' ca' gwɣezə ngüia Erodən' cueje' Bedən' ližyan' par so'ote'ene', Bedən' de' chtase' ladjo ɕhopə soldad na' ncheje' ɕhopə gden, na' lecəə nitə'əte soldad beṇə' chsa'ape' cho'a puert ɕhe ližyan'.

7 Catə'əczla to de repentzə to angl beṇə' bselə' Xancho Diozən' bžine' lo'o ližyan' gan' de Bedən', na' gwye'eni'ichgua lo'o ližyan'. Anglən' bte' cuit le'e Bedən' bosbane'ene' gože'ene': —Na'atec ṇa'a gwyas.

Na' lao or na' le'e besyə'əyežte gdenṇə' zjənchej na' Bedən'.

8 Nach gož anglən' le': —Bego'o dobey ɕchio'onə' na' bolej xelo'on.

Nach ben Bedən' ca'. Nach goze' anglən' le': —Bechelə xadon ɕchio'onə' na' beyo'o len nada'.

9 Nach bechoj Bedən' zenaogüe'ene', pero bito gocbe'ine' šə de'e li angl nan' chon ca' len le', con goquene' šə chle'ida'ogüe'ene'.

10 Beyož besyə'ədie' ɕhop cuente gan' nitə' soldad ca' chsa'ape' ližyan', besyə'əžine' gan' zo puert saguannə' de'en naquə de ya gan' chəsə'əchoje' par chja'aque' lao syodan', con to gwłazzə puertən' byaljon par niɕh besyə'əchoje', na' ca' to cuadr babesa'aque' nach anglən' bocua'aṇe' Bedən' toze'.

11 Cana'ach gocbe'i Bedən' de que de'e li babechoje' ližyan', nach gwne': —Bacheyacbe'ida' de'e liczə Xana' Diozən' babsele'e angl ɕhe'enə' par

bosle' nada' lao na' Erodən' na' lao de'e ca' chsā'aque beṇə' Izrael gwlaž chia' ca' so'one' len nada'.

¹² Na' nechonte Bedən' xbabən' ca' gwze'e gwyeje' liž Maria xna' Juan ben' leczə le Marcos. Na' liž Maria na' zjəndopə zjənžag beṇə' zan chso'one' orasyon.

¹³ Nach bsiže' cho'a puert saguannə' na' le'e bchojte to bi'i no'olə le Rode par jəgüiabo' no de'enə'.

¹⁴ Na' catə' bžimbo' par əsaljwbo' puertən' beyombia'abo' ši'i Bedən' na' de'e tant bebeibo' bito bsaljwbo' puertən' sino beyejdobo' gan' ža' beṇə' ca' jəyeyežbo' lega'aque' de que Bed nan' zecha cho'a puertən'.

¹⁵ Nach beṇə' ca' gwse'e: —¿Ecaguə chac tonto'onə'?

Pero lebo' gwzoczbo' segor de que le'enə'. Nach lega'aque' gwse'ebə' de que to angl beṇə' chapə chye' Bed na'anə'.

¹⁶ Pero Bedən' ne'e chsižcze' cho'a puertən'. Nach ja'aque' par boso'osaljue'. Catə'əczla besə'əle'ine' de que le'enə' besyə'əbanene' xte juisy.

¹⁷ Nach Bedən' bene' seņy len ne'enə' par nič gwnite'e žizə boso'ozenague' be'e dižə can' goquə bebej Xancho Diozən' le' ližyan'. Nach leczə gože' lega'aque' de que cheyalə' yesə'əzenene' Jacobən' na' yeziquə'əchlə beṇə' ljuežjga'aque' ca' can' bagoquən'. Nach beze'e zjəyede' ga yoblə.

¹⁸ Nach catə' gwye'eni'inə' yelə' goban juisy gwnitə' soldad ca' na' gwso'echgüe' dižə gosə'əne' bixaczxa goquə len Bed na'anə'.

¹⁹ Na' ca naquə Rei Erodən', bene' mendad jəsyə'ədilje' Bedən' na' gwṇabene' soldad gop ca'

nac goquən' bele'. Pero soldad ca' bitobi rson bosonežjue'. Nach bene' mendad gwso'ote' soldad ca'. Nach gwza' Erodən' Jodean' par jzoe' Sesarean'.

Got Rei Erodən'

²⁰ Erodən' ža, chža'achgüe' beṇə' Tiro na' beṇə' Sidon ca'. Beṇə' ca' besə'əyažjene' yesə'əzi'e de'en əse'ej əsa'ogüe' gan' chnabia' Erodən'. De'e na'anə' bosocodə ljuežj beṇə' Tiron' na' beṇə' Sidon ca' par jəsə'ənežjue' Blaston' to regal, ben' naquə lao ne'i liž Erodən' nach Blaston' gwṇe' fabor lega'aque' lao rein'. Gwso'one' ca' par ničh bzenag rein' čhega'aque' catə' ja'aque' laogüe'enə' jəsə'əṇabe' yesyə'ənite'e binlo len le'.

²¹ Nach Rei Erodən' bžie' bia' to ža əgwtoḃe' lega'aque' par əgwzoe' lban laoga'aque'enə'. Na' catə' bžin žan' rein' gwyaze' xalane'e de'en naquə xoche de'en chaze' catə' chone' yelə' jostisən' nach gwchi'e xišne'e gan' chnabi'e na' bzoe' lban lao beṇə' ca' že'e ža'anə'.

²² Nach beṇə' ca' gwso'osye'e gosə'əne': —Diozən' cho'e dižə' caguə beṇəchən'.

²³ Na' lao or na' bselə' Xancho Diozən' to angl par ničh bene' ca' gocšene rein' gwžia bel' bia lo'o le'enə' na' gote'. Goc čhe' ca' čhedə' be'e latjə gwso'elao' beṇə' le' lgua'a əso'elaogüe'e Diozən'.

²⁴ Pero ca' naquə xtižə' Xancho Jesocristən' gosə' gwłaljəchən' na' beṇə' zanch gwse'ejle'e čhein'.

²⁵ Na' Bernaben' len Saulən' beyož gwso'one' yoguə' de'en naquə so'one' Jerosalenṇə' nach besa'aque' jəya'aque' Antioquian'. Na' gosə'əče'e to beṇə' le' Juan na' lete' Marcos.

13

Bernaben' na' Saulən' ja'aque' jasə'adixjui'e xtižə' Jesocristən' yež zitə'

¹ Na' entr beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogü'e Jesocristən' Antioquian' zjəlen beṇə' chəsə'əzenene' beṇə' yoblə bi de'e che'e Diozən' lega'aque', na' zjəlen beṇə' choso'osed choso'olo'ine' xtižə' Diozən'. Na' lega'aque' Bernaben', na' Simon ben' zjənsi'e Negr, na' Losio beṇə' Sirene, na' Saul, na' Manaen. Na' Manaenṇə' bgolə gwcha'ogü'e' txen len Rei Erodən' ben' gwnabia' Galilean'.

² Na' to ža cui bi zjəne'ej zjənao beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', zjəndopə zjənžague' chso'one' orasyonṇə'. Catə'əczla gož Spirit che Diozən' lega'aque': —Lecuej Bernaben' len Saulən' par so'one' xšina'anə' con gatə'ətezə selə'əga'aca'ane'.

³ Nach beṇə' ca' gwso'onche' orasyonṇə' sin cui zjəne'ej zjənaogü'e', nach bosə'oṁoa na'aga'aque'enə' yichj Saulən' len yichj Bernaben'. Gwso'one' ca' par gosə'əgü'e' xšin Diozən' lao na' Bernaben' len Saulən'. Gwde na' bosə'ozeine' lega'aque' dižə'.

Apostol ca' gwso'e xtižə' Jesocristən' Chipre

⁴ Nach Spirit che Diozən' bselə'an Bernaben' len Saulən' yež gan' nzi' Seleusia. Na' na' gwso'e lo'o barcon' par besə'əžine' Chipre. Na' Chipren' naquən to isla de'en chi' lo'o nisda'onə'.

⁵ Besə'əžine' yežən' nzi' Salamina gan' mbane Chipren' na' gosə'əzolaogü'e' gosə'əyixjui'e xtižə' Diozən' lo'o yo'odao' che beṇə' Izrael ca'. Na'

zjəŋtʃe'e Juan ben' leczə le Marcos par chaclene' lega'aque'.

⁶ Na' ca' gwsa'aše' gosə'ədie' doxen Čhipren' par besə'əžine' gan' ne' Pafos. Na' Pafos na' jəsə'ədie' to beŋə' goža' le' Barjesos. Naque' beŋə' Izrael na' chxoayague' ne' de que chzenene' bi de'en che' Diozən' le'.

⁷ Barjesosən' naque' migw che gobernador ben' le Sergio Paulo. Sergio Paulən' naque' to beŋə' chejni'ichgüei. Na' le' goxe' Bernaben' na' Saulən' čhedə' gone'ene' yoso'ozenene' le' xtižə' Diozən'.

⁸ Na' Barjesosən' leczə nzi' yeto le Elimas, zejen dižə' beŋə' goža'. Le' gone'ene' cui šejle' Sergio Paulən' xtižə' Bernaben' na' Saulən'. Nach bžone' par cui yoso'osed yoso'olo'i beŋə' ca' xtižə' Diozən'.

⁹ Na' ca naquə Spirit che Diozən' chn- abia'achguan yichjla'aždao' Saulən', ben' leczə le Pab, nach bcos laogüen' bgüiachgüe' Elimasən'.

¹⁰ Nach gože'ene': —Naco' xi'in gwxiye'enə' yelə' goxoayag čhio'onə' na' yelə' beŋə' mal čhio'onə'. Bito chazlažo'o bitə'ətezə de'e güennə' na' bito chbezo' can' chžono' yesə'ənao beŋə' dižə' li che Xanto' Diozən'.

¹¹ De'e na'anə' Xanto' Diozən' gone' castigw čhio' na' əcholə' to tyemp, cui gaquə le'ido' be'eni'inə'.

Nach le'e əgwčholte', gwde ca to bejw lo'o jelaogüe'enə', nach gwzolaogüe' chgan chtobe' cheyilje' no goxə' ne'enə' par yegüe'ene' nez.

¹² Gobernadorən' ble'ine' can' goquən' na' gwyejle'e xtižə' Xancho Jesocristən', na' bebanchgüeine' can' nannə'.

Pabən' na' Bernaben' ja'aque' Antioquia gan'

mbane Pisidia

13 Nach Pabən' len beṇə' ca' nžague'enə' besa'aque' Pafosən' gwso'e lo'o barcon' par besə'əžine' gan' nzi' Perge distrit che Panfilia. Na' Juan ben' leczə chse'e Marcos gwlejyichje' lega'aque' beyeje' Jerosalennə'.

14 Na' Pabən' len Bernaben' gwsa'aque' Pergen' na' besə'əžine' Antioquian' distrit che Pisidia. Na' catə' bžin ža dezcanzən' ja'aque' yo'oda'onə' na' jesə'əchi'enə'.

15 Na' ca beyož bguab libr gan' nyoj lei che Diozən' na' de'en bosozoj de'e profet beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana', beṇə' ca' zjənaquə gwnabia' che yo'oda'onə' bososele'e to beṇə' gan' chi' Pabən' len Bernaben' na' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' šə de bi dižə' chene'ele güe'ele əneyoile beṇə' quinga, guaquə əṇalen na'a.

16 Nach gwzoža' Pabən' na' bene' seņy len ne'enə' par ničh nite'e žizə yoso'ozenague', nach gwzolaogüe' gwne': —Le'e beṇə' Izrael na' notə'ətezachle chaple Diozən' respet, le'e gwzenag.

17 Ca naquə Diozən' ben' cho'elao' chio'o beṇə' Izrael gwleje' de'e xaxta'ocho ca' par bene' lega'aque' to nasyon xen catə'ən ne'e nite'e zjənaque' beṇə' zitə' Egipton', pero bžin ža bebej Diozən' lega'aque' Egipton' len yelə' guac che'enə'.

18 Na' ca čhoa iz bguo'o bchejlaže'e len lega'aque' žlac gwsa'aše' latjə dašan'.

19 Diozən' bonitlaogüe' gažə nasyon gan' ne' Canaan par ničh bnežjue' de'e xaxta'ocho ca' yežlyon'.

20 Diozən' bene' ca gosə'əde tgüejə tgüejə beṇə' gwnabia' ca' gwso'on yelə' jostis chega'aque'enə'

lao tap gueyoa šiyon iz, xte bžinte tyemp che de'e profet Samuelən' ben' be' xtižə' Diozən' cana'.

²¹ Nach gosə'əṇabe' so to rei par ṇabi'e lega'aque' na' Diozən' bnežjue' lega'aque' Rei Saulən' par gwnabi'e choa iz. Saulən' goque' xi'in ben' gwle Sis, beṇə' goljə lao dia che Benjamin.

²² Gwde na' Diozən' bocui'iže'e Saulən' nach bzoe' Rei Dabin' xi'in Jese par gwnabi'e. Na' Diozən' gwne' che Rei Dabin': "Bač ble'ida' Dabi xi'in Jesen', yichjla'aždaogüe'enə' naquən tozə len yichjla'aždaogua'anə'. Le' gone' yoguə'əloḷ can' che'enda'anə'."

²³ Nach lao dia che Rei Dabin' gwlej Diozən' Jeso'osən' na' bene' par nič hac yebeje' chio'o beṇə' Izrael xni'a de'e malən' can' bene' lyebe.

²⁴ Antslə ze'e solao əgwsed əgwlo'i Jeso'osən', de'e Juannə' gwdixjui'e lao yoguə' beṇə' Izrael ca' de que cheyalə' yesyə'ədiṇjene' xtolə'əga'aque'enə' na' yesə'əchoe' nis.

²⁵ Na' catə' bžin ža beyož ben de'e Juannə' yoguə'əloḷ de'en yo'o lao ne'e gone', gože' beṇə' ca': "Nada' bito naca' ben' chonle xbab naca'. Caguə nada'anə' ben' chbezle par gaquəlene' ṇasyon chechon'. Ze'e za' be'enə' na' de'e tant zaquə'əche' ca nada' xte bito zaca'a par lechja' xele'enə'."

²⁶ Beṇə' bišə', chio'o naccho xi'in dia che de'e Abraannə' na' entr chio'o nitə' yebaḷə beṇə' chsa'apə Diozən' respet la'anə'əczə cui zjənaque' beṇə' Izrael. Par chio'onə' bselə' Diozən' dižə' can' gonlilažə'əcho Jeso'osən' par yebeje' chio'o xni'a de'e malən'.

²⁷ Beṇə' Jerosalen ca' na' beṇə' gwnabia' chega'aque' ca' bito gwsa'acbe'ine' de que Diozən'

bsele'e Jeso'osən'. Bitō gwse'ejni'ine' de que che Jeso'os nan' bosō'ozōj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' le'e libr ca' choso'olabe' lo'o yo'odao' ca' yoguə' ža dezcanz. Na' de'en gosə'əchoglaogüe'en gwso'ote' Jeso'osən' goc complir can' nyojən.

²⁸ Sin cui bi xtolə' Jeso'osən' gotə', gosə'əṇabene' Pilatən' gone' mendad so'ote'ene'.

²⁹ Beyož gwso'one' complir yoguə'əlojte segon can' nyoj Xtižə' Diozən' gaquə' che', besə'əžin beṇə' bosyo'oletje'ene' le'e yag corozən' na' bosə'əcuasə'ene'.

³⁰ Pero na' Diozən' bolis bosbane'ene' ladjo beṇə' guat ca'.

³¹ Na' nitə' beṇə' ca' əja'aclen Jeso'osən' Galilean' par Jerosalennə' na' beyož bebane' ladjo beṇə' guat ca' gwdalene' lega'aque' zan ža. Na' lega'aque'enə' chso'elene' beṇə' dižə' de que de'e li mbancze'enə'.

³² De'e na'anə' leczə' neto' chyixjue'ito' le'e dižə' güen dižə' cobə' che Jeso'osən' par nič ənezele de que bač goc complir lyebe de'en ben Diozən' len de'e xaxta'ocho ca'.

³³ Na' chio'o naccho xi'in dia chega'aque'enə' nezecho baben Diozən' complir lyebe de'en bene' len lega'aque' ca de'en bolis bosbane' Jeso'osən'. Goc can' nyojən' le'e Salmo əgwchopen' nan: "Le' naco' xi'ina'. Neža babena' par nič solao nabi'o len nada'."

³⁴ Na' nyojəhcza' Xtižə' Diozən' ga yoblə' nan: "Gona' güen len le'e can' bena' lyebe len de'e Rei Dabin'." Na' de'en nan ca' zejen de que Diozən' gwne' yolis yosbane' Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'

na' bitoch gü'e latjə gat Jeso'osən' de'e yoblə.

³⁵ Le'egatezə ca' yeto part yoblə che Salmosən' nan: “Nezda' bito go'o latjə gožə' cuerp chia'anə', nada' naca' xi'ino' na' naquə la'aždaogua'anə' xi'ilažə' juisy.”

³⁶ Žlac bguan de'e Rei Dabin' ža, goclene' de'e xaxta'ocho ca' con can' gone'e Diozən', na' catə' gote' bosu'ocuaše'ene' ga bazjəngasə' de'e xaxta'ocho ca' bagwsa'at, na' gožə' cuerp che'enə'. De'e na'anə' nezecho de que caguə nyoj Salmosən' che cuine'en.

³⁷ Jeso'osən' ben' bolis bosban Diozən', le'enə' cui gožə' cuerp che'enə'.

³⁸ Na' cheyalə' ənezele beṇə' bišə', Jeso'osən' ben' cho'a dižə' chei chezi'ixene' xtolə' beṇə' ca' chso'onlilažə' le'.

³⁹ Bito chac nitlao xtolə' chio'o beṇəch por ni che choncho bi de'en na lei de'en bzoj de'e Moisezən', pero notə'atezcho šə chonlilažə'əcho Jesocristən', Diozən' chnitlaogüe' xtolə'əcho ca'.

⁴⁰ Le'e gapə cuidad par cui gac chele can' bosu'ozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' gan' nan:

⁴¹ Le'e gon xbab, le'e chonle borl, gwžin ža cuiayi'ile por ni che de'e cui chejle'ele. Le'e yebane, chedə' nada' Dioz ze'e gona' de'e zaquə' yebanele tyemp nga zole na'a, na' bito šejle'ele la'aṇə'əczə' šə no əṇa le'e can' gaquən'.

Can' gwna Pabən' bzejni'ine' beṇə' ca' ža' lo'o yo'oda'onə'.

⁴² Beyož bzejni'i Pabən' beṇə' Izrael ca' nach besyə'əchoje' lo'o yo'oda'onə'. Beṇə' ca' cui

gwsa'alje' beṇə' Izrael sino gws'o'n cuinga'aque' beṇə' Izrael gwsa'atə'əyoine' Pabən' len Bernaben' par əžja'aque' de'e yoblə yežag xman ža dezcanzən' žjəsə'əzejni'ine' lega'aque' de'e yoblə.

43 Beṇə' zan beṇə' Izrael ca' na' beṇə' zan beṇə' bagws'o'n cuinga'aque' beṇə' Izrael gwse'ejle'e de'en choso'osed choso'olo'i Pabən' len Bernaben' catə'an besyə'əžaše'. Na' Pabən' len Bernaben' gosə'əneyo'ine' lega'aque' par ničh nitə'ətezə nite'e so'onlilaže'e Jesocristən' ben' bselə' Diozən' par chaclene' chio'o.

44 Na' catə' bežag xman ža dezcanzən', casi yoguə'əloḷ beṇə' lao' syodan' besə'əžag par bos'o'ozenague' xtižə' Diozən'.

45 Pero beṇə' Izrael ca' cui chso'onlilažə' Jesocristən' besə'əle'ine' catec beṇə' zannə' nžag na' gwsa'acxi'ine', nach gosə'ənelaogüe' contr Pabən' na' gws'o'one'lega'aque' che dižə'an chzejni'i Pabən'.

46 Nach Pabən' len Bernaben' sin cui chəsə'əžebe' gwse'e beṇə' ca': —Babento' complir can' gone'e Diozən' babzejni'ito' zgua'atec le'e nacle beṇə' Izrael xtiže'enə'. Pero na' de'en cui chene'ele əgwzenagle ža, zeje dižə' de que bito chene'ele gatə' yelə' mban zejlicane chelen' na' de'e na'anə' əgwzejni'ito'on beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

47 X̄anto' Diozən' bačh bene' mendad gonto' can' nyojən nan:

Bačh nzoa' le'e par co'ole be'eni' chia'anə' lo'o yichjla'aždao' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael

par ničh beṇə' ca' ža' doxenlə yežlyon' əsa'acbe'ine' naclən so'one'

ničh yesyə'əchoje' xni'a de'e malən'.

48 Na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael be-
yož gwse'ene'ene' gwne' ca' besyə'əbeine' nach
gosə'əne' güenchguaczən' naquə xtižə' Diozən'. Nach
yoguə' beṇə' ca' bagwlej Diozən' par gatə' yelə'
mban zejlicane čhega'aque'enə' gwso'onlilaže'e Je-
socristən'.

49 Ca' goquə gosə' gwłaljə xtižə' Xancho Je-
socristən' doxen distritən'.

50 Pero na' beṇə' Izrael ca' cui gwso'onlilažə'
Jesocristən' boso'ota boso'one' beṇə' blao čhe syo-
dan' na' no'olə əblao ca' zjənaochgua costombr čhe
beṇə' Izrael ca' par nič bosyo'olague' Pabən' len
Bernaben' na' besyə'əbeje' lega'aque' fuer syodan'
na' distritən'.

51 Nach Pabən' len Bernaben' boso'osi'ins
ni'aga'aquen' par bežib bište yon' de'en žianṇə'.
Gwso'one' ca' par boso'olo'e de que bito zjənapə'
dolə' de'en cui chse'ene beṇə' ca' yoso'ozenague'
čhe Diozən', nach besa'aque' jəya'aque' gan' ne'
Iconio.

52 Pero beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'
gwnitə'əchguacze' mbalaz, na' Spirit čhe Diozən'
gwnabia'an yičhja'ažda'oga'aque'enə'.

14

Pabən' na' Bernaben' besə'əžine' Iconion'

1 Na' goquən' besə'əžin Pabən' len Bernaben' Ico-
nion' na' ja'aque' yo'odao' čhe beṇə' Izrael ca' par
gwso'e xtižə' Jesocristən' len beṇə' ca'. Na' Spirit
čhe Diozən' goclenən lega'aque' par gwso'e dižə'an,
na' beṇə' zan beṇə' Izrael ca' gwso'onlilaže'e Je-
socristən' na' leczə zan beṇə' cui zjənaquə beṇə'
Izrael gwso'onlilaže'ene'.

2 Pero beṇə' Izrael ca' cui gwso'onlilažə' gosə'əgo'oyele'e beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael par niç gwso'one' xbab mal contr Pabən' len Bernaben'.

3 Na' ca naquə beṇə' zan bagwso'onlilažə' Jesocristən' Iconion', Pabən' len Bernaben' besyə'əga'ane' sša syoda Iconion' par gwso'ecze' xtižə' Xancho Jesocristən' sin cui besə'əžebe'. Na' Xancho Jesocristən' goclene' lega'aque' len yelə' guac che'enə' par niç gwso'one' milagr na' bichlə de'e besyə'əbane beṇə' niç ca' gwsa'acbeine' de que dižə' lin' chsoe' Pabən' len Bernaben' na' de que lechguale nži'ilažə' Xancho Jesocristən' beṇə'chən'.

4 Na' beṇə' ca' ža' lao' syodan' gwsa'aque' choplə. Bale' gosə'əde'e beṇə' Izrael ca' na' bale' gosə'əde'e apostol Pabən' len Bernaben'.

5 Nach yoguə' beṇə' ca' cui gwsa'azlažə' can' choso'osed choso'olo'i apostol ca', beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, gosə'ənite'e yelə' goxia' len jostis ca' par so'one' contr Pabən' len Bernaben' na' yoso'ošiže'e lega'aque' yej.

6 Pero ca naquə Pabən' len Bernaben' gwsa'acbeine' can' bazjəngüia beṇə' ca' so'one' len lega'aque', nach besyə'əsa'aque' jəya'aque' gan' ne' Listra na' Derbe, na' yeziquə'əchlə yež ca' gan' mbane Licaonia.

7 Na' boso'ozentezene' dižə' cobə che Jesocristən' gatə'ətezə ja'aque'.

Boso'ošiže'e Pabən' yej lao zoe' Listran'

8 Na' Listra na' jəsyə'ədie' to beṇə' nxinje' dezd goljte', con cui bi bi fuers balor əgwsa'ate'e ni'e ca' par se'e.

9 Na' chi'iteze' chzenague' choe' Pabən' dižə'anə'. Nach Pabən' bgüie'ene' na' goche'ine' chejle' be'enə' de que Diozən' nape' yelə' guac par gone' ca gaquə se'e.

10 Nach Pabən' bolgüiže'ene' clar gože'ene': —Gw-zoža'.

Nach le'e gwzoža'ate be'enə' na' gwzolao chde'.

11 Beṇə' zan ca' ža'anə' choso'ogüie' can' ben Pabən' na' gosə'əne' dižə' Licaonia: —Baḥ gwse'etj Xancho ca' chejṇi'alažə'əcho gan' zocho nga na' lega'aque'en zjənaque' ca beṇaḥ.

12 Na' gosə'əne' de que Bernaben' naque' xanga'aque' Jopiter ben' chse'ejṇi'alaže'e, na' de que Pabən' naque' xanga'aque' ben' nzi' Mercurio chedə' len' choe' dižə'.

13 Na' yo'odao' gan' zo xanga'aque' Jopiter ben' chse'ejṇi'alaže'e zon catezə chso'e lao' syodan'. Nach bḫoz che Jopiterən' gwze'e nche'e go'on ca' na' bazjənone'eb xoche len yej. Nach bḫozən' len beṇə' ca' ža'anə' besə'əžine' gan' nitə' apostol ca' gwse'enene' so'ote' go'on ca' par se'ejṇi'alaže'e lega'aque'.

14-15 Pero apostol Bernaben' len Pabən' catə' gwsa'acbe'ine' can' so'on beṇə' ca', gosə'əcheze' xaga'aque'enə' chedə' bito gwse'enene' so'on beṇə' lao' syodan' ca'. Gwse'ebe' ladjo beṇə' ca' gwse'e lega'aque' zižjo: —Beṇə' bito gonle ca'. Leczə beṇaḥ neto'. Za'ato' par chyixjue'ito' le'e de que cheyalə' gwša' yichjla'ažda'olen' na' cuejyichjle costombr quinga de'en naole la' lega'aquən bito bi zjəzaquə'n. Cuejyichjga'aclen niḥ güe'ela'ole Diozən' ben' zo zejlicane, ben' ben yoban', yežlyon',

nisda'onə', be_na_{ch}, bia ca' chsa'aš, na' bitə'ətezə de'en chle'icho le'e yoban', lao yežlyon' na' lo'o nis.

16 Ca naquə tyemp ca' de'en bagosə'əde, Diozən' gwdape' yelə' chxenlažə' ca de'en gosə'əda be_nə' gwža' to to nasyon gwso'one' con can' gwse'enene'.

17 Pero Diozən' syempr zocze' chone' güen len yoguə'əlöl be_na_{ch}ən' par ni_{ch} yesə'ənezene' de que zocze' naque' Dioz. Le'enə' chone' par ni_{ch} chac yejon' ni_{ch} ca' chac de'en chazcho, na' chatə' de'en che'ej chaocho par ni_{ch} socho mbalaz.

18 Na' la'anə'əczə gwse' Pabən' len Bernaben' be_nə' Listra ca' de'enə', canə gosə'əzoine' par ni_{ch} cui gwso'ot be_nə' ca' go'on ca' par se'ejni'alaže'e lega'aque'.

19 Ca' chac xonj be_nə' Izrael be_nə' nitə' Iconio na' Antioquian' gan' mbane Pisidia, besə'əžine' Listran', nach gosə'əgo'oyele'e be_nə' Listra ca' par gwsa'aque' txen bosə'ošiče'e Pabən' yej. Na' gwsa'aque'ne' šə bach gwso'ote'ene' nach gosə'əxobe'ene' fuerlə syodan'.

20 Pero be_nə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' jəsə'ədobe' gan' de'enə' nach beyase' na' beyeje' lao syodan' de'e yoblə. Nach beteyo beza' Pabən' len Bernaben' par jəya'aque' Derben'.

21 Na' leczə gosə'əyixjui'e dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən' lao' syoda Derben' na' be_nə' zan gwso'onlilaže'e Jesocristən'. Gwde na' besyə'asa'aque' jəsyə'aque' Listran', Iconion' na' Antioquian' de'e yoblə.

22 Na' to to syoda ca' gan' jəya'aque'enə' bosə'otipe' lažə' be_nə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' gosə'əneyoine' lega'aque' par ni_{ch} nitə'ətezə nite'e so'onlilaže'e Jesocristən'. Na' leczə bzejni'ine'

lega'aque' de que notə'atezcho šə chene'echo
 nabia' Diozən' chio'o, de'e zan de'e gaquə de'e
 chi' saquə'əcho.

²³ Na' to to yež can' besyə'ədie'enə' gosə'əbeje'
 beṇə' golə beṇə' blao par bosə'ogüia bosə'oye'
 beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e
 Jesocristən'. Na' Pabən' len Bernaben' ze'e
 yesa'aque' to to yež gwso'one' orasyonṇə' txen
 len beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžaguən' sin cui
 gwsa'ogüe', gosə'əṇabe' lao Xancho Jesocristən'
 gaquəlene' yoguə' beṇə' ca' bač chso'onlilaže'ene'.

*Pabən' na' Bernaben' jəya'aque' Antioquian' gan'
 mbane Siria*

²⁴ Gwde na' besa'ac Pabən' len Bernaben' na'
 besyə'ədie' distrit che Pisidia par besə'əžine' distrit
 che Panfilia.

²⁵ Na' gosə'əyixjui'e dižə' che Jesocristən' yež
 de'en nzi' Perge gan' mbane Panfilian'. Beyož na'
 gwsa'aque' ja'aque' gan' ne' Atalia.

²⁶ Na' Atalian' besa'aque' besyə'əyo'e lo'o barcw
 par besyə'əžine' Antioquian' gan' mbane Sirian'
 gan' gwsa'aque'. Na' ca naquə beṇə' Antioquia ca'
 lega'aque' gosə'əṇabene' Diozən' gaquəlene' Pabən'
 len Bernaben' par žjse'ene' xšin Diozən' catə' cuiṇə'
 əsa'aque' žja'aque' yež ca' par žjse'ene' xšin Diozən'
 de'en babeyož gwso'one' ṇa'a.

²⁷ Na' catə' besyə'əžin Pabən' len Bernaben'
 Antioquian', bosyo'otobe' beṇə' ca' chso'elao'
 Jesocristən' nach gwso'e dižə' yoguə'əloṭ can'
 goquəlen Diozən' lega'aque' žlac jəsə'ədise' dižə'
 güen dižə' cobə che Jesocristən' na' can' ben

Diozən' par ničh beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwsə'onlilaže'e Jesocristən'.

²⁸ Sša besyə'əga'aṇe' gosə'ənite'e len beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Antioquian'.

15

Apostol ca' boso'oxi'e len beṇə' Jerosalen ca' naclə cheyalə' so'on beṇə' catə' so'onlilaže'e Jesocristən'

¹ Ca tyempən' to čopə beṇə' gwsa'ac Jodean' besə'əžine' Antioquian' na' gosə'əzolaogüe' boso'osed boso'olo'ine' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' de que cheyalə' yesə'əzoe' seṇy de'en ne' sirconsisionṇə' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən' par ničh cui žjəya'aque' lao yi' gabilən'.

² Pero Pabən' len Bernaben' gwsa'acyože' beṇə' Jodea ca' de'en choso'osed choso'olo'ine' ca'. Nach beṇə' Antioquia ca' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' gosə'əčhoglaogüe'en de que Pabən' len Bernaben' na' len yeto čopə beṇə' ljuežjga'aque' ca' əžja'aque' Jerosalenṇə' par žjəsyə'ənite'e yelə' goxi'a len apostol ca' na' beṇə' golə' blao čhe beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalenṇə' naclə cheyalə' so'one' čhe de'en choso'osed choso'olo'i beṇə' ca'.

³ Nach beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' boso'osele'e lega'aque' əžja'aque' Jerosalenṇə'. Na' gosə'ədie' Fenisia na' Samaria na' gwsə'elene' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' dižə' de que ca' naquə beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael baboso'oša' yichjla'ažda'oga'aque'enə' par choso'ozenague' čhe

Diozən'. Nach beṇə' Fenisia ca' na' beṇə' Samaria ca' besyə'əbeichgüeine'.

4 Na' catə' besə'əžin Pabən' len Bernaben' Jerosalennə' beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristən' nach beṇə' golə beṇə' blao čhega'aque' ca' na' apostol ca' besə'əšaglaoga'aque'ene' choso'oguape' lega'aque' diox. Nach Pabən' len Bernaben' gwse'e lega'aque' yoguə'ələl can' bagoclen Diozən' lega'aque'.

5 Na' balə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' zjənaque' beṇə' fariseo nach gosə'əzože'e gosə'əne': —Ca naquə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', cheyalə' nıtə'əga'aque' seňy de'en ne' sirconsi-sionnə' na' cheyalə' so'one' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən' la'aṇə'əczə cui zjənaque' beṇə' Izrael.

6 Nach besə'ədobə apostol ca' na' beṇə' golə blao ca' par bosə'oxi'e naclə gaquəczən'.

7 Sša bagoc chso'e dižə' catə'əczla gwzoža' Bedən' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə', le'e nezczele de que cana'ate gwlej Diozən' nada' par jətixjui'a dižə' güen dižə' cobə čhe Jesocristən' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael nič gwso'onlilaže'ene'.

8 Na' ca naquə Diozən' ža, nombi'e yičjla'aždao' yoguə'əlolte beṇə'. Na' de'en bsele'e Spirit čhe'enə' zon lo'o yičjla'aždao' balə beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael can' zon lo'o yičjla'aždao' chio'o, blo'ine' chio'o de que chazlaže'e can' chso'onlilaže'e Jesocristən'.

9 Na' bito nacho de que nža' bene' len chio'o na' nža' chone' len lega'aque', sino beya'a bey-ibcze' la'aždaoga'aque'enə' catə'ən gosə'əzolaogüe' chso'onlilaže'e Jesocristən'.

10 Na' ža, ĵbixčhen' cui chejle'ele che de'en bagož Diozən' nada? ĵBixčhen' chonlene' prueb ša leine' can' ne'enə'? Chene'ele gonle byen yesə'ənao beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael costombr checho ca'. Tant zdebə zjənaquən xte ni chio'o na' ni xaxta'ocho ca' cui goquə so'one' yoguə'əloł can' nannə'.

11 De'e na'anə' bito naquən güen ye'ega'acchone' yesə'ənaogüe' costombr ca', chedə' cuin Xancho Jeso'osən' babene' par ničh cui žjəya'aque' lao yi' gabilən' laogüe de'en nži'ilaže'e lega'aque' ca'aczən' babene' len chio'o, na' bito ṇacho de que zaquə'əcho par bene' ca' len yoguə'əlołcho.

12 Nach yoguə' beṇə' ca' ndopə nžaguən' gwnite'e žizə par bosozenague' gwsoe' Bernaben' len Pabən' dižə' ca' naquə ben Diozən' par ničh gwso'one' miłagr na' yeziquə'əchlə de'e zaquə' yebanecho entr beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

13 Na' catə' beyož gwsoe' Bernaben' len Pabən' dižə'əna', lao ne'e nitə' beṇə' ca' žizə gwzoža' Jacobən' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' le'e gwzenag dižə' nga gua'a.

14 Simon Bedən' bach be'e dižə' can' babloe' Diozən' yelə' guac che'enə' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' can' bagwleje' bale' par chso'elaogüe'ene'.

15 Na' de'en chon Diozən' ca' chotilən de'e ca' bosozoj profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' can' na de'e nga:

16 Te na' yida' de'e yoblə na' gona' par ničh ṇabia' xi'in dia che de'e Rei Dabin',
la'anə'əczə ṇa'a cui no xi'in dia che'enə' chesə'ənabia' na' gona' par ničh socze'

nabi'e.

17 Na' zan beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael so'onlilaže'e nada' Xanga'aque'.

Beṇə' ca' ža' yoguə' nasyonṇə' so'ombi'e nada', con noga'aque'enə' gwleja' par so'ombi'e nada'.

18 Can' gwna Xancho Diozən', ben' chzejni'i chio'o can' gaquə dezd ža gwlasda'ote.

19 Na' laogüe de'en nyoj Xtiže'enə' nan ca', nada' əchnia' le'e de que cabi cheyalə' gonecho beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael bichlə zed, beṇə' ca' bagosə'əbejyichj costombr chega'aque'enə' de'en gosə'ənaogüe' par chso'onlilaže'e Diozən'.

20 Con gwzojga'acchone' ye'ega'acchone' de que bito sa'ogüe' no yelə' guao de'en chəsə'əne' naquən che lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alažə' beṇə', na' bito sa'ogüe' bia ca' chso'ote' choso'ošoque' do lba'abən', na' bito sa'ogüe' chen chega'acobən'. Na' bito yesə'əzolene' no'olə cui naquə no'ol chega'aque' na' nic no'ol ca' yesə'əzolene' beṇə' cui naquə be'en chega'aque'.

21 Dezd gwllalte nitə' beṇə' to to syodan' choso'ozejni'ine' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən', na' choso'olabe'en lo'o yo'odao' əblao chechon' yoguə' ža dezcanz. De'e na'anə' cheyalə' goncho mendad so'on beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael ca' cui əsa'aque beṇə' ca' chəsə'ənao de'en na lein' de que malən' chso'on beṇə' ca'.

22 Na' apostol ca' len beṇə' golə blao ca' na' yeziquə'əchlə beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' gwsa'azlaže'e can' gwna Jacobən', na' boso'oxi'e əchoj chopə beṇə' entr lega'aque' par əžja'aclene' Pabən' len Bernaben' Antioquian'. Nach gosə'əbeje' Jodas Barsabasən'

na' Silasən' beṇə' zjənaquə beṇə' blao entr beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalenṇə'.

²³ Na' bosso'ozoje' to cart de'e gwso'oxə' beṇə' ca' na' le'e cartən' gwse'e lega'aque':

“Neto' apostol, na' beṇə' golə blao, na' nochlə neto' chonlilažə'əto' Jesocristən' chguapto' le'e diox, le'e nacle beṇə' ljuežjto' chonlilažə'əchone', le'e nitə'əle Antioquian' na' do gan' mbane Siria na' Silisia.

²⁴ Bagwṇezeto' de que to chopə beṇə' besə'əchoj entr neto' babla'aque' gan' nitə'əlen' chso'one' šejlažə'əle len dižə'ən baboso'ochixə bosso'onize' yichjla'ažda'olen' chəsə'əne' de que cheyalə' sole seṇy de'en ne' sirconsisionṇə' na' gonle yoguə'əlol can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən'. Bito nezeto'onə' gwsa'aque' na' caguə mendad cheto'onə' bedəsə'əyeže' le'e ca'.

²⁵ Topə txen naquəto' gwyazlažə'əto' gwlejšto' chopə beṇə' quinga chselə'əga'acto'one' gan' nitə'əlen' len apostol ca' chacchgüeito' chei Bernaben' na' Pabən'.

²⁶ La' lega'aque' baboso'osanlažə' yelə' mban chega'aque'enə' par chso'one' xšin Xancho Jesocristən'.

²⁷ Chselə'əto' Jodasən' na' Silasən' na' lega'aque' yoso'ozejni'ine' le'e dižə' cho'a che yoguə' de'en nato' le'e cart nga.

²⁸ Chazlažə'əto' de'en babzejni'i Spirit che Diozən' neto' de'en ənato' cui gonle, na' de'e ca' chonən byen cui gonle zjənaquə tapzən.

²⁹ Bito cheyalə' gaole yelə' guao de'en chəsə'əne' che lgua'a lsaquə'ən chse'ejni'alažə' beṇə'. Na' bito gaole bia ca' chso'ote' choso'ošoque' do lba'abən'.

Na' bito gaole chen chega'acoban'. Na' bito solenle no'olə cui naquə no'ol chele na' nic no'olən' solene' beṇə' cui naquə be'en che'. Šə bito chonle de'e quinga chonto' mendad cui gonle, güennə' gonle šə ca'. De'e na'azən' chzojto' le'e cart nga.”

³⁰ Nach boso'ozei beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' apostol ca' na' beṇə' ca' yechopə dižə' nach gwsa'aque' əzja'aque' Antioquian'. Na' catə' besə'əžine' Antioquian' bosyo'otobe' yoguə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na' boso'onežjue' lega'aque' cartən' zjənoxə'enə' par boso'olabe'en.

³¹ Na' beyož boso'olabe' cartən' besyə'əbeine' ca naquə consejw de'en nyoj le'inə'.

³² Na' ca naquə Jodasən' na' Silasən' lecza choso'ozenene' beṇə' bi de'en bagož Diozən' lega'aque'. Nach gwso'elene' beṇə' Antioquia ca' dižə' na' boso'otipe' lažə'əga'aque' par nich ṇitə'ətezə ṇite'e so'onlilaže'e Jesocristən'.

³³ Zan ža gwnite'e Antioquian' na' catə' bžin ža par yesa'aque' žjəya'aque' gan' nitə' beṇə' ca' boso'oselə' lega'aque', beṇə' Antioquia ca' boso'ozeine' lega'aque' dižə' gwse'e de que to šao' to güen yesyə'əžine'.

³⁴ Pero na' ca naquə Silasən' gwchoglaže'e yega'ane' na'azə.

³⁵ Nach lecza Pabən' len Bernaben' gwnitə'əcze' Antioquia na'azə, na' txen len zan beṇə' Antioquia ca' boso'osed boso'olo'ine' beṇə' xtižə' Diozən' na' boso'ozejni'ine' lega'aque' bi zefen.

Pabən' gwyeye' de'e yoblə gan' bajətixjui'e xtižə' Diozən'

³⁶ Na' catə' bagwde to tyemp Pabən' gože' Bernaben': —Šejcho yoguə'əloł syoda ca' gan' bač jtixjue'echo xtižə' Xancho Jesocristən' par zjəyecho nac chsa'ac beṇə' ca' chso'onlilažə'ənə'.

³⁷ Nach Bernaben' goclazē'e yesə'əche'e Juan ben' leczə le' Marcos.

³⁸ Pero Pabən' bene' xbab bito naquən güen yesə'əche'ene', chedə' Juan Marcosən' gwlejyichje' lega'aque' Panfilian', bito bega'anlene' lega'aque' par so'one' xšin Diozən'.

³⁹ Na' gotə' to bžas' gual entr Pabən' na' Bernaben' xte gosə'əbejyichj ljuežjga'aque'. Bernaben' gwze'e gwche'e Marcosən' gwso'e to lo'o barcw par ja'aque' Chipren'.

⁴⁰ Nach Pabən' gwze'e gwche'e Silasən', na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Antioquian' gosə'ənabe' lao Xancho Diozən' gaquəlene' Pabən' na' Silasən' gatə'atezə žja'aque'.

⁴¹ Nach Pabən' len Silasən' gosə'ədie' Sirian' na' Silisian' par boso'otipe' lažə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' to to yež.

16

Temtion' gwzolaogüe' chonlene' Pabən' len Silasən' xšin Diozən'

¹ Na' catə' Pabən' na' Silasən' besə'əžine' Derben' na' gosə'ədie' par besə'əžine' Listran'. Na' Lистра na' zo to beṇə' chonlilažə' Jesocristən' na' le' Temtio. Xna' Temtion' naque' beṇə' Izrael na' chonlilaže'e Jesocristən', na' xe'enə' naque' beṇə' griego.

² Na' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Listran' na' Iconion' gwso'e xtižə' Temtion' de que zocze' chone' güen.

³ Nach Pabən' gwnabe' šejlen Temtion' lega'aque', nach gwčhi'ene' gan' bosu'ozo'ene' seņy de'en ne' sirconsision par ničh gwsa'azlažə' beņə' Izrael ca' ža'anə' əche'ene' gone' xšin Diozən'. Bzo'ene' seņyən' chedə' la' yogue'e zjənezene' de que xe'enə' bito naque' beņə' Izrael.

⁴ Nach gwsa'aque' zja'aque' to to syoda na' chəsə'əyixjue'ine' beņə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' noquə'ənnə' cui cheyalə' so'one' can' gosə'əchoglaō apostol ca' na' beņə' golə blao che beņə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'.

⁵ Nach beņə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' gwnitə'ətezə gwnite'e gwsu'onlilažə'əche' Jesocristən' na' gwyanche' tža tža.

Pabən' ble'idaogüe'ene' to beņə' Masedonia chatə'əyoine' le' šeje' laže'enə'

⁶ Ca naquə Spirit che Diozən' bito be'en latjə šej Pabən' na' Silasən' na' Temtion' Asian' žjəsə'ədixjui'e xtižə' Diozən', de'e na'anə' ja'aque' Frigia na' Galasia.

⁷ Na' besə'əžine' galə'əzə gan' mbane Misia. Na' gwsa'aclaže'e əžja'aque' gan' nzi' Bitinia, pero leczə bito be'e Spiritən' latjə əžja'aque'enə'.

⁸ Nach gosə'ədie' Misian' xte besə'əžinte' gan' nzi' Troas.

⁹ Na' že' na' Pabən' ble'idaogüe'ene' zecha to beņə' byo beņə' Masedonia laogüe'enə' na' be'enə' gotə'əyoine' le' gože'ene': “Yo'o Masedonian' par gaquəleno' neto'.”

¹⁰ Nach bsi'ini'a cheto' par gwza'ato' gwyejto' Masedonian' la' gwyejni'ito' de que Diozən'

chene'ene' žjezeneto' beṇə' ca' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən', na' nada' Locas gwy'a'alena' Pabən' len Silasən' na' Temtion'.

Pabən' na' Silasən' ja'aque' Filiposən'

11 Troas na' gwza'ato' gwyo'oto' lo'o barcon' zdato' licha par galən' ne' Samotrasia, nach beteyo bžinto' gan' nzi' Neapolis.

12 Nach Neapolis na' gwza'ato' par bžinto' gan' ne' Filipos gan' mbane Masedonian'. Filiposən' naquən to syoda blao gan' ža' beṇə' Roma. Na' gwzoto' na' to chopə ža.

13 Na' catə' bžin ža dezcanzən' bchojto' fuerlə syodan' par gwyejto' cho'a yaon' gan' chja'aque' chjse'ene' orasyonṇə', nach gwche'eto' par be'elento' no'ol ca' bazjənžaguən' dižə' güen dižə' cobə che Jesocristən'.

14 Na' entr no'ol ca' choso'ozenaguən' len to beṇə' le Lidia. Naque' beṇə' syoda Tiatira na' chote'e lachə' fin de color morad. Lidian' cho'elaogüe'e Diozən' na' Xancho Diozən' bene' par ničh gone'ene' bzenague' tcho'a tšao' ca naquə dižə' de'en be' Pabən'.

15 Na' le'e gwchoate' nis len family che' ca'. Nach gwdenə' gotə'əyoine' neto' gwne': —Šə de'e licza chejle'ele de que chonlilaža'a Xancho Jesocristən', le'e šo'o yega'anle liža'anə'.

Nach gwyejto' jəyega'antə' liže'enə' chedə' bencze' byen.

16 Na' goquən to žlas lao zdato' gan' chac orasyonṇə' bežagto' to no'ol güego' no'olə yo'o yaz de'e xio' lo'o yičhja'ažda'obo'onə' na' chonən par ničh

chac chñeya'abo', na' gan xen chombo' par xambo' ca' de'en chñeya'abo'.

17 Nach bedənaobo' neto' nžagto' Pabən' chosya'abo' nabo': —Benə' quinga zjənaque' beñə' güen xšin Diozən' ben' chnabia' doxenlə. Na' lega'aque' choso'olo'ine' naquən' cheyalə' goncho par nich cui yeyejcho lao yi' gabilən'.

18 Zan ža gwnaobo' neto' nabo' ca' xte bžin ža goque Pabən' zed nach gwyechje' gože' de'e xio'onə': —Por yelə' guac che Jesocristən' chona' mendad yechojo' lo'o yichjla'aždao' bi'i nga.

Nach le'e bechojten.

19 Catə' gwsa'acbe'i xambo'onə' cuich bi gan so'one' len lebo' nach gosə'əzene' Pabən' len Silasən' na' jso'e lega'aque' gan' ža' beñə' gwnabia' ca' galə'əzə gan' chac ya'a.

20 Nach catə' besə'əžinlene' lega'aque' lao beñə' gwnabia' ca' nach gwse'e: —Benə' Izrael quinga chsa'aše' chəsə'əbeque' de'e zed lao' syoda nga.

21 Na' choso'olo'ine' costombr de'e cabi cheyalə' nao neto' naquəto' beñə' Roma.

22 Na' beñə' ca' ža' lao ya'anə' leczə gwsa'ase' contr Pabən' len Silasən', nach beñə' gwnabia' ca' gwso'one' mendad gosə'əlechje' xaga'aque'enə' par gosə'əyine' lega'aque' xis.

23 Beyož gosə'əyinchgüe' lega'aque', nach bos'ože'ene' ližyan' nach gwse'e ben' chapə ližyan' de que gapəchgüe' cuidad len lega'aque'.

24 Catə' gwse'e ben' chapə ližyan' ca' nach be'enə' bže'e lega'aque' lo'o quart ližyan' de'en zo le'ezelaogüe' gan' naquə bižə'əte na' bhide'e ni'aga'aque'enə' len yag sep.

25 Na' do chelyanə' Pabən' len Silasən' nite'e chso'one' orasyon na' chso'ole' no imno chso'elaogüe'e Diozən' na' pres ca' yeziquə'achlə choso'ozenague'.

26 Na' to de repentzə gwxo'ochgua, na' bse'esə'əchguan lan yo'o ližyan' xte bsaljən yoguə' puert ca'. Nach yoguə' pres ca' ža'anə' beṇə' ca' zjənchej gdenṇə' besyə'əyež gdenṇə' na'aga'aque'enə' nach yag sepən' bosanən ni'aga'aque'enə'.

27 Nach ben' chapə ližyan' bebanene' na' ble'ine' zjənyaljo puert ca' nach le'e goljte' spad che'enə' goclaže'e yeyot cuine', goquene' baçh besyə'əxonj pres ca'anə'.

28 Nach bisya'a Pabən' gože'ene': —Bito bi gone cuino'. Nga zoczə yoguə'əto'.

29 Nach ben' chapə ližyan' gwṇabe' to yi' nach gwyo'odoe' zjəgüie' gan' de Pabən' len Silasən' na' do chalə' chxize' bzo xiben' laoga'aque'enə'.

30 Na' le'e bebejte' lega'aque' ližyan' nach gože' lega'aque': —¿Bi cheyalə' gona' par niçh cui yeya'a lao yi' gabilən'?

31 Nach gwse'ene': —Benlilažə' Xanto' Jeso'osən' le' na' family çhio' na' gone' ca' cui yeyejle lao yi' gabilən'.

32 Nach le'e gwzolaote Pabən' len Silasən' gwso'elene' be'enə' na' family che' ca' xtižə' Xançhon'.

33 Nach lao or na'atezə be'enə' gwdibe' lao güe' che Pabən' na' che Silasən'. Nach bosə'əçho'e be'enə' nis len family che' ca'.

34 Nach gwçhe'e Pabən' len Silasən' liže'enə' par bye'ej bguaogüe' lega'aque'. Na' do family

be'enə' besyə'əbeichgüeine' de'en bachso'onlilaže'e Jesocristən'.

³⁵ Catə' gwye'eni'inə' beṇə' gwnabia' ca' bososele'e polsia par jse'eže' ben' chapə ližyan' de que yosane' beṇə' ca' žjəya'aque'.

³⁶ Nach gož be'enə' chapə ližyan' Pabən': —Ca naquə beṇə' gwnabia' ca' bačh bososele'e rson yosana' le'e. Na' baguaquə žjəya'acle to šao' to güen.

³⁷ Nach Pabən' gože' polsia ca': —Bagosə'əyine' neto' lao lcue' sin cui gwso'one' yelə' jostis šə bi nonto'onə', len naquəto' beṇə' nasyon Roma. ¿Ena' na'a chse'enene' yosyo'osane' neto' žizizənə'? Da'ac cuinga'aque' desye'eleje' neto'.

³⁸ Nach polsia ca' jesyə'əyeže' beṇə' gwnabia' ca' can' gož Pabən' lega'aque'. Na' beṇə' ca' besə'əžebchgüe' catə' gosə'ənezene' de que Pabən' na' Silasən' zjənaque' beṇə' nasyon Roma.

³⁹ Nach ja'ac beṇə' gwnabia' ca' gan' zjəde Pabən' na' Silasən' jəsyə'əye'exene' lega'aque' na' besyə'əbeje' lega'aque' dižə' šao' nach gwsa'atə'əyoine' lega'aque' yesa'aque' syodan'.

⁴⁰ Catə' bechoj Pabən' len Silasən' ližyan' nach ja'aque' liž Lidian' de'e yoblə par jesy'e'tipe' lažə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', nach besa'aque'.

17

Beṇə' mal ca' bosota bosone' beṇə' Tesalonica ca' so'one' contr apostol ca'

¹ Catə' besyə'əsa'ac Pabən' len Silasən' besyə'ədie' gan' ne' Anfipolis na' Apolonia. Na' le'e

besyə'əžinte' to syoda de'en nzi' Tesalonica ga zo to yo'odao' ga chja'ac beṇə' Izrael ca'.

² Na' Pabən' ca costombr checze' gwyeje' lo'o yo'oda'onə' na' lao šonə ža dezcanz ca' bzejni'ine' lega'aque' xtižə' Diozən'.

³ Bzejni'ine' lega'aque' de que Xtižə' Diozən' de'en bosozož de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' cho'en dižə' che Cristən' nan de que yoso'oči' yoso'osaquə' beṇə' le' na' so'ote'ene' na' techlā yeyas yebane' ladjo beṇə' guat ca'. Nach leczə gože' lega'aque': —Jeso'osən' ben' cho'a dižə' chei, le'enə' Cristən' ben' bselə' Diozən' par chac-lene' chio'o.

⁴ Beyož be'e dižə'anə' zan beṇə' Izrael ca' gwse'ejle'e che' na' gwsa'aque' txen len Pabən' na' Silasən', na' zan beṇə' griego beṇə' gwso'elao' Diozən' na' zan no'olə blao leczə gwse'ejle'e che'.

⁵ Pero na' beṇə' Izrael ca' cui gwse'ejle'e xtižə' Diozən' gwsa'acxi'ine' Pabən' len Silasən' nach bosoto'obe' xonj beṇə' mal chsa'aš lao lqueyən' na' txen zjənaque' bosota bosone' beṇə' ca' ža' lao' syodan'. Nach ja'acyalcze' liž ben' le Jason chəsyə'əyilje' Pabən' len Silasən' par yesə'əche'e lega'aque' na' so'one' lega'aque' lao na' beṇə' syodan'.

⁶ Pero catə' besə'əžine'enə' notono Pabən' len Silasən' nitə'anə'. Nach gosə'əxobe' Jasonnə' lene' yeto chopə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' jso'e lega'aque' lao beṇə' ca' chəsə'anabia' syodan'. Na' catə' besə'əžine' lao beṇə' gwnabia' ca' gwse'e lega'aque' zižjo: —Ca naquə beṇə' quinga chsa'aše' chəsə'əbeque' de'e zed doxenlə na' na'a babla'aque' gan' nga zocho nga.

7 Na' Jason ni babgüialaogüe' lega'aque' liže'enə', na' yogue'e chso'one' contr lei che Rei Sesar de'en naoch na' chəsə'əne' de que zo yeto rei beṇə' le Jeso'os.

8 Besə'əža'achgua beṇə' lao' syodan' na' beṇə' gwnabia' čhega'aque' ca' catə' gwse'enene' can' chəsə'əna beṇə' ca'.

9 Nach Jasonṇə' len beṇə' ljuježe' ca' bosu'ožie' mech par ničh bosyo'osan beṇə' gwnabia' ca' lega'aque'.

Pabən' na' Silasən' ja'aque' Berean'

10 Nach beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' lgüegwzə lao že' na' bosyo'ose'e Pabən' len Silasən' par jəya'aque' gan' ne' Berea. Na' catə' besyə'əžine'enə' ja'aque' lo'o yo'odao' che beṇə' Izrael ca'.

11 Beṇə' Berea ca' zjənaquəche' beṇə' šao' cle ca beṇə' Tesalonica ca' na' besyə'əbeine' bosu'ozenague' xtižə' Jesocristən' de'en bosu'ozejni'i Pabən' len Silasən' lega'aque', na' tža tža besyə'əyilje' gan' nyoj de'e ca' bosu'ozejni'ine' par ničh gosə'ənezene' šə le can' nan.

12 Na' zanga'aque' gwso'onlilaže'e Jesocristən', na' leczə zan beṇə' griego ca' na' zan no'olə blao.

13 Nach beṇə' Izrael ca' ža' Tesalonican' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' Jesocristən', gwse'enene' rson de que Pabən' len Silasən' banite'e Berean' choso'ozenene' xtižə' Diozən'. Nach gwsa'aque' ja'aque' Berean' par jəsə'əta jəsə'əne' beṇə' lao' syodan'.

14 Pero beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Berean' le'e bosu'osa'ate' Pabən' gwyeye' cho'a

nisda'onə' pero na' besyə'əga'an Silasən' len Temtion'.

¹⁵ Na' beṇə' ca' gosə'əgo'o lao ne'e jso'e Pabən' syoda Atenas de'en chi' gan' nzi' Gresia. Na' catə' besa'aque'enə' Pabən' bene' mendad əžja'ac Silasən' len Temtion' lgüegwzə gan' zoe'enə'.

Pabən' bsed blo'ine' beṇə' Atenas ca'

¹⁶ Na' lao zoe' Atenasən' chbeze' beṇə' ca', cuili biczən' chaque yichjla'aždaogüe'enə' chgüie' catequən' že'e ža' lgua'a lsaquən' chse'ejni'alažə' beṇə' Atenas ca'.

¹⁷ De'e na'anə' bzejni'ine' beṇə' Izrael ca' lo'o yo'odao' čhega'aque'enə' len yeziquə'əchlə beṇə' ca' chso'onlilažə' Diozən'. Na' leczə yoguə' ža gwyeje' gan' chac ya'a par je'e xtižə' Diozən' len beṇə' ca' ža'anə'.

¹⁸ Na' beṇə' ca' bazjənao de'en choso'osed choso'olo'i epicoreo ca' na' estoico ca' gosə'əzolaogüe' gwso'elene' Pabən' dižə'. Nach bale' gosə'əṇe': —¿Bi nga əṇa de'e güe' dižə' nga chio'o?

Nach yebale' gosə'əne': —Zedəzenljeine' chio'o čhe yeto čhopə beṇə' cobən' šejni'alažə'əcho.

Gosə'əne' ca' čhedə' Pabən' bzejni'ine' lega'aque' dižə' čhe Jeso'osən' na' bzejni'ine' lega'aque' can' beban Jeso'osən' ladjo beṇə' guat ca'.

¹⁹ Nach gosə'əče'e Pabən' to latjə gan' ne' Areopago gan' chesə'ədobe' par chso'e consejw na' catə' besə'əžine'enə' nach gwse'ene': —Chene'eto' əgwzejni'ido' neto' bi de'e cobən' chsed chlo'ido'.

²⁰ La' dižə' de'e cuiczə ṇe'e yeneton' cho'o, na' chene'eto' ənezeto' bi zejennə'.

21 Na' ca costombr che beṇə' Atenas ca' na' che beṇə' zitə' ca' ža' Atenasən' con chaše' no güe' dižə' o gozenag dižə' šə bi de'e cobə de'e de.

22 Nach Pabən' gwzeche' gwcholga'aque'enə' gan' ne' Areopagon' na' gože' lega'aque': —Le'e beṇə' Atenas, chacbe'ida' de que chejṇi'alažə'əchguale lgua'a lsaquə' ca'.

23 Catə' gwdia' tnezən' ble'ida' latjə gan' nitə' de'e ca' chejṇi'alažə'əlen'. Na' entr latj ca' gan' nitə' de'e ca' chejṇi'alažə'əlen' ble'ida' to latjə gan' nyojən nan: “Par Xancho be'enə' cui no nombia”. Ca naquə be'enə' chejṇi'alažə'əle sin cui nombi'alene' che be'ena'anə' əchyixjue'ida' le'e.

24 Dioz ben' ben yežlyon' na' yoguə'əte de'e de laogüen', len' chnabi'e yoban' na' yežlyon'. Bito zoe' do lo'o yo'o de'e ben beṇəchən' par se'ejni'alaže'e le'.

25 Bito de de'e əṇacho gon beṇəchən' par gaquəlene' Diozən' žalə' na'aclə bi chyažjene'. Dioz na'anə' cho'e yełə' mban che yoguə'əloł beṇə', chgüe'e lega'aque' biš na' cho'e lega'aque' yoguə'əte de'e zjənapə'.

26 Na' tozə chen bene' beṇəchən' beṇə' ža' doxen lao yežlyon'. Na' bsi'e xneze bat ṇitə' to to beṇə' na' gan' ṇite'e.

27 Diozən' bnite'e yoguə' beṇəchən' lao yežlyon' par nič ca' yesyə'əyilje' naclə so'one' par nič ca' so'ombi'ene' na' so'onlilaže'e tozə le'. De'e li Diozən' bito zoe' zitə' len to to chio'o.

28 Le'enə' chone' par nič zocho na' par mbancho na' par chdacho, can' gwnaczə to beṇə' poeta chele ben' be' dižə' xoche gwne': “De'e li naccho dia che Diozən'.”

29 Na' əchnia' le'e de'en naccho xi'in dia che Diozən' bito cheyalə' gonlizcho xbab de que le' naque' ca no lgua'a lsaquə' de or, de plat o de yej, de'e ca' chsa'aljlažə' beṇačən' chso'one'.

30 Antslə Diozən' be'e latjə gwso'on beṇačən' con can' gwna xbab čhega'aque'enə' yelə' cui chejni'i čhega'aque'. Pero na'a Diozən' chone' men-dad de que yoguə'əlol beṇə' ža' doxenlə yežlyon' yesyə'adinjene' xtolə'əga'aque'enə'.

31 La' Diozən' bambeje' Jesocristən' par əchoglaogüe'en che chio'o beṇač šə nocho napcho dolə'. Na' Diozən' banžie' bia' batən' čhoglaogüe'en che chio'o beṇač. Na' de'en bosban Diozən' Jesocristən' ladžo beṇə' guat ca' nezecho de que de'e li čhoglaogüe'en che chio'o beṇač na' zdacze' liča ca de'en gone' ca'.

32 Catə' beyož gwse'enene' gwna Pabən' de que yesyə'əban beṇačən' ladžo beṇə' guat ca' bale' gwso'onene' borl na' yebale' gwse'ene': —Na' gwzenagyetši'ito' can' cho'o dižə'anə' yetolə ža.

33 Ca' goquə beza' Pabən' Areopagon' gan' ža' beṇə' ca'.

34 Pero na' balə beṇə' Atenas ca' gwsa'aque' Pabən' txen na' gwso'onlilaže'e Jesocristən'. Na' entr beṇə' ca' gwsa'ac Pabən' txen, len to beṇə' byo le Dionisio na' yeto no'olə le Damaris. Na' Dionisio' naque' to beṇə' gwnabia' ca' chso'e consejon' Areopagon'.

18

Can' goquə žlac gwzo Pabən' Corinton'

1 Gwde goc de'e ca' Pabən' beze'e Atenasən' par gwyeje' gan' ne' Corinto gan' leczə mbane Gresian'.

2 Catə' bžine' Corinton' bežague' to beṇə' Izrael le Aquila beṇə' yež Ponto, na' no'ol che'enə' le' Prisila. Ze'e besyə'əžingale' Corinton' zeya'aque' Italia, chedə' Rei Claudion' ben' chnabia' Italian' bene' mendad besyə'əžaš yoguə'əloḷ beṇə' Izrael ca' ža' Roman'.

3 Nach gwyej Pabən' ližga'aque'enə' na' gwzoe' len lega'aque'. Na' txen gwso'one' yo'o de lachə' chedə' lecza chac gon Pabən' len na' lenṇə' naquə žin che Aquilan' na' Prisilan'.

4 Na' yoguə' ža dezcanz Pabən' gwyeye' yo'oda' che beṇə' Izrael ca' na' jəzejni'ine' lega'aque' che Jesocristən' par ničh so'onḷilaže'ene' na' lencza beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael chja'ac yo'oda'onə'.

5 Na' catə' gwsa'ac Silasən' len Temtion' Masedonian' par besə'əžine' gan' zo Pabən' besə'əle'ine' can' chon Pabən' cho'eczə laže'e chyixjui'e xtižə' Jeso'osən' na' chzejni'ine' beṇə' Izrael ca' de que Jeso'osən' naque' Cristən' ben' chəsə'əbeze' əselə' Diozən' par gaquəlene' lega'aque'.

6 Pero beṇə' Izrael ca' besə'əže'e apostol Pabən' na' boso'ožia boso'onite'ene'. Nach Pabən' bse'esə xe'enə' par blo'e de que bito bi dolə' nape' che de'e malən' chso'one', na' gože' lega'aque': —Bito bi dolə' napa' nada' de'en cuiayi'ile zejlicane. Le'e nape dolə'ənə'. Na' dezd na'a žjəsed žjəlo'ida' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

7 Nach bechoje' lo'o yo'oda'onə' na' beze'e bežine' liž to beṇə' le Josto. Josto na'anə' zotezə zoe' cho'elaogü'e Diozən' na' liže'enə' zon cuit yo'oda'onə'.

8 Na' zo to beṇə' le Crispo beṇə' naquə beṇə' gwnabia' che yo'oda'onə'. Na' Crispon' len

yoguə'əlɔl family ɕhe'enə' gwso'onlilaže'e Xancho Jesocristən'. Le'egatezə ca' beṇə' zan beṇə' Corinto ca' bosozə' che de'en əbsed blo'i Pabən' gwso'onlilaže'e Jesocristən' na' gosə'əchoe' nis.

9 Na' goquən' to že' ble'idaogü'e Pabən' Xancho Jesocristən', na' Xanchon' gože' Pabən': —Bito žebo'. Gwzotezə gwzo be' xtiza'anə' na' bito so' žizə.

10 Nada' zocza' len le' na' bito gua'a latjə no bi gone le', ɕhedə' beṇə' zan ža' lao' syoda nga beṇə' so'onlilažə' nada'.

11 Ca' goquən' bega'an Pabən' tgüiz yo'o gašjə Corinton' par bsed blo'ine' lega'aque' xtizə' Diozən'.

12 Na' ca tyempən' be'enə' le Galion naque' gubernador na' chnabi'e gan' nzi' Acaya. Nach beṇə' Izrael ca' ža' Corinton' beṇə' ca' cui chso'onlilažə' gwsa'aque' tozə par gwso'one' contr Pabən'. Nach gosə'əche'ene' jso'ene' gan' chon gubernadorən' yelə' jostisən'.

13 Na' catə' besə'əžine'enə' gwse'e gubernadorən': —Ca naquə bengə ža, chde' chgo'oyele'e to to beṇə' par niɕ so'one' bi de'e cobə par se'ejni'alaže'e Diozən' na' nža'alən' na lein' šejni'alažə'əchone'.

14 Baɕ zotequən' əṇe Pabən' catə'əczla gož Galionṇə' beṇə' Izrael ca': —Ca naquə de'e nga chaole xya nga, žalə' naquən to no fal̥t o to no de'e malchgua, gona'an yelə' jostis.

15 Pero naquən ɕhe dižə'əzə na' ɕhe la beṇə' na' ɕhe lei ɕhelen'. Le'e gwye' naclə gonle. Nada' bito co'o lao na'a gona' yelə' jostis ɕhe de'en nac ca'.

16 Nach bošaše' lega'aque' gan' chone' yelə' jostisən'.

17 Nach beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael bosonize' Sostenesən' be'enə' naquə beṇə' gwnabia' che yo'oda'onə'. Na' gwso'ot gosə'əyine' le' lao Galionnə' pero bito bi cas ben Galionnə' lega'aque'.

Pabən' beyeje' Antioquian' par jətixjui'e xtižə' Diozən' de'e gwyoŋe

18 Gwde goc ca' yezan ža gwzoch Pabən' Corinton' nach catə' beze'enə' bzeine' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' dižə' nach beze'e beyo'e to lo'o barcw. Na' beyeje' Sirian' na' gwche'e Prisilan' na' be'en che' Aquilan'. Na' catə' besə'əžine' Sencrean' besyə'əchoje' lo'o barcon' par ja'aque' lao yežən'. Na' antslə ze'e yesa'aque' Sencrean' bšib yichj Pabən' par blo'e de que bach bene' complir to de'en bene' lyebe lao Diozən'.

19 Nach besyə'əyo'e lo'o barcon' par besyə'əžine' Efeson' gan' besyə'əga'an Aquilan' na' Prisilan'. Na' Pabən' gozeje' lo'o yo'odao' che beṇə' Izrael ca' par be'elene' lega'aque' xtižə' Diozən'.

20 Na' beṇə' ca' ža' lo'o yo'oda'onə' gwsa'atə'əyoine' le' yega'anəche' len lega'aque', pero bito gone'ene'.

21 Nach bzeine' lega'aque' dižə' gože': —Chonən byen soa' lni de'en šo'o Jerosalennə', pero gūidəhcza' delaŋa'a le'e yetši'i šə Diozən' güe'e latjə.

Nach beze'e Efeson'.

22 Catə' bžine' Sesarean' nach gwdie' gwyeje' Jerosalennə' na' bguape' diox beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' na', nach beze'e beyeje' Antioquian' gan' mbane Sirian'.

23 Gwde to tyemp gwzoe' Antioquian', nach gwyeje' gan' mbane Galasian' na' Frigian' jətipe' lažə' beŋə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elao' Jesocristən' to to yež.

Apolosən' gwduxju'e xtižə' Diozən' Efeson'

24 Na' tyemp na' bžin to beŋə' Izrael Efeson' na' le' Apolos. Apolosən' naque' beŋə' Alejandria, na' chač cho'e dižə' lao' lcue' na' bansede' binlo can' na xtižə' Diozən' de'en nyojən'.

25 Apolosən' gwŋezene' che de'e güen ca' ben Xancho Jeso'osən' na' de'e ca' bsed blo'ine'. Na' do yichj do laže'e be'e dižə' bzejni'ine' tcho'a tšao' de'en ŋezene' che Jeso'osən' la'anə'əczə con de'en əbsed əblo'i de'e Juannə' na' can' bchoe' beŋə' nis na'azən' ŋezene'.

26 Nach Apolosən' sin cui chaž chžebe' gwzolao be'e dižə' che Xanchon' lo'o yo'odao' che beŋə' Izrael ca'. Na' gwse'ene' Prisilan' na' be'en che' Aquilan' can' chzejni'i Apolosən' nach gosə'əche'e le' partlə na' bosozejni'ichene' le' cuaselol can' na' Diozən' che Jeso'osən'.

27 Na' ca naquə Apolosən' gone'ene' šeje' gan' ne' Acaya, na' beŋə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Efeson' besyə'əbeine' de'en gone'ene' šeje' na' bosozoje' to cart de'e bexe'e par beŋə' ca' chso'onlilaže'e Jesocristən' Acayan' par nič yoso'ozenag beŋə' ca' che' na' so'one' güen len le'. Na' catə' bžin Apolosən' Acayan' goclenchgüe' beŋə' ca' bagoclen Diozən' par chso'onlilaže'e Jesocristən'.

28 Na' lao lcue' bsed blo'ine' beŋə' Izrael ca' de que clelən' chso'one' xbab che Jeso'osən', na' bzejni'ine' lega'aque' can' nyoj Xtižə' Diozən' de que

Jeso'osən' naque' Cristən' ben' chəsə'əbeze' yidə par gaquəlene' lega'aque'. Na' Diozən' goclene' Apolosən' par niĉh cui bi gosə'əna beṇə' Izrael ca' ca dižə' de'en be'enə'.

19

Can' goquə žlac gwzo Pabən' Efeson'

¹ Na' žlac zo Apolosən' Corinton', Pabən' beze'e na' bedie' yež ca' zjəchi' do ya'ada'onə' na' bežinte' Efeson'. Efeso na' bežague' balə beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jeso'osən'.

² Nach gože' lega'aque': —ĵEzedəso Spirit che Diozən' lo'o yichjla'ažda'olen' catə'en gwzolao chonlilažə'əle Jesocristən'?

Nach beṇə' ca' gwse'ene': —Bito ņe'e yeneto' šə zo Spirit che Diozən'.

³ Nach goze'e lega'aque': —ĵNacxan' gwchoale nisən' ža?

Nach gwse'ene': —Gwchoato' nisən' can' bzejni'i de'e Juannə'.

⁴ Nach gož Pabən' lega'aque': —De'e Juannə' bchoe' beṇə' ca' besyə'ədinje xtolə'əga'aque'enə' nis pero na' leczə gože' lega'aque' de que cheyalə' so'onlilaže'e be'enə' ze'e selə' Diozən' par gaquəlene' nasyon Izraelən', na' be'enə' ne' ca' le'enə' Jeso'osən'.

⁵ Beyož boso'ozenague' can' gwna Pabən' nach gosə'əchoe' nisən' de'e yoblə par besə'əlo'e de que chso'onlilaže'e Xancho Jeso'osən'.

⁶ Nach Pabən' gwṁoa ne'enə' yichjga'aque'enə' na' Spirit che Diozən' bedəson lo'o yichjla'aždao' to toga'aque' na' benən par niĉh gosə'əne' gwde

gwdelə dižə' na' lēcə gosə'əyixjuie bi de'en gož Diozən' lega'aque'.

7 Na' entr yoguə'əga'aque' zjənaquə ca do šižine'.

8 Na' ca do šon bio' bsd blo'i Pabən', na' sin cui chaž chžebe' be'e xtižə' Diozən' len beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag lo'o yo'oda'onə' chzejni'ine' lega'aque' par nič gwse'ejle' zane' de que Diozən' chnabi'e con notə'ətezə beṇə' chso'e latjə.

9 Pero besə'əchoj baḷə beṇə' zjənaquə yichjla'aždao' žod beṇə' cui gwse'ejle'eczə na' delant beṇə' ca' ža'anə' boso'ožia boso'onite'e de'en əbsed əblo'i Pabən' che Jesocristən'. Pabən' bechoje' gan' ž'enə' na' lēcə bebeje' beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən', na' gwche'e lega'aque' gan' zo to yo'o scuel che to beṇə' le Tiranno na' lo'o yo'o scuelən' bsd əblo'ichene' lega'aque' yoguə' ža.

10 Na' lao chop iz ben Pabən' ca', yoguə'əlol beṇə' ža' Asian' beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael na' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwse'enene' xtižə' Xancho Jeso'osən'.

11 Na' Diozən' bene' par nič Pabən' bene' milagr de'e besyə'əbanchgüeine'.

12 No bey na'azə na' no lachə' na'azə šə babchelən cuerp che Pabən' nach chjəsyə'əsane'en gan' zjəde beṇə' güe' ca' na' le'e chəsyə'əyacteine' che yižgüe'en chse'ine', na' beṇə' ca' yo'o yaz no de'e xio' yichjla'ažda'oga'aque'enə' lēcə chesyə'əchojən.

13 Nach baḷə beṇə' Izrael ca' beṇə' ca' chsa'aš chso'one' rməch len yelə' goža' chęga'aque'enə' na' lēcə chəsyə'əbeje' de'e xio', gwsa'aclaže'e yesə'əchine' la Xancho Jeso'osən' par yesyə'əbeje' de'e xio' ca' zjəyo'o zjəyaz beṇə' ca' na' gosə'əne':

“Chonto' mendad yechojle por yelə' chnabia' che Jeso'osən' ben' choe' Pabən' xtiže'enə'.”

¹⁴ Zo to beṇə' Izrael na' le Eseba na' naque' beṇə' gwnabia' che bχoz ca'. Na' nitə' gažə xi'ine' na' xi'ine' ca' gažən' choso'ozetje' la Jeso'osən' gwse'enene' yesyə'əbeje' de'e xio' ca'.

¹⁵ Na' to šlas catə' gwse'e to de'e xio'on ca' na' boži'in xtižə'əga'aque'enə' gožən lega'aque': —Nezda' non' Jeso'osən' na' nombi'a Pabən', pero le'e bito nacle txen len lega'aque'.

¹⁶ Nach de'e xio'onə' benən par niçh be'enə' bxite'e bnize' beṇə' ca' na' benene' lega'aque' con can' chene'ennə', xte gosə'əbi'e güe' na' xte gwsa'aquene' zi', nach bosyo'oxonje' liž be'enə' ga'alyidga'aque'.

¹⁷ Na' yoguə'əlol beṇə' ca' nitə' Efeson' beṇə' Izrael ca' na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael gosə'əņezene' can' goquən'. Nach yogue'e besə'əžəbe' na' gwso'eche' yelə' bala'an che Xancho Jeso'osən'.

¹⁸ Na' zan beṇə' ca' bachso'onlilažə' Jesocristən' gosə'əχoadole'e lao beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Jesocristən' gwse'e lega'aque' ca malən' bagwso'one' antslə.

¹⁹ Nach zan beṇə' bagwsa'ac beṇə' goža' na' beṇə' gone ya'a bosə'otobe' libr chega'aque'enə' na' gwso'oxe'en bosə'ozeye'en delant beṇə' ljuežjga'aque' ca' bachso'elao' Jesocristən', na' besyə'əbeje' cuent ca do ja'aque'ətə' zjənyeyjue' libr ca' na' bžinən šiyon mil mech plət.

²⁰ Na' ca naquə xtižə' Xancho Jesocristən' gosə' gwllaljəchən' na' gwyanch beṇə' bosə'ozenague' chei.

21 Gwde goc de'e ca' Pabən' bene' xbab yeyeje' Jerosalennə' catə' yeyož šeje' gan' mbane Masedonian' na' Acayan'. Na' leczə gwne' de que catə' yežine' Jerosalennə' cheyalə' šeje' Roman'.

22 Nach bsele'e chopə beṇə' ca' chsa'aclen le' Masedonian', Temtion' len Eraston', žlac bega'anəch le' Asian' yeto chopə ža.

Beṇə' ca' gwso'on contr Pabən' gwso'onchgüe' scandl Efeson'

23 Na' zan beṇə' Efeso ca' besə'əže'e Pabən' de'en bsed əblo'ine' che Jeso'osən', nach gwsa'aš gwso'olje' lao' syodan' gwso'onchgüe' scandl.

24 Quingan' goquə. Zo to beṇə' le Demetrio na' chone' yo'odao' dao' de plat de'en naquə ca yo'odao' gan' zo xnax Diana ben' chse'ejni'alaže'e, na' chda'ochguan na' gan xen chone' na' leczə ca' beṇə' ca' chso'on žin txen len le'.

25 Nach btobe' beṇə' ca' chso'on žin txen len le' na' yeziquə'əchlə beṇə' leczə zjənlan chso'on žinnə' nac ca' nach gože' lega'aque': —Nezele de que ca naquə žin nga nlancho choncho, chonlenchguachon gan.

26 Na' babenczele na' bable'iczele can' chonlizə to de'e le Pab chsed chlo'ine' beṇə' lao' syoda Efeso nga na' casi yoguə' beṇə' ža' doxente Asian' che'e lega'aque' de que yoguə'əlołte lgua'a lsaquə' de'e chso'on beṇachən' bito zjəzaquə'an par šejni'alažə'əchon. Na' beṇə' zan bachoso'ozenag che'.

27 Le'e gonšč xbab naclə goncho la' nxož bin' yesə'əne' checho por ni che žin de'e nga choncho, na' caguə lezən, sino leczə nxož so'one' par nič yo'odao' che xnax Diana chechon' yega'anən ca

to de'e cui bi bi zaque'e na' lecza ca' yelə' xoche che'enə' na' yelə' zaquə' che'enə'. Xož gac che' ca' la'anə'əczə beṇə' ža' doxenlə Asia nga na' doxen yežlyon' chse'ejni'alaže'e le'.

28 Beyož gwse'enene' gwna Demetrion' ca' besə'əlocchgüe' che de'en chsed chlo'i Pabən', nach gwso'osye'e gosə'əne': —Beṇə' zaquə'əchgüei xnax Diana chechon', la' le'enə' xnax che chio'o beṇə' Efeso.

29 Nach to scandl juisy bachac lao' syodan' de'en gwsa'aque' tozə bosə'əṇize' beṇə' ca' zjəle Gayo na' Aristarco, na' gosə'əxobe' lega'aque' xte besə'əžinte' gan' chəsə'ədobə yoguə' beṇə' lao' syodan'. Gayon' na' Aristarcon' zjənaque' beṇə' Masedonia na' chsa'aše' t xen len Pabən'.

30 Pabən' goclaže'e šo'e gan' zjəndobə beṇə' ca' par güe'elene' lega'aque' dižə' pero beṇə' Efeso ca' chso'onlilažə' Jesocristən' bito gwso'e latjə šeje'.

31 Na' yebalə beṇə' migw che Pabən', beṇə' zjənaquə beṇə' gwnabia' Asian', bosə'osele'e rson gwse'e Pabən' de que bito šeje' gan' zjəndobə beṇə' ca'.

32 Na' beṇə' ca' zjəndopə zjənžaguən' chso'one' to scandl juisy. Gwde gwde chso'osya'a to toga'aque', nique nejni'a bin' chəsə'əne'. Na' caguə yoguə'əga'aque' zjənezene' bi parən' zjəndobe'.

33 Na' beṇə' ca' besə'əža'a Pabən' lecza besə'əže'e notə'ətezəchlə beṇə' Izrael. Nach beṇə' Izrael ca' zjənžaguən' bosə'ožigue'e to beṇə' le Ljandr par gwzeche' lao beṇə' ca' ža'anə' par güe'e dižə' cuent cuich yesə'əže'e lega'aque'. Na' Ljandrən' gwliš ne'enə' par bene' señy nite'e žizə yoso'ozenague' rsonṇə' de'en gwzoe' laoga'aque'enə'.

34 Pero catə' besə'əle'ine' le' gwsa'acbe'ine' de que naque' to beṇə' Izrael, nach tši'izə besyə'əzolaogüe' gwso'osye'e gosə'əne': —Beṇə' zaquə' juisy xnax Diana che chio'o beṇə' Efeso.

Ca do chop or gwso'osye'e gosə'əne' ca'.

35 Nach be'enə' naquə scriban catə'əchgua goc bebec žie' lega'aque' nach gože' lega'aque': —Le'e beṇə' syoda Efeso, yoguə' beṇə' ža' doxenlə yežlyon' zjəṇezene' de que naquən lao na'acho əggüia əgwyecho yo'odao' che xnax Diana chechon'. Le'enə' naque' le'ezelaogüe beṇə' zaque'e la' lgua'a lsaquə' che'enə' bxopən yoba na'ate par lao yežlyon'.

36 De'e na'anə' ža bito gaquə no əṇa de'e yoblə. Na' le'e so žizə, bito bi gonle sin cui gongaxjle xbab naquən' gonle.

37 Ca naquə beṇə' quinga nche'ele nga, bito əṇacho bi bagosə'əbane' lo'o yo'odao' checho ca' na' niqe əṇacho choso'ožia choso'onite'e xnax Diana chechon'.

38 Na' Demetrion' nga len beṇə' ljuežje' ca' yelə', šə chac bi de'e chac chega'aque' len beṇə' yoblə, nitə'əczə beṇə' gwnabia' so'one' yelə' jostis chega'aque'enə' šə žja'aque' par nič əžjse'e lega'aque' part.

39 Na' šə bichlə de'e chṇable gaquə, partlə gaquə jont chei par choglaon.

40 Ca naquə scandl de'e nga chac ṇa'a nxožchgua əbague'echo de que choncho contr gobiern ca de'en nga že'e ža'acho nga, na' nic bi bi de ye'ega'acchone' šə yesə'əṇabene' chio'o che scandl juisyən' choncho.

41 Beyož gože' lega'aque' ca' bene' mendad besyə'əžaše'.

20

Pabən' gwyejəche' Masedonian' na' Gresian'

¹ Nach catə' beyož gwche' ži de'e zedən', Pabən' goxe' beṇə' Efeso ca' chso'onlilažə' Jesocristən' gan' zo'enə' na' lao banite'enə' btipe' lažə'əga'aque', nach bzeine' lega'aque' dižə'. Gwde na' beze'e gwyejəche' Masedonian'.

² Na' gwdie' to to yež ca' zjəchi' Masedonian' btipchgüe' lažə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', nach gwyejəche' Gresian'.

³ Na' gwzoe' Gresian' šon bio', na' catə' bžin ža yeze'e par yeyo'e lo'o barcon' yeyeje' Sirian', gwnezene' de que zjəchi'inao beṇə' Izrael ca' le', nach mejor bezdie' doxen gan' mbane Masedonia na'alə, bela'atie' Filiposən' gan' zoa' ca orən'.

⁴ Na' Sopater len Aristarco len Segundo len Gayo len Tiquico len Trofimo na' leczə len Temtion' ja'aclene' le' Asian'. Sopaterən' naque' beṇə' Berea, Aristarcon' na' Segundo zjənaque' beṇə' Tesalonica, na' Gayon' naque' beṇə' Derbe. Na' Tiquicon' len Trofimon' zjənaque' beṇə' Asia.

⁵ Nach gosə'əbialao beṇə' ca' na' jəsə'əleze' neto' Troasən'.

⁶ Gwdech lnin' catə'an chsa'ogüe' yetxtil de'en cui bi xne'i nchixə, nada' len Pabən' gwza'ato' Filiposən' gan' zo'anə' na' gwyo'oto' lo'o barcon' na' goc gueyə' ža catə' bžinto' Troasən' gan' banitə' beṇə' ca' jəsə'əlezə' neto' nach gwzoto' na' gažə ža.

Can' goquə lao zo Pabən' Troasən'

7 Na' catə' bžin ža dmigw besə'ədobə beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Troasən' gwse'ej gwsa'ogüe' par chjəsyə'əzalaže'e bi zejen par chio'o de'en bsanlažə' cuin Xancho Jesocristən' gwso'ot beṇə' le'. Na' de'en bazon yeza' Pabən' ca gwxezə be'e xtižə' Diozən' len lega'aque' xte bžinte do chel.

8 Na' lo'o yo'o gan' ndopə nžagto' naquən de šon cuia na' quartən' de'en zo le'ezelaogüe la'alə, zechguan yi' na' lo'i nan' že'eto'.

9 Na' to bi'i güego' lebo' Eutico žiabo' cho'a bentannə'. Na' Pabən' zdonzə zda dižə' de'en cho'enə' na' ca' žia bi'in cho'a bentannə' gwtasbo' na' lao chtasbo'on bexopəczlabo' lao yo che'elə. Na' bi'i guatzə besyə'əlise'.

10 Nach betj Pabən' bžine' gan' jəsyə'ədixjue'ebo'onə' le'e bchequə'əte' laobo'onə' gwdele'ebo'. Nach gože' beṇə' ca': —Bito bi gaquele, mbanczbo'.

11 Na' begüie' de'e yoblə nach gwsa'ogüe' na' bezolaogüe' cho'e dižə'anə' len lega'aque', na' ņe'e cho'ete'en ca' catə' gwye'eni'. Nach beze'e.

12 Nach catə' besyə'əsa'ac beṇə' ca' besyə'əbeichgüeine' besyə'əche'e bi'i güego'on mbambo'.

Gwsa'aque' Troasən' na' ja'aque' gan' nzi' Mileto

13 Nach bxi'ato' len Pabən' de que yebialaoto' yeyejto' lo'o barcon' xte gan' nzi' Ason, na' le' gwya-zlažə'əche' yeyede' yo bižlə yela'ate' Asonnə'. Ca' goquən' beyo'oto' lo'o barcon' par bežinto' Asonnə'.

14 Na' Ason na' bežagto'one' nach txen beyo'olento'one' lo'o barcon' par bežinto' gan' nzi' Mitilene.

15 Nach na' bessa'ato' besyo'oto' lo'o barcon' na' beteyo bežinto' galə'əzə ganə' nzi' Quio. Nach zjəzdato' na' gwde yeto ža bežinto' ganə' nzi' Samos. Na' bechojto' lo'o barcon' na' gwyejto' gan' nzi' Trogilio na' na' bega'anto' tže' bento' dezcanz. Nach beteyo besyo'oto' lo'o barcon' de'e yoblə par bežinto' Mileton'.

16 Ca' bento' par nič cui gwdeto' Efeson' la' Pabən' bito gone'ene' šeichene' yež ca' zjəchi' Asian', čhedə' bachachbyenchgüeine' šə galə' soe' Jerosalennə' par ža lni Pentecostesən'.

Pabən' be'e dižə' len beṇə' golə blao čhe beṇə' ca' chso'elao' Jesocristən' Efeson'

17 Mileto na' zoto' bselə' Pabən' rson par bda'ac beṇə' golə beṇə' blao ca' entr beṇə' ca' chəsə'ədopə chəsə'əžag so'elaogüe'e Jesocristən' Efeson'.

18 Na' catə' besə'əla'aque'enə' Pabən' gože' lega'aque': —Nezczele ca güennə' babena' entr le'e dezd catə'an bida' Asian' de'e neche.

19 Gwzoa' bena' xšin Diozən' do yičj do laža'a. Bito ben cuina' xen, na' zan las gwchežəchgua' čhele, na' de'e zan de'e boso'oči' boso'osaquə' beṇə' Izrael ca' nada'.

20 Bzejni'ida' le'e yoguə' de'en byažjele šejni'ile sin cui bžeba'. Bzejni'ida'an le'e catə'an chdopə chžagle na' leczə liž to tole.

21 Bzejni'itezəda' beṇə' zjənaquə beṇə' Izrael na' beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael can' chene'e Diozən' yesyə'ədiṇjene' xtolə'əga'aque'enə' na' can' cheyalə' so'onlilaže'e Xancho Jesocristən'.

22 Na' na'a yeya'a Jerosalennə' čhedə' babzejni'i Spirit čhe Diozən' nada' de que chonən byen yeya'a, na' bito ņezda' bin' gaquə čhia' na'.

23 Con de'en ne_zda' de'en babzejni'i Spirit che Diozən' nada' de que to to syoda gan' yedia' ədola'a gaca' pres na' leczə gaquə bichlə de'e chi' saca'a.

24 Bito chi' yichja' che yoguə' de'e ca' chi' saca'a. La'anə'əczə šə so'ote' nada', chzanczəda' yelə' mban chia'anə'. Chi' yichja' ša'alao gona' yoguə'əlol de'en naquə lao na'a gona' na' mbalaz zoa' lo'o yichjla'aždaogua'anə' žlac chona'an. Xancho Jesocristən' gwleje' nada' par yo'o lao na'a chyixjui'a dižə' güen dižə' cobə catequən' nži'ilažə' Diozən' be_načən' na' chixjui'an žlac ne'e yo'a biš xne.

25 Nadan' bzejni'ida' le'e ca naquən' chnabia' Diozən' con notə'ətezə be_nə' chso'e latjə pero na'a zoa' segor de que ni tole bitoch le'ile nada' lao yežlyo nga.

26 De'e na'anə' əchnia' le'e de que bito bi dolə' napa' nada' šə nole cuiayi'.

27 La' bač bzejni'ida' le'e yoguə'əlol de'en chene'e Diozən' ənezele sin cui bi bcuaša'a.

28 De'e nan' ža cuec yichjle che yoguə'əlol de'en babzejni'ida' le'e na' legwsed legwlo'i yežiquə'əchlə be_nə' chəsə'ədopə chəsə'əžag chso'elaogüe'e Xancho Jesocristən' de que cheyalə' yoso'ozenague' chei. Legon ca' chedə' Xancho Jesocristən' bnežjw cuine' gwduxjue' xtolə'əchon' catə'an gwso'ot be_nə' le', na' Spirit che Diozən' bagwleje' le'e par əggüia əgwyele yežiquə'əchlə be_nə' chso'onlilažə' Jesocristən'.

29 Ne_zda' catə' cuich zoa' len le'e la'ac be_nə' se'enəne' yesə'əxoayague' le'e par nič cuejyichjle cuich gwzenagle che Jesocristən'.

30 Na' entr le'e yesə'əchoj be_nə' yoso'osed yoso'olo'ine' le'e por dižə' güenlažə' lgua'a dižə'

li, se'enene' naole de'en yoso'osed yoso'olo'ine'.

³¹ De'e na'anə' legapə cuidad nich cui no yesə'əxoayag le'e. Na' ležjza'alažə' de que šon iz bagwzoa' bsed blo'ida' le'e na' gwneyoida' le'e teža na' še'elə na' xte bcuežən nada' por le'e.

³² Na'a ža benə' bišə', Diozən' gwcuasə' gwcue'eje' le'e len de'e malən' na' xtiže'enə' əgwzejni'ichən le'e can' nži'ilaže'e le'e. Xtiže'enə' gaquəlenən le'e sotezə sole gonlilažə'əle Jesocristən' na' leczə gaquəlenən le'e par nich žjəyezole len Diozən' txen len yez-iquə'əchlə benə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'.

³³ Bitonə' selaža'a bi de'en de che benə', nic xmechga'aque'enə' na' ni xala'anga'aque'.

³⁴ Nezczele ni'a na'a bgona' žin par nich bžel bi de'en byažj de'en bchinda' txen len benə' ca' gosə'anitə' len nada'.

³⁵ Na' bena' žinnə' ca' par nich leczə blo'ida' le'e can' gonle gaquəlenle benə' ca' chac falt bi de'en chəsə'əyažjene'. Na' žjsa'alažə'əle xtižə' Xancho Jesocristən' de'en gwne': "Mbalazəch zocho catə' chnežjwcho bi de'en chnežjwcho benə' cle ca catə'an chso'one' chio'o bi de'en chso'one'."

³⁶ Na' beyož be'e Pabən' dižə'an bzo xiben' txen len yoguə' benə' ca' gwso'one' orasyonnə'.

³⁷ Na' yoguə'əga'aque' gosə'əbežchgüe' che Pabən' na' gosə'əyele'ene' na' gwsa'ogüe'ene' bxid.

³⁸ Nach ja'aclene' le' gan' beyo'e lo'o barcon'. De'e juisy de'e gwsa'aquene' de'en gože' lega'aque' de que ni yešlaszə cuich yesə'əle'ine' le'.

21

Pabən' beyeje' par Jerosalennə'

1 Beyož bzeišazə ljuežjto' dižə' len beṇə' ca', na' beyo'oto' lo'o barcon' zjədato' licha bežinto' gan' ne' Cos. Na' beteyo bezžinto' gan' ne' Rodas. Na' Rodas na' bezsa'ato' na' bezžinto' Patara. Na' bechojto' lo'o barcon'.

2 Na' to jəyetilzəto' chza' yeto barcw yoblə chza'an šejən Fenisia na' beyo'oto' lo'inə'.

3 Na' lao zjəyedato' lo'o barcon' ble'ito' isla de'en ne' Čipre, chi'in na'acho yeglə. Na' bedeto' zjəyedato' gan' mbane Siria. Nach catə' bežinto' Tiron' gan' bosyo'oletje' yoa' de'en zonsa'anə' na' beyetjto'.

4 Na' jəyediljto' gan' nitə' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən', na' catə' beželetə' gan' nite'enə' bega'anlenga'acto'one' to xman. Nach gwsa'atə'əyoine' Pabən' cui šje' Jerosalennə' čhedə' Spirit čhe Diozən' babzejni'in lega'aque' de que gaquə de'en gac čhe' Jerosalennə'.

5 Na' catə' beza'ato'onə' do xi'in do xo'oləga'aque' gwsa'aque' len neto' cho'a syodan', nach bzo xibto' bento' orasyonnə' len lega'aque' cho'a nisdə'onə'.

6 Beyož na' bzei ljuežjto' dižə' nach beyo'oto' lo'o barcon'. Na' besa'aque' zjəya'aque' ližga'aque'.

7 Na' de'en beza'ato' Tiron' bežinto' gan' ne' Tolemaida na' Tolemaida na'azə bezyetjto' lo'o barcon'. Na' jəlanə'ato' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Tolemaidan' na' gwzoto' len lega'aque' tža.

8 Na' beteyo beza'alento' Pabən' na' bežinto' Sesarean' na' jəyega'antə' liž Lipən' ben' naquə txen len beṇə' ca' yexop zjənaque' comisyon čhe beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Jerosalennə'. Na' Lipən' zotezə zoe' cho'e dižə' čhe Jesocristən'.

9 Lipən' nitə' tap xi'ine' no'ol güego' na' choso'ozenebo' beṇə' bi de'en bagož Diozən' lega'acbo'.

10 Zan ža gwzoto' liž Lipən' na' lao zoto'onə' bla' to beṇə' Jodean' beṇə' le Agabo. Chzenene' beṇə' bi de'en bagož Diozən' le'.

11 Na' catə' ble'enə' gwṇabe' doxpey Pabən' na' bčhejən ni'a ne'e ca' na' gože'ene': —Spirit che Diozən' babzejni'in nada' de que beṇə' Izrael ca' ža' Jerosalennə' yoso'ocheje' ni'a na'o ca' can' babčhej ni'a na'anə' len doxpeyo' nga, nach so'one' le' lao na' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

12 Catə' beyož beneto' can' gwna Agabən', neto' len beṇə' Sesarea ca' gotə'əyoito' Pabən' par cui šejəche' Jerosalennə'.

13 Nach Pabən' gwne': —Bito cuežle chia' o gonle ca soa' trist. Nada' zocza' par əcheja' na' gata' Jerosalennə' laogüe de'en chyixjui'a xtižə' Xancho Jeso'osən'.

14 Na' gočbe'ito' bito bi gaquə gonto' par cui šeje' Jerosalennə', na' bitoch bi gožto'one', con gožto'one': —Gaquə con de'en əṇa Xančon'.

15 Nach beyo'eni'ato' beza'ato' zjədato' par Jerosalennə'.

16 Na' gwsa'ac to chopə beṇə' Sesarea ca' chso'onlilažə' Jesocristən' len neto' na' entr lega'aque' len to beṇə' Čipren' ben' le Mnason. Bagoc zan iz chonlilaže'e Jesocristən', na' bazo liže' Jerosalennə'. Nach bxia'ato' žjəsoto' liže'enə'.

Pabən' bežine' Jerosalennə' na' jəlane'e Jacobən'

17 Na' catə' bežinto' Jerosalennə' beṇə' bišə'əcho ca' ža'anə' besyə'əbeichgüeine' na' bosə'oguape' neto' diox.

18 Na' beteyo gwyejlento' Pabən' jəyeto' Jacobən' na' bžinto'onə' bazjəndopə zjənžag yoguə' beṇə' golə beṇə' blao che beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' na'.

19 Nach bguap Pabən' lega'aque' diox na' be-yožən' be'elene' lega'aque' dižə' tcho'a tšao' ca naquən' baben Diozən' par nič zan beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael bachso'onlilaže'e Jesocristən' gan' be'elene' lega'aque' xtižə' Diozən'.

20 Na' catə' beyož bosə'ozenague' de'en gož Pabən' lega'aque' nach gwso'elaogüe'e Diozən'. Na' gwse'e Pabən': —Beṇə' bišə' nezdə' de que zan mil beṇə' Izrael ca' bagwso'onlilaže'e Jesocristən' na' yoguə'əlole' chsa'aque'ne' chonən byen ŋaocho costombr de'en na lei de'en bzoj de'e Moizezən'.

21 Na' bazjənenene' rson de que le' chdao' chsed chlo'ido' yoguə' beṇə' Izrael ca' že'e zitə' de que cuich cheyalə' yesə'ənaogüe' costombr de'en na lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Le'egatezə ca' bazjənenene' rson de que chsed chlo'ido' cuich cheyalə' yoso'ozoe' xi'inga'aque'enə' seṇy de'en ne' sirconsionnə' can' naquə costombr chechon'.

22 ¿Nacxa gaquən' ža? la' zane' yesə'əžag nga catə' yesə'ənezene' de que bach zo' nga de'e yoblə.

23 Quinga goncho. Nitə' tap beṇə' nga beṇə' zjənon to lyebe lao Diozən' na' ŋa'a chse'enene' so'one' complir ca de'en zjənone' lyebe.

24 Gwche'ega'aque' yo'odao' əblaonə' na' gono' txen len lega'aque' chixjo' bia ca' əgwnežjwle bχozən' gote'. Gono' ca' par nič yexi' yeyachle

can' na lein' de'en bzoj de'e Moizezən' na' techlə guaquə əgwžib yichjga'aque'enə' ca costombr checho de'en de yeyož goncho complir lyeben'. Gono' ca' len lega'aque' par ničh yoguə'əloł beṇə' əsa'acbe'ine' de que chono' can' na leinə' na' de que bito chzo'on ca'alə can' chəsə'əne'.

²⁵ Babzojto' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' ga yoblə beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael, na' gožga'acto'one' de'en chaqueto' cui cheyalə' so'one'. Gožga'acto'one' cui sa'ogüe' yelə' guao de'en chəsə'əne' naquən che lgua'a lsaquə'an chse'ejni'alažə' beṇə', na' cui sa'ogüe' chen, na' cui sa'ogüe' bia chat chbe' ši'ib. Na' leczə gožga'acto'one' cui yesə'əgo'o xtoga'aque'.

Gosə'əzene' Pabən' yo'odao' əblaonə'

²⁶ Beteyo gwza' Pabən' gwche'e beṇə' ca' tap par yesyə'əxi' yesyə'əyache' yo'odao' əblaonə' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən'. Nach Pabən' gwyo'e gan' zo bχozən' gwdixjue'ine' le' bi žan' əza'a əsa'aque' xi'ilažə' ničh yoso'onežjue' bχozən' bia ca' gote'enə'.

²⁷ Na' bačh zon gaquə gažə ža chso'one' de'en chso'one' par chesyə'əxi' chesyə'əyache', nach gozej Pabən' lo'o yo'odao' əblaonə'. Na' besə'əle'i balə beṇə' Izrael ca' za'ac Asian' le', nach bosə'ota bosə'one' beṇə' ca' nitə'ənə'. Nach gosə'əzene' Pabən'.

²⁸ Gwso'osya'adie' gosə'əne': —Le'e beṇə' Izrael, ledogaquəch tozə. Benga chde' doxenlə chsed chlo'ine' beṇə' de que bito naccho beṇə' güen na' de que bito bi zaquə' lei de'en bzoj de'e Moizezən' na' nic yo'odao' əblao checho nga. Na' na'a yeto de'e mal juisy banone' len yo'odao' əblao nga de'en

naquə ɕhe Dioz ɕechon', babže'e beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael lo'inə'.

29 Gwso'one' xbabən' ca' ɕhedə' antslə besə'əle'ine' Pabən' lao' syodan' chdalene' to beṇə' Efeso le Trofimo na' gwsa'acquene' gwɕhe'ene' lo'o yo'odao' əblaonə'.

30 Na' gwso'onchgüe' zda zṇe. Nach le'e besə'adobte beṇə' zan cho'a yo'odao' əblaonə' nach gwso'e gwso'oxe'e Pabən' na' besyə'əxobe'ene' fuerlə yo'odao' əblaonə', na' le'e besyə'əseyjwte puert ca'.

31 Na' bachczə chso'ote'ene' catə' bžin rsonṇə' lao beṇə' gwnabia' ɕhe soldad ca' de que doxen lao' syoda Jerosalennə' bachac scandlən'.

32 Nach le'e gwza'ate beṇə' gwnabia'anə' gwɕhe'e soldad ca' na' capitan ca', əzja'acsese' gan' ža' beṇə' zan ca'. Na' catə' beṇə' ca' chso'ot Pabən' besə'əle'ine' bachəsə'əžin beṇə' gwnabia'anə' len soldad ɕhe' ca' gan' nite'enə', nach le'e gosə'əbezte' bitoch gosə'əyine' Pabən'.

33 Nach catə' bžin beṇə' gwnabia'anə' gan' ža' beṇə' ca', bene' mendad gwso'oxə' soldad ɕhe' ca' Pabən' na' boso'oɕheje'ene' ɕhopə gden. Nach gwṇabene' beṇə' ca' ža'anə' bi le be'enə' na' bin' none'.

34 Na' gwso'osya'adia beṇə' ca' ža'anə', na' gwde gwde gosə'əna to toe', na' gwdeczə cui gwyejmi'i beṇə' gwnabia'anə' bixaczxan' chac tant scandl chso'one'. Nach bene' mendad gosə'əɕhe' soldad ɕhe' ca' Pabən' cuartelən'.

35-36 Nach yoguə' beṇə' zan ca' jəsə'ənaogüe' lega'aque' chso'osye'e chso'one' to scandl juisy. Na' catə' besə'əžine' cho'a scaler ɕhe cuartelən'

gosə'alen soldad ca' Pabən' chedə' ne'e gwse'enche beṇə' ca' yoso'onize'ene' nā' yogue'e gwso'osye'e gosə'əne': —Le'e gote'.

Pabən' be'e dižə' lao beṇə' ca' zjənžaguən'

³⁷ Na' bach chso'e len Pabən' lo'o cuartelən' catə'əczla gože' beṇə' gwnabia'anə': —¿Eguaquə güe'elena' le'e to chopə dižə'?

Nach beṇə' gwnabia'anə' gože'ene': —¿Echaco' dižə' griego?

³⁸ ¿Ecaguə len' beṇə' Egipto ben' gwda btob tap mil beṇə' güet beṇə' bat ngazə na' gwche'e lega'aque' latjə dašən' gan' chso'one' contr gob-iernən'?

³⁹ Nach Pabən' gože'ene': —Caguə le' nada'. Nada' naca' beṇə' Izrael na' laža'anə' naquən to syoda blao gan' mbane Silisia de'en nzi' Tarso. Benšga goclen be' latjə güe'elena' beṇə' quinga dižə'.

⁴⁰ Nach beṇə' gwnabia'anə' gože'ene' ya'o. Nach Pabən' gwzeche' lao scalerən' na' bene' señy len ne'enə' par nitə' beṇə' ca' žizə yoso'ozenague' xtiže'enə', na' legosə'ənitə'ətie' žizə. Nach gwzolaogüe' be'e dižə'an len lega'aque' dižə' ebreo.

22

¹ Gože' lega'aque': —Beṇə' bišə' legwzenag ca naquə rson chia' nga gwzoa' laolen'.

² Catə' gwse'ene'ene' dižə' ebreon' choe' Pabən', gosə'ənitə'əche' žizə. Nach Pabən' gože' lega'aque':

³ —Nada' naca' beṇə' Izrael. Golja' syoda Tarso gan' mbane Silisian' pero bida' syoda nga na' ni gwcha'ogua'. Na' bseda' len to maestr əblaon' be'enə' le Gamaliel. Le' bzejni'ine' nada' cuaselol

can' na lei che de'e xaxta'ocho ca'. Na' gocda' lechgualē chona' yoguə'əlōl can' chene'e Dīozən' cayanə'əczən' le'e chaquele chonle na'a.

⁴ Na' blagzejə blagzida' beṇə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'. Go'onda' gotga'aca'ane' na' gwɁ-ena' beṇə' byo ca' na' no'ol ca' chso'onlilažə' le' gwɁche'ega'aca'ane' gwž'e' ližyan'.

⁵ Beṇə' gwnabia' che bɁoz ca' na' yoguə'əlōl beṇə' golə beṇə' blao ca' chəsə'anabia' nasyon Izraelən' zjənezene' can' bena'. Lega'aque' gwso'one' yiš de'e beɁa'a əzya'a Damascon' par niɁ gaquə sena' baltezə beṇə' chso'onlilažə' Jesocristən' par che'ega'aca'ane' Jerosalen ni gonga'acto'one' castigw.

Pabən' be'e dižə' can' goquə bembie Jesocristən'

⁶ Na' goquən' lao əzya'a Damascon' na' mer do gobiž bazon əžina'anə' catə'əczla to be'eni' juisy de'en za' yoban' gwyeɁhɁən nada'.

⁷ Xte bgüixa' lao yon' na' benda' to beṇə' gože' nada': "Saul, ɁbixɁhen' nga nlagzejə nlagzido' nada' quinga?"

⁸ Nach božia'an goža'ane': "ɁNo le' Señor?" Nach gwne': "Nada' Jeso'os beṇə' Nasaret. Nadan' nlagzejə nlagzido'."

⁹ Beṇə' ca' əzya'alena'anə' besə'əžebchgüe' besə'əle'ine' be'eni'inə' pero bito gwse'enene' de'en gwna Jeso'osən' nada'.

¹⁰ Nach goža'ane': "ɁBin' cheyalə' gona' ža Xana'?" Nach Xana' Jeso'osən' gwne': "Beyas na' gwyejtezə Damascon', na' to beṇə' zo na' əne' le' bin' cheyalə' gono'."

11 Nach be'eni'inə' xte benən ca gwcho_la', nach be_nə' ca' nžaga'anə' gwso'o_xe'ene' na'anə' par bžinto' Damascon'.

12 Na' Damasco na' zo to be_nə' le Ananias be_nə' cho'elaogüe'e Diozən' do yichj do laže'e can' na lei chechon', na' yoguə'ə_lol be_nə' gwlaž checho ca' ža'anə' chso'e xtižə' Ananiasən' de que naque' be_nə' chon de'e güen.

13 Ananiasən' bide' bedə_nie' nda' na' catə' ble'enə' gože' nada': "Saul biša'a, bele'i." Catə' gwne' ca' le'e bele'iteida', nach goc ble'ida' le'.

14 Nach gože' nada': "Diozən' ben' cho'ela'ocho, ben' leczə gwso'elao' de'e xaxta'ocho ca', bagwleje' le' par nič bable'ido' Xi'inə'enə' ben' naquə le'ezelaogüe be_nə' güen. Bagwleje' le' par nič babendo' be'elene' le' dižə', na' par nič šejni'ido' doxen can' chene'ene' gono'.

15 Go'o xtiže'enə' len be_nə' zan be_nə' že' lao yežlyo nga na' əgwzejni'iga'acdo'one' de'e ca' babendo' na' bable'ido'.

16 Na' na'a ža, bito cuezəcho'. Yo'o par nič cho'o nis. Na' gono' orasyon lao Xancho Jesocristən' ə_nabdo'one' yeya'a yeyibe' yichjla'ažda'ogo'onə'."

Pabən' be'e dižə' can' goquə jəsed jəlo'ine' be_nə' ca' cui zjənaquə be_nə' Izrael

17-18 Nach gwde na' beyeda' Jerosalen nga na' gwya'a lo'o yo'odao' əblaonə' jena' orasyon na' lao chona'an_nə' ble'idaogüe'eda' Jesocristən'. Na' gože' nada': "Na'atec na'a bechoj Jerosalen nga la' bito yoso'ozenag be_nə' quinga čio' ca' naquə dižə' de'en go'o čhia'."

19 Nach goža'ane': "Xana', zjənezczəga'aquene' de que nada'anə' gwy'a'a to to yo'odao' ca' na' jetəjtina' beṇə' ca' chso'onlilažə' le' na' bseyjwga'aca'ane' ližya.

20 Le'egatezə ca' lencza' naquəto' txen na' gwyazlažə'əchgua' catə'an gwso'ote' de'e Esteban' ben' be'e xtižo'onə', na' nada' gwdapa' xadon che beṇə' ca' gwso'ot le'."

21 Pero Jesocristən' gože' nada': "Bchoj la' əselə'a le' zitə' par go'o xtiža'anə' len beṇə' cui zjənaquə beṇə' Izrael."

Pabən' be'elene' beṇə' gwnabia' che soldad ca' dižə'

22 To ca'atə'əzə boso'ozenague' che Pabən', nach gwso'osye'e gosə'əne': —Le'e got be'enə'. Bito cheyalə' soche' yežlyon'.

23 Gwso'osya'adie' xte juisy. Na' de'e tant chəsə'əloque' xte boso'ozalə' xaga'aque'enə' lao be' na' leczə gwsa'aše'e bište yon' na' boso'ozale'en.

24 Catə' ble'i beṇə' gwnabia' che soldad ca' can' chso'one'enə' nach bene' mendad yesə'əyine'ene' yid sot nič güe'e dižə' bi de'e malən' babene' de'en chso'osya'a beṇə' ca' contr le'.

25 Na' bazjəncheje' Pabən' par yesə'əyine'ene' catə' gože' capitannə' ben' zecha galə'əzə: —Segon can' na lein', bito de lsens chinle nada' yid sotən' chedə' la' naca' beṇə' nasyon Roma na' niquneṇə' gatə'əbia' šə bin' nona'.

26 Beyož gože' capitannə' ca' le'e gwyejte' capitannə' lao beṇə' gwnabia' che soldad ca', ježe'ene': —Gapgo' cuidad bin' gonecho ben' bandolə' la' naque' beṇə' nasyon Roma.

27 Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' gwyeje' lao Pabən', gože'ene': —Gwna nda' ĵəle beṇə' ṇasyon Roma le'?

Nach Pabən' gože'ene': —Beṇə' ṇasyon Roma nada'.

28 Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' gože' Pabən': —Mech xen gwxaquə'əda' nada' par niĉ naca' cuent len beṇə' ṇasyon Roman'.

Nach Pabən' gože'ene': —Nada' golja' naca' beṇə' ṇasyon Roman'.

29 Nach beṇə' ca' banitə' probnid par yesə'əyine' Pabən' le'e besyə'əbižə'əte' cuite'enə', na' leczə ca' beṇə' gwnabia' che soldad ca' bžebe' chedə' gosə'ənezene' bito de lsens len lein' par yoso'ocheje' notə'ətezə beṇə' naquə beṇə' ṇasyon Roman' šə cuiṇə' choglaon bi de'e mal none'.

Pabən' zeche' lao beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' Izraelən'

30 Nach beteyo beṇə' gwnabia' che soldad ca' boseže' Pabən'. Na' bene' mendad besə'ədobə bꝛoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' ṇasyon Izraelən' par niĉ ənezene' bi porən' choso'ocuiše' Pabən'. Na' catə' babesə'ədobə beṇə' gwnabia' ca', gwleje' Pabən' nach bzeche' le' delant lega'aque'.

23

1 Nach Pabən' bgüie' beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' ṇasyon Izraelən', na' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə', xte ža neža zoa' lao Diozən' chona' complir de'en ngüe'e lao na'a gona' na' lo'o la'aždaogua'anə' nezda' de que chazlaže'e can' chona'anə'.

2 Nach Ananias ben' naquæch bꝥoz æblaonæ' bene' mendad len beṇæ' ca' zjæzecha cuit Pabæn' yesæ'æbaže'e cho'enæ'.

3 Nach Pabæn' gože'ene': —Diozæn' goṇe' le' castigw, goꝥoayag. Le' chi'o nga par gono' yelæ' jostis chia'anæ' can' na' lein', na' chono' contr lein' de'en benlizo' mendad yesæ'æbaže'e cho'anæ'.

4 Nach beṇæ' ca' zjænಿತæ' cuite'enæ' gwse'ene': — Bito yoži'o xtiže'enæ' ca', la' le'enæ' bꝥoz æblaoch.

5 Nach Pabæn' gože' lega'aque': —Beṇæ' bišæ' bito nezdæ' šæ be'enæ' naquæch bꝥoz æblaoch. Ža'alæ nezdæ' bito goža'ane' ca', chedæ' nyoj Xtižæ' Diozæn' nan: “Bito yoži'o dižæ' pesad len beṇæ' gwnabia' chelen'.”

6 Na' Pabæn' gocbe'ine' de que beṇæ' golæ blao ca' chæsæ'anabia' ṇasyon Izraelæn' zjænaque' choplæ. Bale' zjænzi'e sadoseo na' yebale' zjænzi'e fariseo por ni che can' chse'ejle'e na' can' choso'osed choso'olo'ine'. Nach gwṇe', gože': —Beṇæ' bišæ' nada' naca' beṇæ' fariseo, la' xi'in beṇæ' fariseo nada'. Na' zoa' nga chonle yelæ' jostis chia' por ni che de'en chejli'a de que yesyæ'æban beṇæ' guat ca'.

7 Ca beyož gwne' ca' gwzolao to bžæš entr beṇæ' fariseo ca' na' beṇæ' sadoseo ca' na' gwsa'aque' choplæ.

8 Goc ca' chedæ' beṇæ' sadoseo ca' chæsæ'æne' de que bito yesyæ'æban beṇæ' guat ca', na' bito chse'ejle'e de que nitæ' angl ca' na' spirit ca', pero na' beṇæ' fariseo ca' chæsæ'æne' nitæ' angl na' spirit na' leczæ chæsæ'æne' yesyæ'æban beṇæ' guat ca'.

9 Xte bachso'osya'a beṇæ' fariseo ca' len beṇæ' sadoseo ca' chæsæ'æšaše'. Nach gosæ'æzoža' to chopæ beṇæ' ca' zjænsed lein' beṇæ' ca' zjænaquæ beṇæ'

fariseo, gosə'əne': —Ni to de'e mal cui non benga. Na' bito naquən güen goncho contr le'. ¿Chexa šə babsed blo'i no spiritən' o no anglən' le'? Caguə de'e si'inṇə' goncho contr Diozən'.

10 Can' chəsə'ədilə chəsə'əšaše'enə' xte baḥ chžeb beṇə' gwnabia' che soldad ca' šə yoso'ozoxj yoso'onitlaocze' Pabən'. Nach beṇə' mendad besə'əžin soldad ca' par besyə'əbejxaxje' Pabən' ladjo beṇə' ca' na' besyə'əche'ene' cuartelən' de'e yoblə.

11 Na' že' beteyon' bžin Xancho Jesocristən' gan' de Pabən' na' gože'ene': —Bito žebo' Pab. Can' babi'o xtiža'anə' Jerosalen nga, ca'aczən' go'on Roman'.

Boso'oxi'e so'ote' Pabən'

12 Na' beteyon' balə beṇə' Izrael ca' besə'ədobe' par boso'oxi'e so'ote' Pabən'. Na' boso'ozo'e jorament gosə'əne': —Diozən' goṇe' chio'o castigw šə ye'ej šə gaocho antslə cuiṇə' gotcho Pabən'.

13 Mazlə čhoa beṇə' ca' boso'oxia' so'ot Pabən'.

14 Nach ja'aque' gan' ža' bḫoz əblao ca' na' beṇə' golə blao ca' chəsə'ənabia' Izraelən', gwse'e lega'aque': —Neto' baḥ bzoto' jorament gon Diozən' neto' castigw šə ye'ej šə gaoto' mientrzə cui gotto' Pabən'.

15 Na' ṇa'a ža, le'e yedopə leḡon jont par niḥ le'e len beṇə' ljuēžle ca' əṇabele beṇə' gwnabia' che soldad ca' cueje'ene' gwxe par yide' laolen' na' con gwde'itezele de que par əšaš əche'enəchle šə bi de'e xinjən' none'enə'. Na' neto' cue'enaoto'one' tnezən' par gotto'one' antslə ze'e le'e gan' ža'alēn'.

16 Pero na' zo to bi'i byo che beṇə' zan Pabən', na' benebo' ca naquən' bazjəngüie' so'one'. Nach gwyejbo' cuartelən' par jəzenebo' Pabən'.

17 Nach Pabən' goxe' to capitannə' na' gože'ene': —Gwche' bi'i nga lao beṇə' gwnabia' che soldadən'. De to de'e ye'ebo' le'.

18 Nach capitannə' gwche'e bi'inə' lao beṇə' gwnabia' che soldadən' na' catə' besə'əžine'enə' gože' beṇə' gwnabia'anə': —Ca naquə Pabən' ben' de pres goxe' nada' na' gwṇabe' goclen laogua'anə' par niç zedəgua'a bi'i nga laogo' nga. De to chopə dižə' güe'elembo' le'.

19 Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' bexe'e na' bi'in na' gwche'ebo' ga cui nonə' bene, nach gože'ebo': —¿Bin' de ənao' nada'?

20 Nach bi'inə' gožbo' le': —Ca naquə beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' baçḥ boso'oxi'e yedəsə'əṇabene' le' cuejə' Pabən' gwxe par əselo'one' gan' çəsə'ədopə beṇə' gwnabia' ca', na' con yoso'ode'ine' yesə'ane' de que yoso'ošaš yoso'oche'ene' šə bitequən' none'.

21 Pero bito šejl'i'o chega'aque' çhedə' mazlə çhoa beṇə' ca' banaquən' yesə'əbe'ena' le' tnezən' par so'ote'ene' con šə babnežjw cho'a xtižo'o əselo'one', na' beṇə' ca' baboso'ozoe' jorament gon Diozən' lega'aque' castigw šə se'ej šə sa'ogüe' mientrzə cuiṇə' so'ote'ene'.

22 Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' bose'e bi'inə' na' gože'ebo': —Cuidad no güe'eleno' dižə' ca naquə rsonnə' de'en babedəgo'o laogua' nga.

Boso'osele'e Pabən' lao gobernadorən' ben' le Fels

²³ Nach beṇə' gwnabia' che soldad ca' goxe' chopə capitan che' ca' na' gože' lega'aque' de que cheda ga še'elə yesə'ənite'e probnid len chopə gueyoa soldad beṇə' əsa'ac nia'aze' na' gyon ši beṇə' yesə'əbia' cabey nach yechopə gueyoaga'aque' əso'oxe'e lanz par əžja'aque' Sesarean'.

²⁴ Na' lecza gože' lega'aque' yesə'əyilje' cabey bia cuia Pabən', nich ca' cui bi gaquə che' lao zjso'ene' lao gobernadorən' ben' le Fels.

²⁵ Nach bzoje' to cart de'e əbgoxe'e lega'aque' par gobernadorən' na' nan:

²⁶ “Señor Gobernador:

Nada' Claudio Lisias chzoja' le' gobernador Felix, əchguapa' le' diox.

²⁷ Ca naquə beṇə' Izrael ca' gosə'əzene' bengə na' bazjəngüie' so'ote'ene' ža'aque' gwyə'a na' gwchi'a soldad chia' ca' par jəyesla'ane' chedə' gwnezda' de que naque' beṇə' nasyon Roma.

²⁸ Na' de'en go'onda' ənezda' bi porən' choso'ocuiše'ene' joa'ane' lao beṇə' gwnabia' chega'aque' ca' gan' chəsə'ədobe'.

²⁹ Nach gwnezda' de que choso'ocuiše' le' por ni che bizə falt che' len lei chega'aque'enə', pero bito ənacho bi de'e mal none' par so'ote'ene' o gate'e ližyan'.

³⁰ Nach na'a babla' rson laogua'anə' de que beṇə' Izrael ca' baboso'oxi'e yesə'əbe'enaogüe'ene' par so'ote'ene' na' de'e na'anə' əchselə'ane' laogo'onə' lgüegwzə. Na' babena' mendad len beṇə' ca' choso'ocuiš le' da'aque' laogo'onə' par yesə'əne' le' šə bin' chsa'ac chega'aque' len le'. Si'ixenšgo' che yoguə'əlöl de'en chneyoišgueida' le'.

Claudio Lisias.”

³¹ Nach soldad ca' besyə'əbeje' Pabən' can' ben beṇə' gwnabian' mendad. Na' bedo yel gosə'əgüe'e nezən' len le' besə'əžinte' gan' nzi' Antipatris.

³² Nach gwy'e'eni'inə' besyə'əbi'i soldad ca' ja'ac con ni'ei jəya'aque' cuartelən', na' porzə beṇə' güiab ca' ja'aclene' Pabən'.

³³ Catə' besə'əžine' Sesarean' boso'onežjue' gobernadorən' cartən' zjənoxe'enə' nach gwso'one' Pabən' lao ne'e.

³⁴ Na' beyož blab gobernadorən' cartən' gwṇabene' Pabən' ga be'enə'. Gotə'əbia' de que Pabən' naque' beṇə' Tarso gan' mbane Silisia.

³⁵ Nach gože'ene': —Na' əṇezda' šə bi'in ənao' catə' la'ac beṇə' ca' choso'ocuiš le'.

Nach bene' mendad boso'oseyjue' Pabən' lo'o yo'o gan' chbe' Rei Erodən' catə'ən chone' yelə' jostisən'.

24

Pabən' be'e dižə' lao gobernadorən' ben' le Fels

¹ Na' catə' baḥ goc gueyə' ža zo Pabən' Sesarean', nach bžin be'en naquəch bxož əblao ben' le Ananias na' nche'e to chopə beṇə' golə beṇə' blao na' len to beṇə' le Tertolo beṇə' chac cho'e dižə' lao' lcue'. Nach gwsa'ogüe' xyə contr Pabən' lao gobernadorən'.

² Nach gobernadorən' bene' mendad gwyej Pabən' laogüe'enə' na' Tertolon' gwzolaogüe' chcuiše'ene', che'e gobernadorən': —Si'ixenšgo' Señor Gobernador ca naquə za'ato' laogo' nga ža, la' de'en zocho binlo juisy naquən por le' na' de'e zan de'e güen de'e bachac por ni che can' chnabi'o neto'.

3 Na' gatə'atezə zoto' syempr nato' choxcwleno'onə' Señor Gobernador, tant chebeito' can' chḡabi'o neto'.

4 Na' par niḡ cui gonšgueito' le' zedte, chatə'əyoišgueida' le' əgwzenago' šlož dao' ca naquə nga əḡato'.

5 Ca naquə bengə zo laogo' nga par gono' yelə' jostis che'enə', baḡ ḡezeto' de que naque' to beḡə' güec de'e zed juisy. Na' chde' entr neto' beḡə' Izrael ža'ato' doxenlə yežlyon' chta chḡe' neto' par niḡ gaquəto' choplə, la' naque' beḡə' blao che beḡə' ca' zjənzi' beḡə' Nasaret por ni che de'en chəsə'ənaogüe' de'en əbsed əblo'i de'e beḡə' Nasaretən' gwle Jeso'os.

6 Na' de'e mal juisy ngüie' gone' len yo'odao' əblao cheto'onə' de'en gone'ene' gwž'e'e beḡə' cui zjənaquə beḡə' Izrael lo'inə'. De'e na'anə' gwX-ento'one', na' gone'eto' gonto' yelə' jostis che' segon can' na lei cheto'onə'.

7 Pero na' gwyaz Lisias ben' naquə beḡə' gwn-abia' che soldad ca', na' la fuers beque'ene' lao na'ato'onə'.

8 Na' bene' mendad de que notə'atezəto' chene'eto' əgwcuisto'one' cheyalə' əgwcuisto'one' laogo' nga. Guac əḡabdo' Pabən' bin' goquə par niḡ əḡezdo' che de'e ca' chcuisto'one'.

9 Nach beḡə' Izrael ca' nžague'enə' gwsa'aque' tozə gosə'əne' de que le can' naquən.

10 Nach gobernadorən' bene' seḡy len Pabən' par niḡ əḡe'. Nach gwzolaogüe' gwne': —Ca naquə ḡezda' de que baḡ goc zan iz chono' yelə' jostis che ḡasyon nga, de'e na'anə' ža chebeida' gwzo rson chia'anə' laogo'onə'.

11 Na'a chac šizīn žazə gwya'a Jerosalennə' par əje'elaogua'a Diozən'. Na' gwaquə əṅabga'acdo'one' šə le can'.

12 Na' bito əṅacho chacyoža' no beṅə' lo'o yo'odao' əblaonə' na' bitonə' yesə'əle'ine' nada' ša'a do lo'o yo'odao' ca' yela' par žjəta žjənia' beṅə', na' nic lao' syodan'.

13 Na' bito bi de so'on beṅə' quinga par yesə'əlo'e de que napa' dolə' can' choso'ocuiše' nada'.

14 Con nia' le' clar de que cho'elaogua'a Dioz ben' gwso'elao' de'e xaxta'oto' ca', na' naogua' costombr cobə par cho'elaogua'ane' de'en chəsə'əna zan beṅə' gwlaž chia' ca' zjənaquə costombr mal. Pero bito zjənaquən costombr mal, la' chejli'a che yoguə' libr ca' gan' zjənyoj Xtižə' Diozən' de'en bzoj de'e Moizezən' na' yeziquə'əchlə beṅə' gwso'e xtiže'enə' cana'.

15 Na' zoa' lez de que Diozən' yolīs yosbane' beṅə' guat ca'. Yolīs yosbane' beṅə' güen na' beṅə' mal, ca'aczən' beṅə' gwlaž chia' ca' nite'e lez gone'.

16 Na' zotezə zoa' chi' yichja' chona' can' chene'e Diozən' par nich nezda' lo'o yichjla'aždaogua'anə' de que bito napa' dolə' lao Diozən' na' nic lao beṅachən'.

17 Bagoc zan iz zoa' zitə', pero ṅa'a ža babeyeda' Jerosalennə' par bnežjua' mech de'en btoba' par beṅə' yašə' ca' chəsə'əyažj chəsə'əchine' na' jua'a de'e jua'a lo'o yo'odao' əblaonə'.

18 Na' goquən' zoa' lo'o yo'odao' əblaonə' babexi' beyacha' can' na lei de'en bzoj de'e Moizezən', na' chnežjua' de'e ca' chnežjua' par Diozən'. Ca' chona' catə' to chopə beṅə' Izrael za'ac Asian' bla'aque' gan' zoa'anə'. Bito əṅacho nochlə ntopa' na' bitobi

scandl chona'.

¹⁹ Na' lega'aquen' žalə' bda'aque' laogo' nga par yoso'ocuiše' nada' šə bin' chsa'ac čhega'aque' len nada'.

²⁰ O beṇə' quinga nitə' nga guac yesə'əne' šə bi de'e malən' nona' catə'ənə' boso'odie' nda'lao beṇə' gwnabia' čhega'aque' ca'.

²¹ Tozə de'en gwnia' laoga'aque'en, catə'ən gožəga'aca'ane': "Ca naquə nga chonle yelə' jostis čhia'anə', chonlen čhedə' chejli'a de que gwžin ža yesyə'əban beṇə' guat ca'."

²² Catə' bene goberṇador Felsən' gwna Pabən' ca', bitoch gone'ene' gone' yelə' jostis čhe Pabən' ca orən', čhedə' la' baṇezczene' čhe de'en chejle'e chio'o chonlilažə'əcho Jesocristən'. De'e na'anə' par gwcho'one' čhega'aquen' sša gože' lega'aque': —Catə' yidə Lisiasən' ben' naquə beṇə' gwnabia' čhe soldad ca', cana' yeyož gwzenaga' ca naquə de'e nga chaole xya nga.

²³ Nach Felsən' bene' mendad len to capitan čhe' par beče'e Pabən' gaquəche' pres na' gatə' lsens par gone' bitə'ətezə chene'ene' na' guaquə žjəsə'əlanə' beṇə' migw čhe' ca' le' par əso'ene' šə bi de'e chyažjene'.

²⁴ Goc to čhopə ža beza' goberṇador Felsən' Sesarean' catə' bezžine' len no'ol čhe'enə'. Naque' no'olə Izrael na' le' Drosila. Na' gox Felsən' Pabən' na' bzenague' be' Pabən' dižə' can' cheyalə' gonlilažə'əcho Jesocristən'.

²⁵ Nach Pabən' be'elene' le' dižə' can' cheyalə' goncho par gaccho beṇə' güen lao Diozən' na' can' bito cheyalə' güe'echo latjə nabia' la'ažda'omalchon' chio'o, na' can' əžin ža catə' Diozən' čhoglaogüe'en

che to to chio'o beṇaḥ šə nocho napcho dolə'. Na' gobernador Felsən' bžebe' xte juisy ca naquə dižə' de'en choe' Pabən'. Nach gože'ene': —To ca'atə'ətə' gwzenaga' ṇa'a. Guaxcza' le' catə' gatə' to latjə' chia'.

²⁶ Gobernadorən' goquene' cueze' par niḥ Pabən' əgwnežjue'ene' mech par yosane' le', na' de'e na'anə' goxe'ene' telizə be'elene' le' dižə'.

²⁷ Ca' chac gwde chop iz, na' le'e bžine tyemp gwde ben' le Porsio Festo goque' gobernador. Na' de'en gone'e Felsən' yega'ane' binlo len beṇə' Izrael ca' catə' cuich naque' gobernadorən', de'e na'anə' ze'e yechoje' bene' mendad ze'e deczə Pabən' pres.

25

Pabən' chzo rson che' lao gobernadorən' ben' le' Festo

¹ Na' catə' bžin Feston' Sesarean' gan' ṇabi'e, gwzoe' šonə ža na' gwze'e gwyeje' Jerosalennə'.

² Nach bχoz əblao ca' na' nochlə beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' ja'aque' jesə'əye'ene' par boso'ocuiše' Pabən'.

³ Na' gwsa'atə'əyoine' Feston' gone' goclen gaquə can' chəsə'əṇabe', gonšgue' mendad əžjso'e Pabən' Jerosalennə'. Gwsa'atə'əyoine' le' gone' ca' par niḥ lega'aque' yesə'əbe'enaogüe' Pabən' par so'ote'ene' tnezən'.

⁴⁻⁵ Nach Feston' gože' lega'aque' de que Pabən' naque' segor Sesarean' na' leczə gože' lega'aque': —Nada' bito yega'ana' Jerosalennə' sino le'e cheza'atia'. Beṇə' ca' zjənaquə blao entr le'e gwaquə əsa'aque' len nada', na' šə bi de'e xinjən' non be'enə', gwaquə yoso'ocuiše' le' Sesarean' gan' chona' yelə' jostisən'.

6 Na' gwzoe' len lega'aque' ca do xon' o ši ža na' beyeje' Sesarean'. Nach beteyo gwchi'e gan' chone' yelə' jostisən' na' bene' mendad gwyej Pabən' laogüe'enə'.

7 Nach catə' bžin Pabən' laogüe'enə' banitə' beṇə' Izrael ca' za'ac Jerosalennə' na' le'e gwse'echjte' le' na' gosə'əzolaogüe' chosə'əcuiše'ene' chəsə'əne' de que de'e zan de'e mal juisy de'e chone', pero na' bito bla'alaon šə chso'e dižə' lin'.

8 Nach Pabən' bzo rson che'enə' gwne': —Ni tozə falt cuiṇə' gapa' len lei che neto' beṇə' Izrael, na' ni len yo'odao' əblao cheto'onə' na' nic len Rei Sesar ben' chnabia' doxen ṇasyon Roman'.

9 Nach Feston' ca naquə gone'ene' soe' binlo len beṇə' Izrael ca' gože' Pabən': —Ĳegüe'endo' sa'o nič gona' yelə' jostis chio'onə' Jerosalennə' ca naquə yoguə' de'e quinga choso'ocuiš beṇə' quinga le'?

10 Nach Pabən' gwne': —Laogo' len' zecha', banzo Rei Sesarən' le' par gono' yelə' jostis, na' nga cheyalə' gaquə yelə' jostis chia'anə'. Ca naquə beṇə' Izrael quinga, le' nezcədo' de que bito bi bi ne'e gona' contr lega'aque'.

11 Žalə' bi falt bagwdapa' o bichlə de'e babena' de'e cheyalə' gata', bito nia' cui gata'. Pero de'en cui bi bi nona' ca naquə de'en choso'ocuiš beṇə' quingan' nada', notono no zaquə' əgwde nada' laoga'aque'enə'. Na' ṇa'a chṇaba' tia' lao Rei Sesarən' nič cuine' gone' yelə' jostis chia'anə'.

12 Nach Feston' len beṇə' gwnabia' che' ca' yelə' boso'oxi'e naquən' so'one', nach gože' Pabən': —Lao Rei Sesar na'anə' bagwṇabo' tio', na' laogüe' na'anə' šejo'.

Feston' bdie' Pabən' lao Rei Agripan'

¹³ Na' ca' chac gwde to chopə ža catə' Rei Agripana' no'ol che' Berenise bla'aque' Sesarean' par bedəsə'əguape' Feston' diox.

¹⁴ Na' gwnite'e zan ža, na' be'elen Feston' Rei Agripan' dižə' ca naquən' chac len Pabən', gože'ene': —Zo to beṇə' nyixjw Felsən' pres nga.

¹⁵ Na' catə' gwy'a Jerosalennə' bχoz əblao ca' na' len nochlə beṇə' golə beṇə' blao che nasyon Izraelən' gosə'əṇabe' choglaogua'an che' de que nape' dolə'.

¹⁶ Pero na' gožəga'aca'ane' ca naquə costombr che chio'o beṇə' nasyon Roma bito gaquə gwdecho beṇə' sa'aque' castigw sin cui yesyə'ədillaogüe' beṇə' ca' choso'ocuiš lega'aque' na' gatə' latjə yoso'ozo rson chega'aque' ca naquə de'en choso'ocuiše'ene'.

¹⁷ Na' catə' bla'aque' nga beteyo le'e gwche'etia' gan' chona' yelə' jostisən', nach bena' mendad gosə'əbeje' Pabən'.

¹⁸ Na' beyož boso'ocuiš beṇə' ca' le', ni tozə de'en chacda' choso'osbague'ene' le' cui bi gosə'əne'.

¹⁹ De'en chaczə chega'aque' len le', cui chejṇi'alažə' Pabən' can' chse'ejṇi'alažə' lega'aque' na' chso'e dižə' che to de'e beṇə' guat beṇə' gwle Jeso'os, na' Pabən' ne' de que mbancze'.

²⁰ Na' nada' ža, cui bežellažə'a bi gona' ca de'en chac chega'aque', nach goža' Pabən' šə chene'ene' yeza'alene' nada' Jerosalennə' par nič gaquə yelə' jostis che'enə' ca naquə de'e ca' choso'osbague'ene' le'.

²¹ Per na' gwṇab Pabən' šeje' gaquə yelə' jostis che'enə' lao Rei Sesarən'. Nach bena' mendad

beyeiĵue' mientr gwdi'ane' lao Rei Sesarən'.

²² Nach Rei Agripan' gože' Feston': —Łeczə che'enda' gwzenaga' can' choe' ben' dižə'ənə'.

Nach che' Feston' le': —Gwxe əgwzenago'.

²³ Nach beteyon' de'e juisy chacchgua besə'əžin Rei Agripan' na' len Berenise, nach gwso'e gan' chi' gubernadorən', na' łeczə zjəlen beṇə' gwnabia' che soldad ca' na' yeziqə'əchlə beṇə' blao che syodan'. Nach ben Feston' mendad jesə'əxi'e Pabən'.

²⁴ Nach Feston' gwne': —Rei Agripa na' yoguə'ələl le'e ža'ale nga len neto', ca naquə benga chgüiale nga, beṇə' zan beṇə' Izrael ca' ža' Jerosalennə' na' beṇə' ca' ža' nga bagosə'əṇe' nada' de que beṇə' mal benga, chəsə'əṇabe' de que cabich cheyalə' əban benga yežlyon'.

²⁵ Pero na' chgüia' nada' de que bito bi bi none' par choglaogua'an gate', na' bagwṇabe' tie' lao Rei Sesarən' na' bačh goža'ane' šeje'enə'.

²⁶ Pero na' cui de bixa de'e gwzoja' rein' par yapa'ane' bin' none'. De'e na'anə' bačh gwleja'ane' laole nga, na' catec naco' le' Rei Agripa, par ničh na' yeyož əgwzenagcho che' na' gatə' de'e gwzoja'.

²⁷ La' chacda' bito bi rson napa' con əgwsełə'a to pres sin cui gwzoja' šə de bi de'en none'.

26

Pabən' bzo'e rson che' lao Rei Agripan'

¹ Nach Rei Agripan' gože' Pabən': —Guaquə nio' par əgwzo' rson čhio'onə'.

Nach Pabən' bze ne'en lao beṇə' ca' gwzolaogüe' bzo rson che'enə' gwne':

2 –De'e mba juisy nga bagoc chia', Rei Agripa, ca naquə nga de to latjə na'a gwzo rson chia'anə' laogo' nga ca naquə de'en choso'ocuiš beṇə' Izrael gwlaž checho ca' nada'.

3 Le' nezdə' ca naquə costombr che chio'o beṇə' Izrael, na' ca naquə beṇə' gwlaž checho ca' chsa'acyože' entr lega'acze'. De'e na'anə' ža chatə'əyoišgueda' le' par gapəšgo' yelə' chxenlažə' əgwzenago' chia'.

Pabən' be'e dižə' can' bene' catə' cuiṇə' gonlilaže'e Jesocristən'

4 Yoguə'əloḷ beṇə' Izrael gwlaž checho ca' zjənezcene' nac gwzə' dezd gwzə'olə' bgüego'otia', gwzə' Jerosalennə' entr lega'aque'.

5 Na' zjənezcene' de que nada' dezd bgüego'otia' naca' beṇə' fariseo, na' neto' beṇə' fariseo naochto' yoguə'əloḷ costombr de'en de ca naquən' chejṇi'alažə'əcho Diozən' mazəchlə ca notə'ətezəchlə beṇə' Izrael.

6 Na' beṇə' gwlaž checho ca' bachəsə'ənabe' gono' yelə' jostis chia' laogüe de'en chejli'a de que gwžin ža catə' Diozən' yosbane' beṇə' guat ca' can' bene' lyebe len de'e xaxta'ocho ca'.

7 Beṇə' zan lao šižin family che chio'o beṇə' Izrael nite'e chso'elaogüe'e Diozən' do yichj do lažə'əga'aque' na' do ža do yel nite'e lez gaquə complir ca naquə lyeben'. Na' ni che de'en zə' lez yosban Diozən' beṇə' guat ca', de'e na'anə' choso'ocuiš beṇə' Izrael ca' nada' Rei Agripa.

8 ¿Bixchexan' chaque le'e caguə de'e no šejle'enə' de que Diozən' cholis chosbane' beṇə' guat ca'?

Antslə Pabən' blagzejə' blagzide' benə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən'

⁹ Antslə nada' gocda' de'e cheyalə' gona'an bente'ca' contr benə' ca' chso'onlilažə' Jeso'os ben' naquə benə' Nasaret.

¹⁰ Benə' zan benə' Jerosalen ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' bseyjua' ližya segon can' na yiš de'en beḡa'a de'en gwso'on bḡoz checho ca' benə' ca' zjənaquə benə' blao. Na' catə' bḡoz əblao ca' gosə'əchoglaogüe'en so'ote' benə' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' lena' bda' cho'a xtižə'a.

¹¹ Na' de'e zan las gwyə'a to to yo'odao' jəsaquə'əzi'iga'aca'ane' par niçh yoso'ožia yoso'onite'e Jesocristən'. Na' de'e tant-tec bgue'iga'acda'ane' gwyə'a blagzejə' blagzidəga'aca'ane' syoda che nasyon ca' yelə'.

Pabən' be'e dižə' can' goquə bembie Jesocristən'

¹² Na' leczə güen de'e na' əzya'a Damascon'. Noḡa'a yiš de'en gwso'on bḡoz checho ca' benə' ca' zjənaquə benə' blao de'en chon mendad gona' ca'.

¹³ Pero na' lao əzya'a ngua'a nezən' ca' do gobiž catə'əczla ble'ida' to be'eni' juisy de'e za' le'e yoban' xte bnitlaon be'eni' che bgüižən' na' to gwyechjzən nada' len benə' ca' žaga'anə'.

¹⁴ Na' xte bgüixə yoguə'əto' lao yon'. Ca' deto' lao yon' catə' benda' to benə' chne' dižə' ebreo gwne': "Saul, ¿bixchen' nlagzejə nlagzido' nada'? De'en chono' contr nada' chone zi' cuino' can' chac che to go'on bian' chlibə lao ya la de'en zo lao garrošən'."

¹⁵ Nach bolgüižə'ane' chapa'ane': "¿No le Señor?" Nach gwna Xancho Jeso'osən': "Nada' Jeso'osən' nlagzejə nlagzido'.

16 Pero na'a beyas la' bach bloe' laogua' le' par nich gono' xšina'anə' na' go'o dižə' che yoguə'əlol de'e quinga bach ble'ido', na' yeziquə'əchlə de'e ze'e le'ichdo' catə' yozloe' laogua' le'.

17 Na' na'a əselə'a le' gan' ža' beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael na' bito gua'a latjə no got le', ni beṇə' Izrael na' nic beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael.

18 Eselə'a le' par nich əgwzejni'ido' lega'aque' nac so'one' par nich šo'o be'eni' chia'anə' lo'o yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' yesə'əbejyichje' de'e malən'. Na' yesyə'əchoje' xni'a gwxiye'enə' na' yoso'ozenague' che Diozən' na' nitlao xtolə'əga'aque'enə', na' əsa'aque' txen len yoguə'əlol beṇə' ca' yelə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' por ni che de'en chso'onlilaže'e nada'."

Pabən' bzenague' can' gož Jesocristən' le'

19 Na'a ža Señor Rei, bzenaga' ca naquə de'en bzejni'i Jeso'osən' nada' len de'en ble'idaogüe'eda'.

20 Zgua'atec Damasco na' gwzolaogua' bzejni'ida' beṇə' ca' ža'anə' che Jesocristən', na' leczə ca' Jerosalennə' na' doxen gan' mbane Jodean'. Na' lente beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael gwdixjue'iga'acda'ane' de que cheyalə' yesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə' na' yoso'ozenague' che Diozən', na' so'one' ca gacbia' de que babesyə'ədinjene' xtolə'əga'aque'enə'.

21 Na' por ni che de'en chzejni'ida' beṇə', de'e na'anə' beṇə' Izrael gwlaž checho ca' gosə'əzene' nada' lo'o yo'odao' əblao chechon' na' gwsa'aclačže'e so'ote' nada'.

22 Pero na' Diozən' zocze' chaclene' nada' par niĉ zocza' cho'a xtiže' enə' xte ža neža len yoguə' ələl beṇə', la'anə' bi'i xcuidə' na' la'anə' beṇə' golə. Bito ṇacho bilə bagwnia' sino ca de'en gosə'anaczə de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana', na' can' gwna de'e Moizezən' ĉe de'en za' gaquə ca tyemp ĉhega'aque'enə'.

23 Gwso'e dižə' de que Cristən' ben' selə' Diozən' par gaquəlene' ṇasyon ĉhechon' cheyalə' saquə' əzi'e na' le' gaque' beṇə' nech yebane' ladjo beṇə' guat ca' na' cuich gate'. Na' leczə gwso'e dižə' de que Cristən' gwzenene' chio'o naccho beṇə' Izrael na' len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael naquən' goncho par niĉ šo'o be'eni' ĉe Diozən' lo'o yiĉhjlə'ažda'ochon'.

Pabən' gone'ene' gone' par niĉ Rei Agripan' gonlilaže'e Jesocristən'

24 Na' ca' cho'e dižə'anə' par chzo rson ĉe'enə' catə'əczla gwṇe Feston' zižjo gože'ene': —Chac ton-ton' Pab. De'e tanttec chsedo' na'anə' baĉh chac tonto'.

25 Nach Pabən' gože' Feston': —Bito chac tonta' Señor Gobernador. Dižə' lin' cho'a na' de'e yejni'anə'.

26 Ca naquə Rei Agripa nga, nezene' ĉe de'e quinga cho'a dižə' ĉei na' de'e na'anə' cho'a dižə'an clar laogüe' nga. Zoa' segor cabi ṇacho cui nezene' ĉe' de'e ca', la' caguə goquə de'e ca' do gazə zo bižə' de'e ngašə'anə'.

27 Le' Rei Agripa, ĉəchejli'o ca naquən' bosozoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana'? Nada' nežda' de que chejli'o.

28 Nach Rei Agripan' gože' Pabən': —¿Echacdo' len to čhopə bi'in bagwna'onə' gonlilažə'ətia' Je-socristən'?

29 Nach Pabən' gože'ene': —Chona' orasyon lao Diozən' de que šə to čhopə dižə' o šə zan dižə' de'e bagwnia' le', le' na' yoguə'əloł beṇə' ca' choso'ozenag can' əṇia' nga so'onlilažə'e Je-socristən' can' chonlilažə'ane', pero sin cui gacle pres ca nada' nga ncheja' naca' pres.

30 Na' beyož gwna Pabən' ca' bezoža' Rei Agripan' len no'ol čhe' Berenisen' na' len goberṇador Feston' na' beṇə' ca' gosə'əbe' len lega'aque'.

31 Nach bežaše' jəsyə'ədobe' ga yoblə nach gwse'e ljuežje': —Bito əṇacho bi chon bengə de'e zaquə' gate' o gate'e ližya.

32 Nach Rei Agripan' gože' Feston': —Guaquə yezan bengə žalə' cuiṇə' nabe' tie' lao Rei Sesarən' par gone' yelə' jostis čhe'enə'.

27

Boso'osele'e Pabən' Roman'

1 Nach boso'oxi'e yoso'osele'e neto' Italian' tlaonis. Na' Pabən' len yeto čhopə pres ca' gwsa'aque' lao na' to capitan beṇə' le Jolio. Naque' capitan čhe zan soldad čhe rein' beṇə' zjənzi'e “Batallon Augusto”. Na' nada' Locas zoa' len Pabən'.

2 Nach gwyo'oto' to lo'o barcw de'e za' Adramitio par əžinən Asia. Na' za'alēn Aristarcon' neto'. Naque' beṇə' syoda Tesalonica de'en chi' gan' mbane Masedonian'.

3 Beteyo bžinto' Sidonṇə' na' Jolion' bencze' güen len Pabən' be'e latjə par gwyeje' gan' ža' beṇə' migw čhe' ca' par boso'onežjue'ene' bi de'en byažjene'.

4 Na' gozsa'ato'onə' na' zdato' to lcue'ej lata' yežlyo de'e nga'an lo'o nisdə'onə' de'en nzi' Čhipre, čhedə' be'enə' chečhjan clelə, na' yežlyo na'anə' bcue'ejan neto' len be'enə'.

5 Na' beyož gwdeto' lao nisdəo' de'en de cho'i gan' zjəmbane distrit ca' de'en zjanzi' Silisia na' Panfilia nach bžinto' syoda gan' nzi' Mira de'en čhi' gan' mbane distrit čhe Lisia.

6 Na' na' bžele capitannə' to barcw de'en za' syoda Alejandria na' chza'an šejan Italian', na' bene' mendad gwyo'oto' lo'inə' na' lenczə le'.

7 Nach gwza'ato' zdato' lao nisən' de'e yoblə. Zan ža zdato' šo'olažə' na' do canə gwdeto' galə'əzə gan' ne' Gnido. Na' por ni čhe can' gwyečh be'enə' de'e na'anə' cui be'en latjə šejto' licha na' de'e na'anə' gwcua'ato' zdato' to lcue'ej yelatə' yežlyo de'e nga'an lo'o nisdə'onə' de'en nzi' Creta, part de'en zo galə'əzə syodan' de'en nzi' Salmon, la' na' cuitec gwyečh be'enə' fuert.

8 Na' zdato' do canə to lcue'ejan' na' bžinto' ganə' nzi' Buenos Puertos galə'əzə yež de'en nzi' Lasea.

9 Na' gocze gwde zan ža zdato' na' bačh chonən zdebə par šejəchto' lao nisən' čhedə' bačh bžin tyemp catə' chečhchgua be' zaguən'.

10 Na' Pabən' gwneyoine' beənə' ca' che'e lega'aque': —Chgüia' de que ca naquə biaj nga naquən lechguale zdebə na' nxož caguəgazə cuiayi' de'en noa' barcon' sino lenczə len na' len yelə' mban čhecho šə šejəchcho.

11 Pero na' capitan čhe soldad ca' bzenaguəche' čhe ben' nsa' barcon' na' čhe xan barcon' cle ca čhe de'en gož Pabən' lega'aque'.

12 Na' latjə gan' zoto' bito naquən par əgwdeto' tyemp zaguən', na' gwyān beṇə' ca' gwsa'acquene' šə gaquə güench sa'ato' na' əžinto' yež gan' ne' Fenise par nič na' zoto' te de'e zaguən'. Fenisen' naquən puert che Creta gan' cuitec chečj be' de'en za' la'alə na' che'elə.

Gwyechj to be' gual lao nisda'onə'

13 Na' gwzolaō chečj to be' gol de'e za'ate che'elə, nach beṇə' ca' choso'osa' barcon' gwsa'acquene' de que gaaquə can' chse'ene'ene', nach gozsa'ato' zdato' lao nisən', zdato' galə'əzə Cretan'.

14 Pero na' caguə gwžā catə' za' to be' gual de'e nzi' Noreste de'e chečjən contr galən' zda barcon'.

15 Na' bžiguə'əxəxjən barcon', caguə bi goquəch gonto'. Na' gwlejyichjšazə cuinto' len barcon' nžiguə'ən neto'.

16 Na' ca' zdato' to lcue'ej yežlyo dao' de'e nzi' Clauda de'e chi' lo'o nisda'onə' gan' cuitec gwyechj be'enə'. Na' barcw cha'o gan' yo'oto'onə' nxobən to barcw dao', na' caṇe goc becueto'on lo'i de'e cha'onə'.

17 Na' ca beyož becueto' barcw da'onə' lo'i de'e cha'onə', na' bčejto' barcon' ryat par gwlo'oto' fuers čei. Na' laogüe de'e bžebto' gaguə'əto' gan' naquə yox, bletjto' lachə' de'en chon par nič chza' barcon' nič cuich bžiguə'ətec be'enə' len. Na' zdato' lao nisən' con can' gwyej barcon'.

18 Pero na' bžaglaochguato' čhedə' gwyechjchgua to be' gual juisy nach beteyo boso'ošašsaze' yoa' ca' nsa'annə' boso'ozalə'en lo'o nisən'.

19 Na' ža gwyon žeinə' goclenga'acto'one' besšazəto' šinlaz barcon'.

20 Na' zan ža bito bolo'e lao bgüižən' na' še'elən' ni que zjan_la'azə beljw ca'. Na' de'e tant gwyečhjchgua be'enə' xte bitoch gwzoto' lez yelato'.

21 Na' goquən' bač gwža cui chaoto', nach Pabən' gwzože'e ladjo beṇə' ca' na' gwne': —Le'e beṇə', žalə' əbzenagle čhia' catə'ən gwnia' cui sa'acho Cretan' bito chac čhecho quinga žalə' ca' na' bito gwžiayi' šin_lazchon'.

22 Pero na' chnia' le'e le'e yebei čhedə' ni to le'e cui cuiayi' yelə' mban čhelen', lete barcw nga cuiayi'in.

23 Na' ca naquə cho'elaogua'a Diozən' na' baben cuina' lažə' ne'enə', de'e na'anə' bablo'e lao angl čhe'enə' nada' neže', na' anglən' gwne' nada':

24 “Bito žebo' Pab. Syempr cheyalə'əczə tio' lao Rei Sesarən', na' əchnia' le' de que Dioz na'anə' gone' par nič ni to beṇə' ca' za'ac len le' cui sa'at.”

25 Na'a ža, le'e yebei, čhedə' nezda' de que Diozən' gone' par nič gaquə can' bagwna anglən' nada'.

26 Pero bia'aczə yecho'onən' chio'o yo biž de'e nga'an_l latə' lo'o nisən'.

27 Na' že' goc žda'obiž zdato' nilə na'alə lao nisda'o de'enə' nzi' Adria. Na' ca do chel beṇə' ca' zjənsa' barcon' gwsa'acbe'ine' de que bač zdato' serczə to yo biž.

28 Nach boso'oletje' to plom lo'o nisən' par boso'ochixə' ca do ja'aquə'ətə' zitjw naquə nisən', na' beyož boso'ochixə'ennə' goquən š'i'intochoa metr. Nach gosə'əzdie' yelatə' na' bosə'əzchixə'en de'e yoblə na' ca orən' goquən gažəchoa metr.

29 Na' besə'əžebe' žjti'i barcon' yej lo'o nisən' nach boso'oletje' tap ya xen de'en ne' ancla,

boso'ocheje'en zda xni'alei par gws'o'oxə'an barcon' na' bazjəzelaže'e še'eni'.

³⁰ Nach beṇə' ca' zjənsa' barcon' gwsa'acლაže'e yesyə'əxonje' na' boso'oletje' barcw da'onə' con chosə'ade'itezene' yoso'oletje' ancla ca' de'en yoso'ocue' laolei.

³¹ Nach Pabən' gože' capitannə' na' len soldad ca': —Šə beṇə' quinga cuich nite'e lo'i nga, ni tocho cui yelacho.

³² Nach soldad ca' gosə'əchogue' don' zjəncə'a barcw da'onə' na' boso'osane'en.

³³ Nach do šbal' Pabən' gwzolaogwṇeyoine' beṇə' ca' de que cheyalə' sa'ogüe', che'e lega'aque': —Na'a chac žda'obiž zole cui čhtasle na' cui chaole.

³⁴ Na'a ža, chatə'əyoišgueida' le'e le'e gao par nič sole binlo, la' de'e li ni tole cui cuiayi'ile.

³⁵ Na' beyož gwne' ca' bexe'e to yetxtilən' na' be'e yelə' choxcwlen che Diozən' lao yoguə'əlöl neto' ža'ato' lo'o barcon' nach gwxi'e to pedasən gwzolaogüe' chaogüe'en.

³⁶ Nach yoguə'əlölto' bebeicheto' na' leczə gwdaoto'.

³⁷ Čhopə gueyoa gyonši'intoto'onə' ža'ato' lo'o barcon'.

³⁸ Na' gwde gwdaoto' con ca beljeto' na' ca naquə trigon' de'e ne'e zjənsə'e, gws'o'se'en lo'o nisən' nič barcon' cuich goctequən zi'i.

Goxj barcon'

³⁹ Na' catə' gwye'eni' bito zjənombi'e yežlyon' gan' besə'əžine' pero na' choso'ogüie' de to latjə ga žia nisən' žizə na' bade to lašə' de'e naquə porzə yox. Nach gwsa'aque' tozə par nič žjəche' barcon' lašə' lao yoxən'.

40 Nach gosə'ə̇chogue' do che ancla ca' na' gosə'ə̇bejyichjga'aque'en lo'o nisən'. Nach bososeže' do de'en bosoocheje' yag de'en chsa' barcon' licha na' bosoolise' lachə' de'en zo yichjen' par bžiguə' be'enə' len, nach əzja'aque' cho'a nisən'.

41 Pero na' jəsə'ə̇di'e ga chedil nisdə'onə' len to de'e yoblə, na' jšo'o laogüen' lo'o yoxən' na' caguə goquəch tan. Na' nisən' gwzolao bzojən xni'einə' de'e tant fuers nsa'an.

42 Nach gwsa'aclažə' soldad ca' so'ote' pres ca' nič ni toe' cui yesyə'ə̇xoe' lao nisən' na' yosyo'oxonje'.

43 Pero na' capitannə' gone'ene' yosle' Pabən' na' bžone' ca' naquən' bachsa'aclažə' soldad ca' so'one', nach bene' mendad len pres ca' šə noe' chac chxoa lao nisən', guaquə lega'acteque' yesyə'ə̇xite'e lao nisən' na' yesyə'ə̇choje' yo biž.

44 Na' bene' mendad de que beṇə' ca' cui chac yesə'ə̇xoa lao nisən' yoso'ochine' no yagla' o bichlə šinlaz barcon' par yesyə'ə̇xoe' lao nisən'. Ca' gwsone' na' yogue'e besə'ə̇žine' binlo yo bižən'.

28

De'en goc che Pabən' žlac zoe' Malta

1 Na' catə' beyož bžin yoguə'ə̇to' yo bižən' gwnezeto' de que latjənə' nzi'in Malta na' naquən to yežlyo de'en nga'an latə' lo'o nisən'.

2 Na' beṇə' ca' ža'anə' mbachgua gwsə'elaogüe'e neto', bosooxene' to yi' xen na' gwsa'axe' yoguə'ə̇lołto' gan' nite'enə' chedə' bagwzolao yəjon' na' chacchgua zag.

3 Nach Pabən' btobe' xonj xis na' lao chcue'en lao yi'inə' bechojczlə to bel̄ bia benen lo'inə' na' gwdi'inəb ne'enə' xte golə'əditəb.

4 Na' choso'ogüia beṇə' ca' nalə'ədit belən' na' Pabən', nach gwse'e ljuežje': —De'e li benga naque' beṇə' güet beṇə'. Baḥ bele' lao nisən' pero na' Diozən' bito cho'e latjə əbane'.

5 Nach bse'esə' ne'enə' lao yi'inə' niḥ bexopə belən' na' bito bi goquene'.

6 Nach beṇə' ca' baḥ chəsə'əbeze' bat solao gatə' Pabən' yi o əbiḫəcle' to de repentzə gate'. Na' ca' gosə'əbeze' sša na' choso'ogüie' bito bi bi chaquene' nach gwso'one' xbab yoblə chəsə'əne' de que naque' to beṇə' cheyalə' šejni'alažə'əcho.

7 Beṇə' blaο che doxen Maltan' le' Poblion' na' de bien che' galə'əzə, na' mbachgua be'elaogüe'e neto' na' gwzoto' šonə ža len le'.

8 Na' goquən' xa Poblion' de' cam chacšenene' yo'e de'e la na' che'ine' yiž chen. Nach Pabən' gwyo'e gan' de'enə' na' beyož bene' orasyon gwḫoa ne'enə' yichj beṇə' güe'enə' na' beyone' le'.

9 Beyož bene' ca' yeziquə'əchlə beṇə' ca' ža' latjən' beṇə' chsa'acšene leczə bda'aque' na' beyone' lega'aque'.

10 Na' beṇə' ca' de'e zan de'e gwso'one' cheto'. Na' catə' bžin ža beza'ato', bosyo'ož'e lo'o barcon' yoguə' de'e ca' chyažjeto'.

Pabən' bžine' Roman'

11 Bega'anto' Maltan' šon bio' nach gwza'ato' zjəzdato' lao nisən' yo'oto' to lo'o barcw de'en za' Alejandria de'e gwlezə latjən' mientr gwde de'e

zaguən'. Na' mben le'e barcon' lgua'a lsaquə' ca' zjənzī' Castor na' Polocs.

¹² Na' bžinto' gan' ne' Siracosa na' gwzoto' šonə ža.

¹³ Na' gozsa'ato' par bžinto' gan' ne' Regio. Na' na' bega'anto' tža. Na' gwzolao chečhj be' de'en za' che'elə, na' beteyo bezžinto' ganə' nzi' Poteoli na' na' bechojto' lo'o barcon'.

¹⁴ Na' bežagto' beṇə' ljuežjto' ca' chso'onlilažə' Jesocristən' Poteoli na' gosə'əṇabe' gwzoto' len lega'aque' to xman. Na' gwdenə' gwza' ni'ato' par zdato' Roman'.

¹⁵ Pero na' antslə ze'e žinto' Roman' gosə'əṇeze beṇə' ljuežjto' ca' ža'anə' de que əžinto' na' bedəsə'əleze' neto' latjə gan' nzi' lao ya'a che Apio, na' gan' ne' Šonə Ranš. Na' catə' ble'i Pabən' lega'aque', be'e yelə' choxcwlen che Diozən' na' bebeine' lo'o yichjla'ažda'ogüe'enə'.

¹⁶ Na' ca bžinto' Roman' capitannə' bene' pres ca' yelə' lao na' beṇə' gwnabia' che soldad ca', pero na' Pabən' gotə' lsens soe' ca'azə na' gwzo to soldad gwdapə le'.

Pabən' be'e xtižə' Jesocristən' Roman'

¹⁷ Na' goquən' beyon ža Pabən' goxe' beṇə' blao che beṇə' Izrael ca' ža' Roman' na' catə' beyož besə'ədobe'enə' gože' lega'aque': —Beṇə' bišə', bito ṇacho bi bena' contr beṇə' gwlaž checho ca' o contr costombr che de'e xaxta'ocho ca'. Pero na' Jerosalen na'ate gwso'one' nada' pres lao na' beṇə' Roma ca'.

¹⁸ Na' beṇə' ca' beyož gosə'əṇabyože' gwsa'aclaže'e yoso'osane' nada' chedə' cui bi bi xtołə'a de par əṇacho gata'.

19 Pero na' beṇə' gwlaž ca' ža' Jerosalennə' bos'ožoncze' par yoso'osan beṇə' ca' nada'. De'e na'anə' benən byen gwṇaba' tia' lao Sesarən', pero bito ṇacho gua'a part beṇə' gwlaž chia' ca'.

20 Na' de'e nin' chac bač goxa' le'e par le'ida' le'e na' par güe'elena' le'e dižə'. Na' chnia' le'e por ni che de'en zocho lez yesyə'əban beṇə' guat ca', balə beṇə' gwlaž checho ca' gosə'əzene' nada' na' bos'očheje' nada' gden ni.

21 Nach beṇə' ca' gwse'ene': —Bito bi bi cart ṇe'e la' laoto' nga de'e za' Jodean' de'e güe' dižə' šə bin' chac len le', na' notono no beṇə' gwlaž ṇe'e la'ac yesə'əṇe' mal chio' o əsa'ogüe' xya contr le'.

22 Pero na' chaqueto' güenczən' yeneto' go'o dižə' ca naquən' chono' xbabən', la' neto' ṇezetō' doxenlə chəsə'əṇe' contr le'e chejle'ele che Jesocristən'.

23 Na' bos'ožie' bia' to ža par žjəsə'əye' le' na' beṇə' zan zjənaque' ja'aque' gan' zo'enə'. Nach Pabən' be'e dižə' len lega'aque' can' chon Diozən' chnabi'e notə'ətezə beṇə' chso'e latjə. Na' bzejni'ine' lega'aque' can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən' na' can' na de'en bos'ožoj de'e profet ca' beṇə' ca' gwso'e xtižə' Diozən' cana' par nič se'ejle'e che Jeso'osən'. Bedo ža be'e dižə'ən len lega'aque'.

24 Na' balə beṇə' ca' gwse'ejle'e ca naquə dižə' de'en be'enə' na' yebale' cabi gwse'ejle'e.

25 Na' ca' chac gwsa'aque' choplə, na' bazon yesa'aque' catə' gož Pabən' lega'aque': —De'e li can' gož Spirit che Diozən' de'e profet Isaiazən' ben' be' xtižə' Diozən' cana' gožən le' gwzoje'en par de'e xaxta'ocho ca', nan:

²⁶ Gwyvej gož beṇə' gwlaž čio' ca' de que Diozən' ne':

De'e li yenele pero cabi šejni'ile bin',
na' de'e li gwle'ile pero cabi gacbe'ile bi zejen.

²⁷ Cuiczə bi rson chazle.

Bač nažjoczə yichjla'ažda'olen' na' bito chzenagle
dižə'lin',

bito chonle cas čei, na' nic chejni'ilen, na' ni que
chedinjele xtolə'əle ca'.

Na' de'e na'anə' bito yebeja' le'e xni'a de'e malən'.

²⁸ Na' le'e cheyalə' ənezele de que na'a par de-
lant Diozən' chsele'e beṇə' chəsə'əyixjui'e xtiže'enə'
len beṇə' ca' cui zjənaquə beṇə' Izrael par nič
yoso'ozenague' čhe' na' yebeje' lega'aque' xni'a de'e
malən'.

²⁹ Beyož gwna Pabən' ca' besyə'əžaš beṇə' Izrael
ca' chsa'acyože' xte juisy.

³⁰ Pero na' Pabən' gwzoe' nya' čhop iz to yo'o
ga chyixjue' na' gwzocze' gwleze' yoguə'əlol beṇə'
jəsə'əlanə' le'.

³¹ Na' sin cui chaž cui chžebe' na' sin cui
no no əbseyjw əbžon gwdixjue'ine' lega'aque' ca
naquən' chnabia' Diozən' notə'ətezə beṇə' chso'e
latjə, na' clar bsd blo'ine' lega'aque' xtižə' Xancho
Jesocristən'.

**Testament Cobə de'en choe' dižə' che ancho
Jesocristən'
New Testament in Zapotec, Yatzachi (MX:zav:Zapotec,
Yatzachi)**

copyright © 1971 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Yatzachi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Yatzachi [zav], Mexico

Copyright Information

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Yatzachi

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
d439ce34-67af-5db7-b82c-f44ad9932db2